

Serie nouă
februarie 2010

2

(CIV)

36 pagini

9 lei

Am

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

***Aniversare Sebastian Barbu-Bucur
Tinerețe și măiestrie, la Operă
Un român la Ankara
Musical la "C. Tănase"
Eurovision 2010
Portret Vasile Șeicaru***

În imagine: Marius Țeicu
foto: Gabi Boholt

Pauza

Adrian IORGULESCU

Panta rei (Toate curg) decretează Heraclit. Nu oricând însă și nu oricum. Cu precădere în albia acusticului, unde curgerea, succederea, devenirea se fondează pe legi rigide, aproape canonice. Nu întâmplător, contemporanii elini ai celui citat întrerbuințau termenul de *euritmie*, cu înțelesul de *corpus* de reguli privitoare la acomodarea generală dintre sonorități, linii, planuri, mobilități.

Durarea cronologică descinde din ritmizare, operație pe care P. Hindemith o consideră „aptă să asigure unitatea de ansamblu a limbajului muzical”. Sub hegemonia acesteia, compozitorul așează textura melodică, omofonia, polifonia, timbralitatea, configurația. Laolaltă parametrii constitutivi și contributivi la confecționarea edificiului. Consensual, I. Stravinski întărește aserțiunea. Pentru el, „funcția ritmului rezidă în a ordona conștient mișcarea tuturor elementelor sonore.” (*Poetica muzicală*). Să convenim că dimensiunea evocată reprezintă – după cum subliniază F. Schelling – „puterea dominantă în muzică”, prin intermediul căreia se obține caracterul compact, evolutiv, echilibrat, individual al opusului.

Asemeni timpului însuși, din care provine și pe care-l structurează artistic, natura ritmului pare absconsă, insondabilă în consistența sa lăuntrică. Scăpată aparent de exigențele cercetării. De aceea, se profilează dificil și rămâne difuz definibilă. Se confundă și se asociază în terminologia uzuală cu viteza derulării, cu percutanța, ciclicitatea, continuitatea, discontinuitatea, articularea, tactul, metrul, tempoul și cu altele analoge, ori similare. Suveran, tutelar, chiar dacă nebulos, nucleul său vital impregnează și particularizează elaboratul fonic. Îl face vibrant, proteic, energetic. Îi conferă tenta și aura emoțional-estetică.

Nu mi-am propus să intersectez teoria ritmului, ci numai să îndrept atenția asupra unui alcătuitor aparent secundar, injust neglijat: *pauza*. În ecuația complexă și sofisticată a combinării duratelor, segmentelor, a configurării osaturii în perpetuare, acesteia îi revine un rol de prim rang. Încerc să-mi imaginez – desigur, prin reducere la absurd – cum s-ar contura o depănare din care s-au eliminat întreruperile. Evident, rezultatul ar fi o cacofonie. La treapta motivului, frazei, perioadei, temei, secțiunii, părții, întregului, dar și la stadiul conexiunilor cauzale și a interrelațiilor sistemice dintre componente, a coeziunii intrinseci a obiectului, nimic, absolut nimic din ce determină fizionomia unui discurs valabil n-ar putea exista. Darămite evoca. Privat, depozat de stopuri, cezuri, respirații, coroane, logosul ar eșua în illogic, amorf, incongruent, inert.

Concret, depistăm două sortimente de pauze. Unele de factură *morfologică*, născute prin înlocuirea sau imixtionarea unor valori accentuate sau neaccentuate, incluse în desenul formulelor ritmice. Altele de factură *sintactică*, ivite prevalent la sfârșitul inciziilor, cadențelor, calupurilor. Nu obligatoriu și al dinamizărilor sau dezvoltărilor, în accepția largă a cuvântului. De pildă, la Beethoven și la alți autori succesori lui pauza (adesea general – pauza) este plasată în chiar *climaxul* ideii. În fine, se întâlnesc

circumstanțe când îndeplinește simultan atribuții morfologice și sintactice. Așa cum se întâmplă în alcătuirea modulelor seriale, unde sunetele și pauzele se bucură de utilizări și ponderi echivalente. (Stă mărturie, scriitura pointilist-weberniană).

În exercițiul înlănțuirii și încrengăturii dinamice, pauzele topice au menirea să contureze și să rânduiască eșalonarea. Să precizeze și să evidențieze raporturile și atracțiile dintre formanți, intervenind prin fisiune, prin fracționare. Astfel, fragmentele, porțiunile ajung decupabile, implicit decelabile.

Mai mult, ele pot sista ori suprima un demers început. Escala, indiferent cât e de lungă, impune un interval silențios, ce desparte două elemente, două evenimente, două perioade consecutive cu perpetuare necurmată. *Respiro*-ul în speță declanșază o serie de efecte psihologice, între care remarc:

- instaurarea unei suspensii provocatoare de așteptare, ori de surpriză;
- apariția unei „comutări” de sens și stare;
- generarea unui proces de repliere, rememorare, aglutinare, necesar în vederea cuprinderii și stocării însumate a informațiilor și referințelor degajate până într-un anumit moment.

(continuare în pagina 2)

DIN SUMAR

Eseuri	2-3
Paul Constantinescu	4
Interviu cu Bujor Hoinic	5
Recenzii	7
“Spărgătorul de nuci”	8
Aniversare Seb. Barbu-Bucur	9
Concerte... sub lupă	12-13
Pagina corală	18
“O comedie furtunoasă”	21
Eurovision 2010	22-23
Stelele Moscovei	24
Remember Mihaela Runceanu	30-31
Portret componistic	
Vasile Șeicaru	32
O melodie pentru fiecare	
“Aruncarea în valuri”, muzica Vasile Șeicaru	33
Amintiri din “Epoca de aur”	34

Semn, însemn, consemn

Liviu DĂNCEANU

Se spune că în pădure, lăudându-se, leul era convins că printr-un singur răget poate să bage spaima în toate viețuitoarele. La rândul lui, ursul se bătea cu laba-n piept fălindu-se că atunci când mormăie el întreaga suflă o ia la sănătoasa. Numai porcul mărturisea, pe jumătate spășit, pe jumătate trufaș, că un singur guițat de-al său face ca toată planeta să stea la coadă la vaccinat. Mai în glumă, mai în serios trebuie să concedem că zvonurile despre primenirile din muzica savantă germană au reverberat secole de-a rândul în principalele medii culturale europene și, ceea ce este poate cel mai semnificativ, lumea artistică a ținut într-un fel sau altul cont de ele. Nu mai puțin decât în ultimele decenii explorările sonore întreprinse la Studio für Neue Musik din Köln au marcat, de multe ori simptomatic, fizionomia componisticii contemporane, uneori schimonosind-o, ridând-o înainte de vreme, alteori însă cosmetizând-o, conferindu-i strălucire și vitalitate. Peste tot, în Europa, Japonia, Statele-Unite s-au găsit adepți, unii chiar necondiționali, care înțelegeau că la Köln se întâmplă ceva și doar urmărind traiectoria ori sinuozitățile prospecțiilor sonore de aici vom reuși să definim un fenomen în care se reflectă de altfel mare parte din mentalitatea specifică unei anumite avangarde muzicale. O mentalitate iscată din pariul cu gesturile caduce, vetuste în speranța depășirii lor iremediabile și cu dorința

acerbă de a realiza ceva nou și original ca o cauciucă a efervescenței erupțiilor creatoare. Am fost recent la Westdeutscher Rundfunk Köln intenționând, printre altele, să iau pulsul activităților din cadrul Studioului de muzică nouă. Stupoare ! Mi s-a spus că porțile au fost închise cu vreo doi ani în urmă. Că însăși aparatura (de ultimă generație la vremea aceea) zace inertă, undeva într-un depozit, neproducând nimic altceva decât praf și repaos.

Incredibil, dar adevărat. Laboratorul creat de Eimert încă din 1951 și în care Stockhausen compusese *Gruppen* și *Stimmung* a încetat să existe. Dispariția este uneori tot atât de bruscă în capriciile ei precum o curtezană în disprețurile ei; mai credincioasă însă, dispariția nu a înșelat pe nimeni niciodată. Cu câte eforturi s-a pus pe picioare un asemenea Studio în care și-au oferit tainul de imaginație și talent atâția compozitori faimoși ai veacului trecut și cât de în pripă s-a săvârșit extincția ! Între a fi și a avea, vorba lui Mihai Șora, există verbul a face. Sau, în acest caz, a nu face. Mă gândesc totuși ca nu cumva închiderea celebrei instituții să fi avut și o încărcătură simbolică: aceea a unui gest de igienizare a mecanismelor prin intermediul cărora se produce muzica nouă savantă. Poate că o schimbare de paradigmă va miji atunci când deșeu sonor, în ansamblul său, nu se mai datorează unor concepții judicioase elaborate și controlate ori care, minuțios implementate, întorc atât de des spatele la tot ceea ce s-ar putea numi muzică autentică, ci, pur și simplu, unei trecătoare și mai reduse facultăți de a crea o lucrare sau alta. Există a patologie a verticalei: atunci când gratuitatea și disponibilitatea se apleacă, se înconvoaie, neavând ce căuta la orizontală, acolo unde e nevoie de perseverență și metodă. Prin simetrie, există și o patologie a orizontalei, dată de proiecția orizontalei pe verticală, percepută ca o manipulare, dar și ca o cădere la rangul de simplă unealtă a creatorului menit a fi suveranul uneltelor de el confecționate. Au latinii o vorbă: "est modus in rebus". Se află o măsură în orice, adică, se face în așa fel încât să împaci și capra și varza. Din această perspectivă „tăcerea” de la Studio für Neue Musik din Köln reprezintă un semn, un însemn și, de ce nu, un consemn.

Pauza

(urmăre din pag. 1)

Sub abordare speculativă, pauza provoacă oprirea. Anulează derularea. Introduce decuplajul și blocajul transmisiei. Rupe racordurile. Sparge blocurile. Interzice tumultul sonorităților aflate în „marș”. Ghilotinează motorica evoluției. Aduce la suprafață tăcerea. Atrage ipotetic răgazul, repaosul, acalmia, poate abținerea. Nu întotdeauna. Aidoma verbalului, liniștea muzicală potențează felurit expozeul. Îl propulsează înspre alte orizonturi sugestive, îl plasticizează imprevizibil. Îl retrasează turnura dramaturgică. În fruntariile Euterpei, ca și într-ale Thaliei, necântatul, nespusul reliefează deschideri simbolice, valențe expresive, capacități semnificative. Descoperim astfel, liniști amenințătoare, zăboviri care dor. Dar și rețineri încordate, producătoare de emoții și tensiuni. Muțenii ce pregătesc explozii, ce emană temeri, exaltări, exasperări. Evantaiul evocator aferent e nelimitat.

Acroșez la încheierea acestor rânduri *un côté* tangențial, legat de captare. Audiția reclamă imperios tăcerea. Pogorârea liniștii interioare și exterioare. Pentru a obține, într-o asimilare transmisului, pretinsa concentrare, reculegere, meditație. Zgomotul, locvacitatea, larma anihilează înțelesul, uneori îl bulversează iremediabil. Ciudat numai aparent, potopul de sunete care ne inundă zilnic ne îndepărtează de muzică, nu ne-o apropie. Deplâng, de aceea, folosirea ei ca produs ambiental, în mijloace de transport în comun, în frizerii, săli de sport, magazine, restaurante, ascensoare, etc, cum resping consumul pasiv. Undele nu trec prin noi, ci pe lângă noi, fără a lăsa vreo urmă, fără a induce participarea. Omniprezența fonică în atari condiții duce, inevitabil, la compromiterea percepției.

P.S. Apropos. După circa nouă ani de contribuții editoriale continue în paginile A.M. am decis ca începând cu februarie 2010 să-mi încetez colaborarea. Din considerente personale. Nu înainte de a mulțumii redactorilor publicației și prevalent cititorilor pentru sollicitudinea manifestată. Vine o vreme, când pentru toată lumea o *pauză* e binevenită...

Adrian IORGULESCU

Perspective de armonizare

George BALINT

II. CONSTITUȚIE SUBIECTIVĂ

Căutând să descopăr dacă armonia este o punere în ansamblu a celor exterioare și, în fond, care sunt acestea, am deslușit în capitolul anterior două dimensiuni/entități ce mă constituie în mod relativ-obiectiv: corpul și cugetul. Drept caracteristici, acestei perechi îi putem sinonimiza o sumedenie, între care: lucru-idee; concret-abstract; lume-limbaj; materie-spirit; natură-cultură; fenomen-informație; imanență-inteligență; element-compoziție; fizic-intelect; instinct-rațiune; accident-proiect; compact-structurat; dezinvent-consecvent, precum și aspectele de: risipire-întregire; fărâmare-alcătuire; erodare-conservare; dezordonare-reificare; rest-parte; indecelabil-enumerabil; unu-multiplu; imensurabil-comensurabil; grosier-șlefuit etc.

1. Însă eu nu mă aflu doar relativ aspectelor de concretitudine materială și proiecție conceptuală, considerate obiective. Tresar și într-o altă relativitate, de ordin subiectiv, extrem de dinamică, caracterizată de un regim vibratoriu incandescent. Disting în acest registru o mișcare ce oscilează neconținut față de imaginara stare de odihnă, desăvârșită în matricea unei origini aprioric îndepărtate, mitice. Substanța acestei entități subiective este tocmai distanțarea de origine, trăită ca sentiment al neputinței de întoarcere. Îi voi spune dor. Iar entitatea care-l comportă, ca *stare de dor*, o recunoaștem sub denumirea de *suflet*.

Dacă despre corp se poate spune că este vibrație rece, inerțială, sufletul, dimpotrivă, este o vibrație fierbinte, pulsională. Ca entitate animată și necorporală, desprinsă dintr-o origine imemorială, sufletului îi este proprie o mișcare neconținut aleatoare, „în căutarea paradisului pierdut”. Nemuritor în esență, el se resimte exilat (alterat) în „lumea cu dor”, de care tinde să scape prin alunecare. Prin aceasta doar pare să se elibereze, căci oriîncotro și oriunde ar glisa, nu reușește să se fixeze, spre a se liniști definitiv într-o stare anume, niciuna fiindu-i întru totul identică stării originare. Așa se face că impulsul dorului sufletesc îi sporește înstrăinarea, însingurându-l în neconținuta rătăcire prin cotloanele timpului de sub-lume. Dorul sufletesc - acest covârșitor sentiment al unui interval incomensurabil despărțitor - alternează aperiodic între disperare și exaltare, în raport cu axa unei stări de repaus recuperator (primeritor), în a cărei fază nu se poate lăsa câtă vreme se află prins în corp (determinat sensibil, la rândul-i, de necesitate). Sufletului îi putem doar spera mântuirea (eliberarea în nemurire), odată cu ultima transformare a corpului, în clipa conținerii timpului său (plinirea vremii). Cu toate astea, grație cugetului, dorul sufletesc poate fi armonizat prin acel fel de disciplinare propriu artei, care să-i modereze (arcuiască) profilul și spontaneitatea mișcării cu o nuanță de expresivitate și probabilitate (veridicitate). Astfel, sufletului i se poate asemana (autentifica) un chip aparte, de natură *personală*. La rândul său, cugetul însușit poate beneficia de o sporire a cunoașterii de tip intuitiv (nemediat prin discurs).

Prizonier fiind prin timpul conținut lumii, sufletul se găsește alunecând cu spatele în sensul acestuia (cel al entropiei), căci, indiferent de vultele și dus-întoarcerile sale, rămâne veșnic cu fața către matricea din care provine (originea paradisiacă). Îl aflăm așadar între corp - pentru care este impuls abisal - și cuget - căruia i se conturează ca năzărare (închipuire irațională). Situat astfel, el se găsește în chiar substanța timpului, care este durată. În această durată, timpul sufletesc comportă două aspecte, în funcție de entitatea căreia îl referim: dinspre corp, sufletul este într-un timp covârșitor prin ireversibilitate (entropie); dinspre cuget, timpul sufletesc este inconceptibil prin improporționalitate, rămânând în condiția de rest, ca incomprehensibilă elementaritate (monadă). Așadar, durata sufletului timpuit (între corp și cuget) este simultan asimetrică (inparcursibilă) și ermetică (indivizibilă), fiind totodată strict atributivă (însușibilă doar ca atare, în mod nedistributiv).

2. Tot în plan subiectiv, complementar sufletului, consider o a patra entitate constitutivă, grație căreia mă identific ca sens propriu, de/către mine însumi: **conștiința**. Spre deosebire de suflet, care doruește la un dincolo (înainte) de începutul timpului și care

fluctuează a margine-hotar, între corp și cuget, conștiința tinde să-mi fie centru și axă, instituindu-se ca suport al perenității sinelui meu. Din perspectiva fiecăreia din celelalte trei entități, conștiința se vede altfel: *abstracțiune*, pentru corp; *reper moral*, pentru cuget; *condiție ultimă*, volitivă (autodeterminată), pentru suflet. La rândul ei, și în raport cu propria-i intenție, conștiința le percepe diferit, pe fiecare: corpul - datul

unei locuri vremelnice, prin care conștiința să poată *deveni*, întru *prezență*; cugetul - modul orientării într-un context, din care conștiința să se edifice ca *responsabilitate* (atitudine); sufletul - tulburătoare stranietate, servind însă temeiului de conștiință îndurătoare (atotcuprinzătoare), respectiv formării caracterului *moral* (bun, tolerant) al conștiinței.

Sub alt aspect, prin vocația sa centrică, conștiința curbează timpul

la sine în mod spiralic, asemănător unui protocol cadent, conferindu-i (o) finalitate. Se relevă astfel în esența caracterului ei teleologic, ca valoare de sens sau *sensualitate*. În raport cu sine însăși, conștiința se edifice spre centrul său în mod reflexiv. Natural, privirea ei transcende propriului orizont, prin *contemplare*. De altfel, contemplarea este modul propriu conștiinței eliberate de determinările relațiilor cu oricare din celelalte trei entități - suflet, cuget, corp. Ca reper centric-axial, conștiința propune tonul sau fundamentala armoniei, în măsura în care celelalte entități îi sunt gravitate, printr-un demers circumbulatoriu, de completitudine (totalitatea sinelui). Un fel de acordaj sau așezare, în raport cu tonul conștiinței. Prin urmare, în imaginarea tablou de poziționare a celor patru entități de până acum, situăm conștiința pe nivelul cel mai lăuntric. Imediat deasupra se află cugetul, apoi sufletul, iar la suprafață, corpul. Observăm așadar că cele două perechi fundamentale - obiectivă și subiectivă - interferează pe planul stratificării lor.

Din perspectiva fiecăreia din cele patru entități ce-mi alcătuiesc ființa mă descopăr sub aspectul unor dramatice condiționări. Ca urmare, se dezvoltă o paradoxală conduită a nedumeririi faptului de-a mă afla: corpul se ivește în durerea de finitudine și (se) *strigă* (caută), semnalând din ascuns (acoperire); cugetul se descoperă în insuficiența de ordine (întregire) și (se) *întreabă* - dialogând din dubitativitate (neîncredere); sufletul tresare în/din visul originii și (se) *doruește* - rătăcind (îndepărtându-se) din neliniște (teamă); conștiința se trezește în absența (golul) de sine și (se) *afirmă* (prezintă) - vrând(u-se) din contemplare (inacțiune). Din oricare punct de vedere rămâne o constantă de insuficiență. Oricum am asocia și grupa aceste entități, armonia continuă să rămână un deziderat. Desigur, de la strigăt și doruire, la interogație și afirmare ne apare ca o trecere de la neputință la putință, de la determinarea din necesitate la autonomia din voință. O cale a libertății, pornind dinspre stadiile de individ (brut), și specie (inteligență), la cel de persoană (chip) și personalitate (valoare). Este ascensiunea de la finitudine la finalitate, de la închis la deschis, ascundere - dezvăluire. Totodată, avem aspectarea unei scări metodice. Totuși, deși fiecare entitate tinde exclusiv în fără-de-celelalte, în acel punct din care nu mai trebuie presupuse (eliminarea necesității; debarasarea resturilor; recuperarea originii; asimilarea vidului), se presupune că armonia ar trebui ca, în primul rând, să le conveargă una către fiecare și toate celelalte, tocmai din punctul maximei lor edificări, respectiv din absolutul fiecăreia dintre ele. Tehnic, ele pot fi coroborate, însă fără a reuși mai mult decât performanța unui admirabil exercițiu. Căci, în esență, armonia nu înseamnă nici conservare în continuitate și nici repauzare în ajungere. Adică, nu doar utilitate. Armonia, cred eu, este și ființare, iar aceasta, presupunând deja însușite calitățile tuturor celor patru entități și a diferitelor lor grupări, adaugă adevărata calitate a universalității: *creativitatea*. Iar aceasta survine din substanța unei a cincea entități, despre care urmează să vorbim.

(continuare în numărul viitor)

„Paul Constantinescu – în actualitate”

Vasile TOMESCU

„A iubi este ceva grav. Și mai ales definitiv”: această profesiune de credință prin care George Enescu se legitima ca artist și ca om mi se pare a fi o emblemă spirituală a tuturor slujitorilor artei sunetelor din țara noastră, pe care poetul Lucian Blaga îi evoca drept „un neam de cântăreți”. Am avut odată mai mult revelația acestui adevăr în câteva realizări recente ale promotorilor acestei arte din orașul Ploiești, prilejuate de împlinirea de 100 de ani de la nașterea ilustrului compozitor și profesor Paul Constantinescu. Ei au pus în lumină împliniri ale iubitorilor de frumos care s-au străduit aici, de la cei care au făcut să răsunе, dincolo de vitregiile vremii, cântarea și jocul moștenite din străbuni, ca și melodiile de strănă, până la cei care în

școală sau în sala de concert au menținut nestinsă flacăra unei vie și reprezentative mișcări artistice în acest centru și în împrejurimi.

Vatră de istorie și de impunătoare izbânzi în planul activității economice și social-culturale, vestita urbe a fost și este o prezență de prestigiu în viața noastră artistică prin proeminente figuri de compozitori, interpreți, pedagogi, exegeți muzicali născuți și formați aici sau integrați în activitatea de referință, astfel încât în ansamblul ei muzică folclorică, muzica sacră, arta corală, de concert care pulsează la Ploiești constituie un aspect semnificativ al culturii naționale în aceste domenii.

Timp de o jumătate de veac am luat act în mod

nemijlocit de realizările vieții muzicale ploieștene sub un unghi sau altul de vedere, dar o privire cuprinzătoare în această direcție mi-a fost înlesnită de un număr de tipărituri realizate de curând cu sprijinul autorităților locale, prin eforturile pasionate și avizate ale unor oameni atașați acestui domeniu. Se impune astfel volumul elaborat de Alexandru I. Bădulescu și Nicolae Dumitrescu intitulat „Ploiești. Viața muzicală. File de istorie”, publicat de Editura Kart-Graphic, o limpede și solidă sinteză a etapelor parcurse și a personalităților afirmate, de la soliști vocali și instrumentiști, dirijori, coriști de biserică, la profesori, soliști vocali și instrumentiști, dirijori, coriști, teoreticieni, muzicologi, mulți de largă notorietate, care au făcut ca viața muzicală să pulseze aici într-un sistem de vase comunicante cu activitatea de resort din centre apropiate precum București sau Brașov, și în general din țară și din străinătate, peste hotare.

Astăzi la Ploiești și în județul Prahova se afirmă muzicieni de frunte, cu talent și cu experiență larg recunoscute, împreună cu tineri care se consacră prin

concursuri de aleasă ținută; re trăiește aici muzica marilor autori din epoci și spații diferite și în context, muzica scrisă de iluștrii fii ai orașului, ansambluri profesionale și de amatori, soliști dobândesc prețuire în țară și de peste hotare. Învățămintul muzical a format și formează generații de artiști, instituții ca Muzeul Memorial „Paul Constantinescu”, acțiuni de reverberație cum este Concursul de Interpretare și Creație muzicală „Paul Constantinescu” sunt factori de referință în viața noastră muzicală în general. Toate aceste aspecte cunoscute prin prisma experienței personale a multora dintre muzicienii oaspeți au devenit profund revelatoare datorită volumului cu titlul de mai sus, ca și valoroasei cărți

care prezintă „Corespondența și alte documente - Paul Constantinescu” elaborată de Alexandru I. Bădulescu și Nicolae Dumitrescu, prefătată de Viorel Cosma, scoasă de Editura Kart – Graphic 2009, și care prezintă cititorilor prețioase valori adunate cu râvnă în Muzeul Memorial citat. Se cuvin evidențiate, în fine, relatările pertinente făcute de A. L. Bădulescu în câteva publicații privind aniversarea centenarului Paul Constantinescu desfășurată sub auspiciile Academiei Române și Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, moment care reflectă cu plenitudine pagini de ieri și de azi ale Ploieștiului muzical.

Un român la Ankara

În dialog cu muzicianul Bujor Hoinic

Făcând parte dintr-o redevabilă „dinastie” de muzicieni, Bujor Hoinic activează de mai bine de două decenii în capitala Turciei. Dirijor, compozitor, pianist și profesor, s-a manifestat cu har și devoțiune în cele patru domenii muzicale în orașul natal, fiind dirijor la Opera din Timișoara, începând cu 1973, până la începutul anilor '80.

- Bujor Hoinic, de fapt când s-a produs marea desprindere?

- S-a întâmplat nepremeditat. În decursul câtorva ani 1980-1984, perioadă în care am fost invitat în mod repetat să dirijez la Opera din Ankara.

- Cum de ai ales acest „semiorient” și nu occidentul?

- Eu nu am ales, ci el m-a ales pe mine... destinul.

- Cum adică?

- M-am căsătorit cu Ayshe, atunci, ca și acum, coristă la Opera din Ankara. Să mai precizez că nu s-a produs nicio desprindere. Posed și-n prezent doar cetățenie română și colaborez cu mediul muzical din Timișoara și din țară. În 2010 de pildă, sunt invitat de Filarmonica „Banatul” să dirijez alături de fiul meu, Cantemir, un concert „În Memoria-Mircea Hoinic-100 de ani de la naștere”. Se vor derula lucrări de Mircea, Bujor și Cantemir Hoinic : bunic, tată și nepot.

- Ce rosturi muzicale deții la Ankara?

- Funcția de bază este cea de Director General la Operă (G.M.D), unde sunt și prim dirijor. Apoi, dirijez și Orchestra Academică Bilkent, predau compoziție la cele două Conservatoare și în timpul „liber” mai compun.

- Compozițiile tale sunt de fapt o altă dovadă a nedeprinderii... La Ankara te rogi românește, scriind un **Tatăl Nostru** original, de adâncă vibrație, iar în 1990 ai compus **Requiemul Patimile martirilor**, care s-a prezentat în primă audiere la Timișoara. Dar în limba turcă compui?

- Scriu lieduri. Să amintim doar **Mama martirului** (2006) pe versuri de Zeki Çalar.

- Câte Opere sunt în Turcia?

- Șase. La Istanbul, Mersin, Antalya, Izmir, Samsun și bineînțeles Ankara.

- Ce repertoriu se rulează în aceste șase instituții?

- Tradițional: Verdi, Puccini, Donizetti, Rossini, Mozart, Otto Nicolai, C.M. Weber... În afara preferințelor marelui public, ca excepții, amintim montarea operei **Electra** la Istanbul și **Salomeea** la Ankara de R. Strauss și **Lohengrin** de Wagner precum și **Boris Godunov** de Musorgski. La balet, preferințele publicului se îndreaptă spre Ceaikovski, Prokofiev, Stravinski (Pasărea de foc), Hacıaturian (Spartacus).

- Care este situația repertoriului național de operă?

- Reforma politică și socială datorată lui Mustafa Atatürk (1881-1938) a pus și bazele unei „școli naționale muzicale turcești”. Astfel, Ahmet Adnan Saygun, compozitor reprezentativ, a scris la cererea lui Atatürk opera istorică **Kerem**. Mai amintim selectiv câteva titluri, unele subiecte familiare nouă: **Nostratin Hoge** de Sabahatin Kalender, **Ali Baba** de Selman Ada, de mare popularitate, **Midas** de Ferit Tüzün, pe un subiect antic, o muzică polimodală, metro-ritmică și orchestrație à la Stravinski, **Murat al IV-lea** de Okan Demiriş.

- Care este reacția publicului de operă?

- În Ankara, la cinci spectacole pe săptămână, cele două săli sunt pline. Ca amuzament, unele titluri atrag prin sugestia lor. La **Bal mascat** se ia sala cu asalt fiindcă e ...bal.

- Și muzica simfonică?

- La Ankara sunt două orchestre, prima fiind Orchestra simfonică prezidențială, înființată de Atatürk la începutul secolului 20, apoi la Istanbul sunt două, la Izmir înființează o orchestră simfonică privată precum și la Bursa, Antalya și Adana. În ceea ce privește repertoriul turcesc, în fruntea seniorilor îl amintim pe același Ahmet Adnan Saygun, care a compus două simfonii, două concerte pentru pian și un oratoriu în amintirea poetului și filozofului național Yunus Emre. Reprezentativi mai sunt și compozitorii: Ferit Tüzün cu un Capriccio à la turca și Uevi Gemal Erkin cu un Concert pentru pian, unul pentru vioară și Rapsodii în stilul celor enesciene. Noua generație de compozitori sunt elevii elevilor, deci de la întemeierea școlii naționale turce ar fi cam trei generații. Publicul e mai puțin atras de asemănătatea muzicii simfonice.

- Muzica românească se regăsește în repertoriul centrelor muzicale din Turcia?

- Cam tot așa cum se regăsește și cea turcească în România. Și totuși. În Turcia recentă se cântă **Rapsodiile** și **Suita I-a** de Enescu. **Hora staccato** de Grigoraș Dinicu are mare trecere la public, prezentându-se în diverse aranjamente cam peste tot. Bujor Hoinic își dirijează propriile lucrări pe unde se poate. Corul Radio-Televiziunii Turce a prezentat în concert și a înregistrat lucrările corale **Somnoroase Păsărele** de T. Flondor și **Bate vântu** de M. Hoinic.

- În Turcia există uniuni de creație?

- Bineînțeles, deci și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor.

- Artun Cantemir Hoinic este doar în vârful piramidei genealogice sau...?

- Îmi place să cred că promite a fi și-n vârful celei muzicale a ascendenților săi. Cantemir a fost destinat carierei muzicale. Nu mă așteptam însă ca performanțele lui să țină sublimul. El trăiește deja prin muzică și pentru muzică. A absolvit Liceul francez din Ankara, apoi Conservatorul. La 21

de ani a urmat două semestre de dirijat la Sankt Petersburg. În prezent este în anul trei la Conservatorul P.I. Ceaikovski din Moscova. După un an cu Leonid Ivanov, acum continuă dirijatul cu Ghenadi Rojdestvenski. Cantemir excelează ca pianist, ca dirijor printr-un stil modern, energetic, expresiv și electrizant. Calitățile componistice și dirijorale le veți putea verifica în concertul memorial amintit de la Timișoara, când Cantemir își va dirija propria-i suită din baletul **Nemrut**. Cu mine se cuvine să fiu modest, cât în privința fiului meu, pe lângă doza de subiectivism, sunt uimit de calitățile sale muzicale.

A pierdut Timișoara doi muzicieni valoroși. Într-o anumită măsură, fiindcă ei sunt și ai noștri pe două coordonate: slujesc cu devotament muzica românească și pe deasupra sunt ambasadori plenari ai culturii românești într-o țară exotica, apropiată nouă geografic și istoric. De unde vine și unde se îndreaptă acest miracol muzical? Doi părinți cu genă muzicală, Silvia și Gheorghe îi dau ființă, în Bucovina răpită, lui Mircea Hoinic, muzician de aleasă sensibilitate. Acesta se înfrățește cu pământul primitor al Banatului, iar fiul lui, Bujor, este unul din muzicienii marcanți ai Turciei de azi. Și atenție, fiul acestui fiu, Cantemir, împlinește prezicerile mele dintr-un articol din 1996 când îl numeam „un fel de copil minune”.

Ovidiu GIULVEZAN

Tinerețe și măiestrie

Don Pasquale, premieră a stagiunii trecute, a revenit recent pe scena Operei bucureștene, de această dată într-o interpretare foarte bună, care dă cu adevărat măsura unui teatru care se vrea a fi de talie europeană. Am izbutit să uit cu această ocazie penibila interpretare de la premieră a rolului Ernesto, fiind acum cu adevărat fermecat de vocea tenorului Bogdan Mihai (debut în rol), un tip special de glas, atât de perfect potrivit scriiturii donizettiene. Foarte tânărul interpret (27 de ani), aureolat deja de câteva succese internaționale, a evoluat cu dezinvoltură actricească, cu farmec, cu convingere și ireproșabil din punct de vedere vocal. Mai mult, Bogdan Mihai, care a dovedit o remarcabilă lejeritate în cânt specifică unui tenor „di agilità” (chiar dacă, în anii studenției, a debutat ca bariton!), a interpretat și o arie care de regulă nu se cântă, fiind evitată din cauza dificultăților greu de surmontat „Cercherò lontana terra”. Această arie, rar auzită chiar pe marile scene ale lumii, este într-un fel specialitatea lui Juan Diego Florez, printre foarte puținii tenori care poate emite și supra-acuta re bemol din final. Ei bine, Bogdan Mihai a izbutit, fără efort, aceeași performanță, potențată și de cultivarea bel-canto-ului în cea mai bună tradiție a sa, spre bucuria publicului. De fapt, la aplauzele de la sfârșitul operei, urale entuziaste au însoțit ieșirea la rampă a tenorului, devenit evident favoritul publicului.

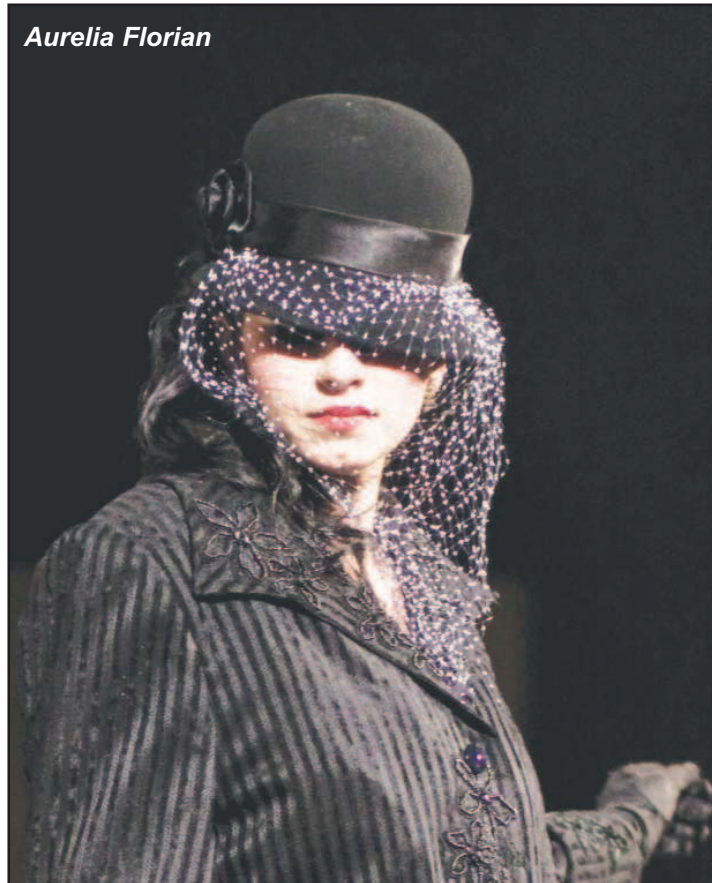
Bogdan Mihai

Este desigur foarte greu ca, în condițiile în care vedeta serii este un tenor adulat de spectatori, să se mai impună și alți soliști din distribuție... Dar se poate spune că soprana Aurelia Florian – și ea o tânără solistă cu notabile succese, atât „acasă” cât și peste hotare, și ea debutantă în

această operă – a lăsat o impresie foarte bună. Ireproșabilă în cânt, exploatând cu pricepere și cu șarm datele generoase ale personajului Norina, și ea a urcat repede în

Aurelia Florian

topul preferințelor publicului, făcând cu adevărat echipă cu Bogdan Mihai, ambii evoluând ca un cuplu sudat, care își permite să joace cu plăcere, cu lejeritate și cu fior romantic, date care pot fi evidențiate numai după o superioară cunoaștere și stăpânire a partiturii. La acest din urmă capitol se cere amintit faptul că pregătirea muzicală a celor doi protagoniști (laureați ai unor importante competiții naționale) a fost asigurată de soprana Mariana Nicolesco, mentor spiritual al atâtor tineri talentați, pe care i-a lansat pe orbita unor frumoase cariere.

Rolul titular a revenit basului Mihnea Lamatic, secondat de un Malatesta redat de Vicențiu Țăranu. Din păcate intensitatea necontrolată a acompaniamentului orchestral a estompat mult emisia înfundată a primului, care abia în actul secund s-a apropiat de buna impresie lăsată la debutul său în rol (mă refer la debutul în actuala formulă regizorală). Probabil că impetuoșitatea și nervul dirijorului Tiberiu Soare alunecă uneori către o tendință de dominație sonoră, care uneori s-a manifestat în detrimentul clarității, al marcării amănuntelor, al reflectării strălucirii unei partituri comice de talia lui *Don Pasquale*.

Fără îndoială a fost o seară pe care o vom ține minte multă vreme, nu din cauza gerului năprasnic de afară ci din pricina căldurii transmise de cei doi tineri soliști, cuceritori sub toate aspectele, soliști care de acum înainte vor avea obligația morală de a menține acest standard, atât de înalt, tot de ei fixat...

Mihai COSMA

Daniel Eufrosin, muzică încă, iar și iar...

Scrisă sub forma unui amplu interviu, biografia lui Daniel Eufrosin aniversează treizeci de ani de prezență a acestuia pe scena Operei.

Cartea ne prezintă într-o manieră elegantă și ușor de urmărit drumul parcurs de Daniel Eufrosin până acum ca artist și nu numai. Avem așadar ocazia să îl cunoaștem pe Directorul General Adjunct al Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian” prin dialogul pe care îl poartă cu jurnalistul și scriitorul Ion Moldovan, dar și prin rândurile scrise de cei care îl cunosc mai îndeaproape (Simina Ivan, Grigore Constantinescu, Sillo Istvan, Vasile Ursache, Alina Moldovan, Iulian Rădoi, Silvia Șofterus, Lucian Vlădescu, Gabriel Gheorghiu, Gheorghe Emil Crăsnaru, Răzvan Ioan Dincă, ș. a.).

Suntem invitați pentru început într-o călătorie înapoi în timp, pentru a face cunoștință cu copilul Daniel Eufrosin, înzestrat cu o voce remarcabilă și, în același timp, pasionat de matematică. Pentru a parcurge mai apoi anii de transformare a

adolescentului într-un tânăr artist, este necesar să-i amintim pe cei care i-au dat credință în talentul său și curaj să meargă mai departe pe drumul deloc ușor al artei: Constanța Câmpeanu, Tiberiu Simionescu, George Zaharescu. Vom trăi apoi emoțiile debutului, premierelor, și ale fiecărui spectacol, mare sau mic, nou sau vechi, ca actor sau ca regizor. Ni se oferă ocazia unui maraton printre roluri, opere și operete, musicaluri și spectacole, nume, valori ale lumii muzicale autohtone și internaționale, pentru că, așa cum spune însuși Daniel Eufrosin, „o arie grea cântată echivalează cu 100 de metri garduri”.

Deși drumul spre artă și alături de ea nu a fost unul ușor, Daniel Eufrosin ne rezumă filozofia sa de viață într-o frază: *Totul poate fi depășit, nimic nu este de nerezolvat.*

Norela Liviana COSTEA

O restituire exemplară

Constanța CRISTESCU

Colecția națională de folclor renaște în Editura Muzicală prin apariția unei restituiri de excepție datorată lui Adrian Vicol: **Cântecul propriu-zis din Muscel**, vol. 1/2007, vol. 2/2008. Potrivit precizărilor de pe coperta interioară, contribuția celor doi coautori se departajează astfel: *Alcătuirea colecției și tipologia muzicală* de Paula Carp; *Prefața, redactarea și editarea* de Adrian Vicol.

Apariția cărții se datorează ideii strălucite și eforturilor personale ale etnomuzicologului octogenar **Adrian Vicol** de a aduna într-o operă completă rezultatele publicate și manuscrise ale uneia dintre cele mai apropiate colaboratoare ale lui Constantin Brăiloiu - fondatorul etnomuzicologiei românești moderne – deasemeni colaboratoarea sa: **Paula Carp**. Concepută ca o monografie de gen reprezentativ pentru o zonă geografică a țării – *cântecul propriu-zis din Muscel* -, cartea însumează un număr de 790 piese culese în perioada anilor 1928-62, transcrise cu mîgălă și analizate cu minuțiozitate de echipa monografică condusă de Paula Carp: etnomuzicologii

Adriana Sachelarie, Ghizela Sulițeanu, Lucilia Stănculeanu-Georgescu și Adrian Vicol, filologul Alexandru I. Amzulescu și etnocoreologul Andrei Bucșan. Chiar și fără secțiunea teoretică lucrarea este de o valoare inestimabilă, teaurizând repertoriul cântecului propriu-zis muscelan performat în primele șase decenii ale sec. XX.

Însușindu-și, cu o receptivitate tinerească, tehnica actuală de tehnoredactare computerizată, Adrian Vicol a scanat și a ordonat repertoriul extras din tipărituri și din dosarele de manuscrise ale Institutului de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” din București, transcrierile maeștilor generației de aur a etnomuzicologiei românești, după criteriile de clasificare preconizate de Paula Carp. Analiza critică a sistemului de clasificare melodică insuficient clarificat și teoretizat de Paula Carp dezvăluie, încă odată, nivelul de maximă performanță etalat de Adrian Vicol în volumul de referință publicat în anul 2004 pe cheltuială proprie – iată un act de veritabil patriotism – la Editura Arvin Press din București: **Recitativul epic al baladei românești. Tipologie muzicală**.

Ca parte teoretică însoțitoare a antologiei de cântece muscelene, A. Vicol a reeditat studiile Paulei Carp asupra metodei etnomuzicologice de notare a melodiilor populare și sistemul de clasificare teoretizat în antologia **Cântece și jocuri populare din Muscel**, publicat în colaborare cu Al. I. Amzulescu în 1964, împreună cu

descrierea grupelor tipologice descoperită între manuscrisele autoarei, alături de studiile sale dedicate particularităților stilistice ale ritmului în cântecul propriu-zis din Muscel și rolului interpretării în determinarea sistemelor ritmice.

Deși clasificarea Paulei Carp nu este o tipologie încheată, valoarea experimentului metodologic este incontestabilă. Schemele considerate confuze de către Adrian Vicol, pe care le-a reprodus, cu rigurozitatea și acuratețea specialistului, la inaugurarea fiecărui grup repertorial reprezentativ al unei clase sau grupe tipologice neteoretizate de Paula Carp, dezvăluie ideea incipientă a metodei moderne de tipologie melodică.

Pe lângă problemele dezbătute și în cadrul articolelor republicate, cum sunt notarea relativă a melodiilor, clasificarea melodiilor după criterii structurale ca ambitus, sistem sonor, suprafețe de contact cu funcții în cadrul rîndului melodic și al strofei, valorificate cu succes de discipoli, colaboratori și contemporani ai etnomuzicologiei, schemele Paulei Carp sugerează și ideea incipientă a unui criteriu fundamental utilizat în metoda actuală de tipologie melodică, anume criteriul *profilului melodic*. Acest criteriu a fost adâncit și valorificat cu succes, la nivele diferite de clasificare melodică, de Ileana Szenik și discipolii săi clujeni, în cadrul unei metode de tipologie cu mare grad de generalitate, de asemenea de Adrian Vicol, în tipologia menționată.

Cartea apare ca un model de cercetare exemplară a unor reprezentanți ai generației de aur a etnomuzicologiei românești, precursori ai metodei moderne de sistematizare tipologică. Ea sfidează generațiile actuale de etnomuzicologi, cântăreți și dascăli, reamintindu-le obligațiile profesionale și patriotice.

„Spărgătorul de Nuci” a strălucit ca o nestemată

Doina MOGA

Diferiți prin cultură, stil, școală, perimetru geografic, temperament, percepție a actului artistic, și exotici ca apariție – deoarece provin din 2 continente și 4 țări europene – membrii Teatrului de balet din Sibiu, abonați deja la răsfățul publicului de aici sau de pe unde au mai colindat, în ciuda tinereții lor, au surprins din nou, acum, ieșind la rampă cu primul balet clasic integral. Astfel, prin „Spărgătorul de nuci” de Ceikovski, Sibiul marchează trecerea graniței de la copilărie – de altfel productivă, bogată și interesantă –, la profesionalism real. Alegerea s-a dovedit de două ori inspirată. O dată pentru că reprezentațiile lui (ale baletului) sunt dăruite și primite ca un cadou, făcut în egală măsură Teatrului în sine, prin benefica colaborare dintre directorul său, Ovidiu Dragoman și coregraful Valentin Barteș, venit tocmai din Japonia pentru asta, cât mai ales publicului, atât de dornic de noutate, calitate și frumos. Apoi, pentru că baletul respectiv oferă prin subiect (basmul lui Hoffmann) și prin muzica lui Ceikovski, cu inconfundabila sa mantie sonoră: monumentalitate, sensibilitate, plâns, durere, bucurie, foarte multă bucurie și chiar haz, cu viorile sale unice în literatura muzicală universală, posibilitatea scrierii unor partituri coregrafice de o diversitate aproape nelimitată și implicit etalarea calităților native și studiate ale dansatorilor. Era așteptat în preajma Crăciunului, fiind un balet de sezon, dar din motive de sănătate a fost reprogramat pentru 2010. L-am văzut pe 13 ianuarie. Și a picat foarte bine ca dată, pentru că, originali și intuitivi cum sunt, diriguitorii acestui Teatru l-au așezat tot în preajma Crăciunului, ce-i drept după Calendarul Gregorian și tot cu fulgi de nea, ce-i drept trimiși din cer. Așa, parcă bucuria și surpriza a fost de două ori mai mare. Văzusem acest balet de zeci de ori cu Opere, Teatre și companii de aici sau din lume, multe celebre, altele cu mai mult sau mai puțin ștaif, în diferite variante coregrafice, mai mult sau mai puțin inspirate. De aceea, cu toate că remarcasem așezarea acestei tinere companii de balet pe o traiectorie valorică ascendentă, mă așteptam acum să asist la un spectacol bun, dar imprimat cu acel sâcâitor *deja vu*. Nici vorbă de așa ceva. Pentru că ceea ce am văzut a fost un balet frumos, foarte bun, curat, proaspăt, ingenios, inspirat, amuzant, bogat și nou. Un balet într-o continuă mișcare, fără goluri, fără umpluturi, în egală măsură consistent și aerat, cu partituri coregrafice clasice de mare dificultate tehnică, realizate unele chiar impecabil, un balet plin de culoare, originalitate și umor. Am văzut, în fine, un ansamblu de un nivel tehnic foarte bun – toate fetele făceau piruete la poante și toți băieții dublu tour. Am admirat un vocabular emoțional, tehnic și artistic fascinant, câteodată exprimat într-o viteză de care puțini coregrafi au știut că se pretează la muzica ceikovschiană. Iar costumele au fost de vis: cu forme rafinate, în culori vii dar nu țipătoare, elegante, asortate perfect cu subiectul și epoca. Privind spectacolul, alături de o sală plină ochi, te surprinzi zâmbind, râzi cu poftă, admiri, visezi, te bucuri, te entuziasmezi, iar palmele pleacă singure în aplauze simultane colective, când și cât

trebuie, pentru că efectul a fost foarte bine calculat. „Spărgătorul de nuci” la Sibiu a fost o mare surpriză și un mare succes. Mi-a plăcut totul la el. În fine, aproape totul. Dar cum nici un spațiu de ziar sau revistă nu permite prea multe amănunte, voi menționa doar părțile pe care le consider adevărate perle. *Dansul chinezesc*, cu ingeniosul său vocabular coregrafic interpretat impecabil de Megumi Koshi, Sonoko Kajimoto și Takashi Okita, într-o viteză și exactitate tehnică spectaculoasă; *Dansul spaniol* talmăcit impresionant, într-o simetrie perfectă aproape în oglindă, cu mult nerv și autenticitate de cele două perechi Isabela Buluca, Claudiu

Buldan și Cristina Babalâc, Horia Taliha; *Dansul trepak*, foarte bine încadrat în atmosfera specifică zonei, de balerinii Shinobu Ichikawa, Aleisha Gardner, Isabela Buluca, Viviana Cornea, Takahiro Tsubo, Claudiu Buldan; *Dansul indian*, unde Jelena de Roeck și colegii ei au instalat acea atmosferă lascivă, orientală, atât de greu de evocat; *unchiul Drosselmeyer* - Valentin Barteș, care, cu mantia lui vrăjitoarească și ținuta elevat-convingătoare, a condus tot spectacolul de la A la Z, fiind astfel aproape permanent printre balerini, încurajându-i și ocrotindu-i; *Zâna dulciurilor* și *Regina zăpezii* interpretate expresiv de Alexandra Nicoară-Rus, diafană ca un lujer elegant, și, deși cam crud pentru acest rol, chiar Yuki Seki în *Prințul*. Tot actul doi a fost o minune. În ceea ce privește actul întâi, destul de plictisitor și trenant în alte montări, aici a fost încântător și plin de viață, întrucât coregraful a îmbogățit și presărat partitura cu câteva găselnițe de mare efect: *șoriceii* în interpretarea unor copii foarte mici împrumutați de la școlile de balet *Ibi* și *Balet Young*, care au făcut deliciul publicului, partitura amuzantă a celor doi șoareci (Claudiu Buldan, Horia Taliha); *regele șoarecilor* care aici este parte feminină – creionat perfect de Annika Parviainen; targa de la Crucea Roșie pe care a fost scos Șoarecele rănit în hohotele de răs ale sălii și bineînțeles Pomul de Crăciun, pe care de mult nu l-am mai văzut crescând (deși în partitura originală așa este) atât de artistic și la momentul potrivit. S-a descurcat bine și Laura Cristea în rolul *Clarei* secondată de Dan Haja în *Spărgătorul de Nuci*. Excelentă coregrafie – Valentin Barteș; frumoase și inspirate costume – Carmen Siminie, și un colectiv în mare formă, care deși numeric nu depășește 20, datorită faptului că toți sunt în egală măsură soliști și corp ansamblu și mai ales datorită unei distribuții bine gândite, păreau cel puțin 60 la număr. În orașul în care tradiția muzicală, teatrală și plastică a depășit 180 de ani, unde bunul simț și civilizația îi așează într-o universitate de elită, baletul, nou în peisaj, vine tare din urmă, asigurându-și deja un loc în concertul național și - de ce nu - mondial.

OMEDE TOU GOMAIMASU / Congratulation / Glückwünsche / Felicitări – Sibiu

Moment de sărbătoare

Vasile TOMESCU

Afirmarea valorilor muzicii sacre reprezintă un fenomen de o complexitate fără precedent în condițiile dezvoltării la scară mondială a schimburilor culturale și în mod specific în condițiile dezbaterii largi a ideilor privind ecumenicitatea. În acest context sunt de relevat strădaniile desfășurate sub egida Bisericii Ortodoxe Române, a altor factori ai vieții noastre spirituale consacrate punerii în lumină a tezaurului de limbă și de melos de inspirație sacră moștenit și îmbogățit de poporul român, având ca temei convingerea potrivit căreia bis orat qui cantat.

Slujitori emitenți ai cântării de strană au creat și au promovat texte și melodii menite să înalțe sufletul către Dumnezeu, să apropie pe oameni de înțelegerea misterelor existenței, să dea glas rugăciunii pentru obținerea grației divine. Venerabile manuscrise și tipărituri concepute ca un prinos adus dragostei de frumos și de adevăr atestă harul și devotamentul creatorilor, interpreților și pedagogilor care au făcut să înflorească muzica bisericii strămoșești sub forma monodiei de un infinit colorit expresiv, potențată coral începând de pe la mijlocul veacului XIX pentru ca spre mijlocul veacului XX să

cunoască impresionante construcții vocal – orchestrale, pe care specialiștii din mari centre ale lumii muzicale le-au comparat cu capodopere ale artei universale în genurile cantatei, oratoriului și muzicii instrumental – simfonice de inspirație sacră. Acumularea de experiențe creatoare s-a produs în cadrul școlii muzicale românești datorită zelului și talentului unor generații succesive de reprezentanți ai acestui „neam de cântăreți” cum i-a evocat poetul și cum îi nominalizează dicționare, enciclopedii, studii și monografii de prestigiu. Prin opera lor, muzicieni din epoca lui Ștefan cel Mare până în epoca Unirii Principatelor și a Marii Uniri au pregătit drumul unor personalități ale timpurilor moderne precum Ioan D. Petrescu, Grigore Panțiru, Gheorghe Ciobanu, Romeo Ghircoiașu, Octavian Lazăr Cosma, Viorel Cosma, Victor Giuleanu, Titus Moisesu, Stela Sava, Constantin Catrina, Nicu Moldoveanu, un număr important de discipoli ai acestora care au făcut

cunoscute în țară și peste hotare forța creatoare și originalitatea muzicii românești de tradiție bizantină.

Dezbaterea problemelor culturii noastre în acest domeniu implică astăzi mai mult ca oricând o înaltă specializare privind în mod distinct creația, arta interpretativă, exegeza în plan istoric și teoretic, aspectele pedagogice, propagarea prin mass-media și în mod excepțional cuprinderea acestor domenii într-o viziune de ansamblu.

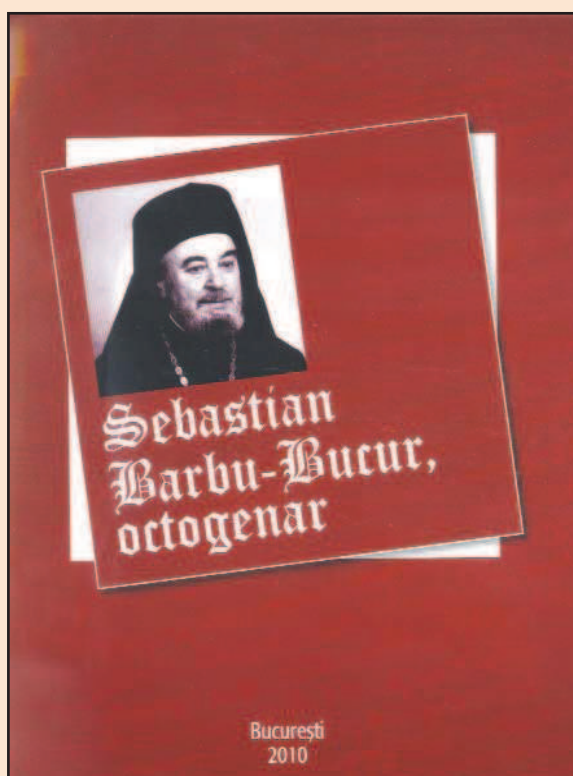
O astfel de cuprindere excepțională de ansamblu este proprie muzicianului Sebastian Barbu – Bucur care în retrospectiva a șase decenii de activitate ni se prezintă ca un proeminent compozitor, cântăreț, dirijor, cercetător, teoretician, pedagog, promotor de valori împletind organic preocupările muzicale cu acelea de ales slujitor al bisericii la lumina căreia s-a format.

Viața și strădaniile sale sunt o carte deschisă în care se reflectă cu valoare de model spiritul de devoțiune creștină, noblețea morală, dragostea de frumos, vocația creatoare. Și-a câștigat prețuire în mediul larg al semenilor săi ca și în mediul eclesiasc savant; a cântat cu ferveare hieratică la strană în biserici din România ca și din vatra istorică a Bizanțului; a predat muzica la Universitatea Națională de Muzică; a demonstrat că nu există un hiatus între ansamblul experimental de muzică psaltică și păstrarea cu sfințenie a tradiției, între știința psalticilor din vremea lui Constantin Brâncoveanu și știința bizantinologiei muzicale moderne în spiritul căreia s-a instruit în mănăstirile Căldărușani și Neamț, la

Muntele Athos, la Tesalonic și în alte centre ale Ortodoxiei.

Opera sa componistică ni se prezintă ca un amplu poem sintetizând monodii care, păstrând intactă substanța poetică și sonoră, se integrează prin actul interpretativ sensibilității contemporane; sesizăm aici o variație infinită de ehuri, implicând structuri intonaționale și ritmice, ornamente, mișcări din care emană o lumină lină, alternarea recitativului psalmodic cu melodia realizată concomitent de tutti sau succesiv de grupuri de voci sau de soliști; ne pătrundem aici de bogata nuanțare a frazei și de potențarea armonică sugerată printr-o subtilă textură de ison care conferă fluxului melodic expresivitate și dinamism.

La împlinirea vârstei care înseamnă maximum de acumulare a experienței și înțelepciunii, urez din suflet muzicianului Sebastian Barbu-Bucur sănătate și noi împliniri pe altarul artei sunetelor.

Ar fi împlinit 67 de ani!

În cei aproape douăzeci de ani de când a pășit pentru prima dată pragul Filarmonicii ieșene – concertul din 7 decembrie 1990 – personalitatea *maestrului* Alexandru Lăscăe și-a dezvăluit multiple fațete – umane și muzicale. Cu cât aveai șansa să-l cunoști mai bine, cu atât creștea respectul ce-l impunea.

O primă perioadă remarcabilă au reprezentat-o înregistrările cu muzica lui Enescu, lucrări de mare dificultate, atât pentru instrumentiști și coriști, cât și pentru dirijor. Acesta

In memoriam Alexandru Lăscăe

Ultimela apariții pe scena ieșeană:
Iulie 2009, Concursul Internațional de vioră "Ion Voicu".

din urmă cunoștea fiecare detaliu din partitură, nu numai ca semn grafic, ci mai ales ca semnificație muzicală, în întregul lucrării.

Am aflat mai apoi că studiase compoziția cu Mihail Jora și că păstra încă acasă, în Olanda, o valiză cu încercări componistice din acea perioadă. Aceste experiențe de tinerețe, puse alături de o înzestrare muzicală nativă autentică, de interpret și compozitor au avut ca rezultat seria celor cinci discuri cu muzică de Enescu, însumând aproape 300 de minute finite de muzică simfonică, vocal-sinfonică și concertantă.

Alexandru Lăscăe lucra eficient, susținut, așa încât repetițiile, orele de înregistrare și concertele cu el nu erau obositoare, dimpotrivă, deveneau antrenante, incitante.

În muzicianul Lăscăe se întâlneau în cel mai fericit mod dirijorul, violonistul, concert-maestrul (a ocupat vreme de mulți ani această funcție la Orchestra *Residentie* din Haga – una din primele ca valoare din Olanda) și compozitorul. Cunoștea bine psihologia de orchestră, știa să prevină și, la nevoie, să depășească tensiunile inerente într-o conlucrare de lungă

durată. Impunea respect și prețuia valoarea umană și artistică, punctualitatea, cinstea, sinceritatea.

Era modest și generos!

Generozitatea maestrului nu se limita la relațiile profesionale. Obişnuia în turnee să rămână alături de colegi, împărțind clipele plăcute și neplăcute cu ei, chiar dacă – prin poziția sa – ar fi putut să-și creeze condiții privilegiate.

Împreună cu soția sa Elena, erau gazde pline de ospitalitate și căldură sufletească, fie în locuința de la Haga, fie în casa pitorească de la Chiusbaia, din Maramureș. Oricine le călca pragul, anunțat dinainte sau pe neașteptate, era primit cu brațele deschise.

Una din calitățile uimitoare ale *Maestrului* rămâne limba română pe care o vorbea! După 40 de ani petrecuți printre străini, vocabularul său, accentul, cursivitatea vorbirii – totul dădea impresia că nu plecase nici o zi din țară! Nu avea nici un moment de ezitare în găsirea cuvintelor potrivite, în pronunție sau accent.

Alexandru Lăscăe a fost și rămâne în amintirea filarmoniștilor și a melomanilor ieșeni ca o figură remarcabilă: artist autentic și prezență vie, de mare naturalețe și profund umană!

Vestea trecerii la cele veșnice a *maestrului* Alexandru Lăscăe ne-a lăsat pe toți fără grai – muzicieni și melomani deopotrivă! Nimic nu părea să prevestească acest fulgerător sfârșit. Totul, la acest început de stagiune, era normal, firesc, bine-prevestitor: aceeași vitalitate și energie inepuizabile, optimism și altruism incurabil, permanent cu noi planuri repertoriale în minte, atașat profund de instituția căreia îi aparținea de aproape două decenii trup și suflet.

Proiectase, de-a lungul următoarelor două stagiuni, un ciclu *Piotr Ilici Ceaikovski*, cu cele mai cunoscute și valoroase pagini simfonice și concertante, spre delectarea publicului și folosul simfonicii ieșene. Nici chiar anularea concertelor din luna octombrie nu părea să fie un semn de capitulare. Pe patul de spital fiind, continua să facă planuri, se interesa de viața instituției – cea de pe scenă și cea din spatele acesteia. Ținea la noi toți, era ferm, profesionist în toată puterea cuvântului, dar de o nemăsurată omenie și bunătate.

Filarmonica, lașul muzical, *Muzica* au suferit o pierdere ireparabilă!

Născut în 1942, la București, Alexandru Lăscăe a studiat vioara și compoziția la Conservatorul din Iași, apoi la București. În 1969 s-a stabilit în Olanda, unde, în scurt timp, a devenit concert-maestrul la Orchestra *Residentie* din Haga. Concomitent a studiat muzica de cameră și dirijatul la Siena și Bruxelles cu Franco Ferrara, și la Amsterdam cu Kiril Kondrașin. În 1972 devine prim-violonist în *Residentie String Quartet*, cu care câștigă premiul I la Concursul Internațional de la Colmar (Franța). În 1980, debutează ca dirijor cu orchestra Filarmonicii din Haga, cu un program *Olivier Messiaen*. Din 1990 a revenit în România, începând o lungă și fructuoasă colaborare cu Filarmonica de Stat din Iași. Concomitent, a dirijat la cele mai importante filarmonici românești, între care cele din București și Cluj-Napoca. Activitatea sa a cuprins numeroase concerte simfonice, vocal-simfonice și camerale, la Iași și peste hotare, în Belgia, Egipt, Germania, Grecia, Norvegia, Olanda, Rusia, de asemenea în Japonia, China.

Alexandru Lăscăe a realizat în perioada 1993–1995, primul ciclu de 5 CD cu creația simfonică și vocal-sinfonică a lui George Enescu, împreună cu Filarmonica din Iași – Orchestra simfonică și Corul Gavril Musicescu – și Casa de discuri Ottavo din Olanda. Activitatea sa artistică cuprinde de asemenea o discografie de peste 17 CD.

În 1998 a devenit dirijor permanent al Filarmonicii de Stat Iași. Activa concomitent ca dirijor permanent și director artistic la orchestrele de cameră Arion (Haga) și Musica Ducis (s'Hertogenbosch), profesor la Conservatorul Regal din Haga și dirijor al orchestrei Atheneum a aceluiași conservator.

Carmen CHELARU

LAUDATIO

Din "Galeria de aur" a vocilor românești, numele bass-baritonului **George-Emil Crăsnaru** se desprinde cutezător și radios, reușind să-și impună cu profesionalism și talent toate argumentele interpretative în spațiul muzical românesc și internațional.

Licențiat al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București, domnul George-Emil Crăsnaru a beneficiat de studii aprofundate de canto, sub conducerea marilor muzicieni Petre Ștefănescu-Goangă și Aurel Alexandrescu, dar și a unei generații de pedagogi care aveau să-i definească personalitatea puternică și forța vocală expresivă, demne de o carieră internațională de referință.

Să nu uităm faptul că artistul român provine dintr-o familie de artiști, unde argumentele educative erau întotdeauna ancorate în

Enescu”, optând pentru genul vocal-simfonic, între 1971-1980 devine prim solist al primei scene lirice a țării, Opera Română.

Cariera internațională începe în 1980, la Wiesbaden, unde rolurile interpretate îl așează pe calapoduri extrem de dificile, de la repertoriul mozartian „Flautul fermecat”, la paginile copleșitoare ale lui Richard Wagner, fie în „Olandezul zburător”, fie în „Tannhäuser”. Se simte o mare atracție pentru rolurile mari eroice, pentru repertoriul german, dar și pentru capodoperele verdiene. Iată că în 1993, pe scena Scalei din Milano, vocea excepțională a bass-baritonului George-Emil Crăsnaru impresionează publicul în „Don Carlo”, sub bagheta atât de exigentului dirijor verdian, Riccardo Mutti.

O mai veche iubire a anilor 1970, genul vocal-simfonic îl readuce pe distinsul artist din nou la Scala cu „Messa glagolitica” a lui Leon Janacek.

În 1994, pe aceeași scenă

artistul român va fi înfrânt dificilul rol al Doctorului Faust din „Îngerul de Foc” al lui S e r g h e i Prokofiev.

Când trebuie să remarcăm dimensiunile geografice ale unor astfel de cariere remarcabile, mă gândesc de fiecare dată din ce punct al

pământului să plec: Hamburg, Berlin, Köln, Bonn, Paris, Budapesta, Montecarlo, Madrid, Amsterdam, Lisabona, Huston-Texas, Montreal, Toronto, Praga, și multe alte țări îndepărtate: Peru, Venezuela, Japonia, Coreea, China, Argentina, Finlanda, s.a.m.d.

Profesor al Facultății de Muzică „Robert Schumann” din Düsseldorf-Germania, din 1994, renumitul artist român nu uită ce-și datorează și mai ales ce datorează școlii românești de canto: talentul său excepțional, calitatea splendidă a

vocii sale, temperament dramatic, știința cântului, tradiția și cultura unei școli a Operei Naționale.

În spiritul acestor afirmații, profesorul universitar formează mulți artiști tineri, ajută și sprijină lansarea în carieră a unor voci pe care le consideră reprezentative și vine de fiecare dată acasă, modest și înțelegător, pentru tot ceea ce surprinde în clipele noastre specifice de românism.

Așa îl regăsim la cursurile de Master la Constanța, de 4 ani de zile, jovial și încrezător că poate să pună umărul la consolidarea unei școli de canto aici, la malul mării.

Bass-baritonul George-Emil Crăsnaru a impresionat publicul de pretutindeni, a fost lăudat și extrem de bine cotate de mari dirijori, începând cu colosul Herbert von Karajan și atingând satisfacția pretențioasă a sublimului Riccardo Mutti.

Stau mărturie multe, multe înregistrări radio-tv, dar mai ales onorurile primite ca laureat al unor prestigioase

Concursuri Internaționale de Canto („George Enescu-București 1970”, „Johann Sebastian Bach-Leipzig 1972” și „sHertoghenbosch-Olanda 1972”) și distincții acordate cu diferite ocazii, atât în țară, cât și în străinătate.

Ambasador al artei românești pretutindeni în lume, distinsul George-Emil Crăsnaru vine să îmbogățească tezaurul liric românesc cu momente de mare frumusețe vocală, fapt ce a determinat specialiștii timpului să-i acorde locul de primă mărime printre valorile artistice românești.

În acest spirit (și câte alte lucruri minunate se mai pot spune), Catedra Canto, cu acordul Senatului Universității „OVIDIUS” din Constanța se simte onorată de atenția acordată și de sprijinul constant oferite unei școli tinere și ambițioase, cu dorința fermă să fie demnă de o astfel de tradiție.

Distinse maestre, primiți împreună cu respectuoasele noastre reverențe de recunoaștere și apreciere și întreaga noastră admirație, titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „OVIDIUS” Constanța.

Florența-Nicoleta MARINESCU

pregătirea pentru înțelegerea și parcurgerea artei, sub toate formele ei de exprimare.

Bass-baritonul George-Emil Crăsnaru este un intelectual elitist, un căutător al tainelor muzicale prin mesajul direct al partiturii, un sfredelitor al caracterelor dramatice, un tălmăcitor de sensuri și rosturi muzicale. O prezență splendidă, o personalitate artistică impresionantă, o voce de har și o penetrantă aură interpretativă.

Dacă în 1970 îl regăsim ca debutant la Filarmonica „George

Violonista Mihaela Martin și Concertul de Prokofiev

Marcel FRANDES

Nu demult Filarmonica George Enescu din București i-a avut ca oaspeți pe dirijorul japonez Yasuo Shinozaki și pe violonista Mihaela Martin. Împreună cu Orchestra simfonică, ei au interpretat un repertoriu aparținând secolului 20 : *Trei tablouri din suita «Prin Munții Apuseni»* de Marțian Negrea, *Concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră în Re major*, op. 19 de Serghei Prokofiev și *Concertul pentru orchestră* de Béla Bartók.

Yasuo Shinozaki a studiat dirijatul la *Musikhochschule* din Viena cu Leopold Hager, la *Accademia Musicale Chigiana* din Siena cu Myung-Whun Chung și în SUA, la *Tanglewood* cu Seiji Ozawa și Bernard Haitink. Artistul japonez este laureat al Concursului de dirijat *Jean Sibelius*, ediția 2000. El este dirijor principal și director artistic al ansamblului *Kymi Sinfonietta*, cu concerte la Kotka și Kouvola (Finlanda). A fost asistent al dirijorului Esa-Pekka Salonen la *Los Angeles Philharmonic*, între 2001-2004, dirijând peste 40 de concerte. De asemenea, dirijează frecvent în Japonia și în Africa de Sud (*Johannesburg Philharmonic Orchestra* și *KwaZulu-Natal Philharmonic Orchestra*), Marea Britanie (Londra), Suedia, Germania (*Frankfurt Radio, Nürnberg Symphony Orchestra*) și în Hong Kong. Artistul a abordat și genul liric, dirijând la Tokyo (*Japan National Opera* și *Tokyo Nikikai Opera*) *Nunta lui Figaro* de Wolfgang Amadeus Mozart.

În concertul simfonic de la București, Yasuo Shinozaki a dirijat la cote artistice înalte opusuri dificile și a acompaniat foarte atent și activ solista *Concertului nr. 1 de Prokofiev*, violonista Mihaela Martin. Gestica sa este foarte clară, cunoașterea

partiturii impecabilă, iar în comunicarea cu ansamblul orchestral s-a resimțit acel *feedback*, atât de benefic muzicii. În cele *Trei tablouri* din suita «Prin Munții Apuseni» de Marțian Negrea, pur și simplu dansa pe podiumul dirijoral, jucând pe românește și simțind accentele și ritmica noastră populară. Dintre cele patru părți ale suitei au fost cântate doar trei : *Pe Arieș în sus*, *Cetățile Ponorului* și *Un izbuc*, (*Ghețarul de la Scărișoara* fiind omis). Am ascultat o muzică programatică de o mare frumusețe. Parcă se zăreau pădurile, pășunile și crestele de piatră și parcă se auzea sunetul valurilor repezi ale Arieșului. Totul părea aievea. Corzile au reușit să redea cu o mare autenticitate exuberanța tabloului, iar oboiul, prin cantilena sa duioasă aducea sclipiri ca de fir auriu (doar se știe că Munții Apuseni aur poartă). Armoniile și ritmul sugerau dansurile din *noaptea ielelor*, de pe lângă stâncile Ponorului. Ultima parte, *Vivo*, a impresionat prin vioiciunea caracteristică dansului *tarantella*. Acele ritmuri obsedante peste care firul melodic al viorilor părea atât de avântat, au fost cântate cu multă virtuozitate de ansamblul orchestral.

Violonista **Mihaela Martin** este, la fiecare apariție, o prezență încântătoare. Publicul o iubește și o așteaptă cu bucurie să asculte "vocea" viorii sale. În *Concertul nr. 1 în Re major* de Serghei Prokofiev, ea a cântat părțile lente (cele extreme) în stil mendelssohnian, exploatând cantabilitatea muzicii, cu toate

irizările ei. Acea temă principală din prima parte, *Andantino*, sugera plutirea (*sognando*), iar fluența cantilenei dovedea o tehnică rafinată de emisie. Violonista folosea aici un *vibrato* continuu, ceea ce făcea ca sunetul să nu se stingă la inevitabilele schimbări ale sensului trăsăturii de arcuș. Timbrul său argintiu, acuratețea intonației și frazarea impecabilă dominau firul melodic care se înălța în registrul acut al viorii. În *Scherzo-ul* median, Mihaela Martin și-a demonstrat încă o dată viteza în dificilele pasagii. Umorul acestei părți a fost redat prin variate mijloace sonore : *flageole*, *pizzicato*, valuri de scări ascendente și descendente -, toate într-un *tempo* foarte rapid (*Vivacissimo*). Din păcate, anumite decalaje între solist și orchestră s-au făcut totuși simțite. La cererea publicului, violonista a interpretat cu multă eleganță *Gavotte en Rondeau* din *Partita a III-a în Mi major pentru vioară solo* (B.W.V. 1006) de Johann Sebastian Bach.

Concertul pentru orchestră de Béla Bartók (ultima piesă orchestrală scrisă de compozitor în anul 1943) a fost cântat cu mult profesionalism în încheierea serii muzicale de la Ateneul Român. Lucrarea, deși o partitură amplă, în cinci părți (scrise în spirit neoclasic) s-a perindat în fața auditoriului, oprind parcă timpul, datorită frumuseții muzicii. Acea temă a *Introducerii* (cu predominarea intervalului de cvartă) se reauzea în *Elegia*, dar cu o expresie pasională. Apoi, fantasticul și poeticul răzbăteau în *Scherzo-ul* (Intermezzo întrerupt). Foarte bine a fost realizat și dansul transilvănean din *Finale*, cu ritmica sa dinamică (și cu o tratare polifonică). Dirijorul Yasuo Shinozaki a cizelat toate detaliile, astfel încât orchestrația bartókiană savantă să fie perceptibilă în toată splendoarea ei. Dirijorul japonez a impus orchestrei simfonice o logică gradare a tensiunilor : de la austeritatea primei părți și cântecul lugubru al celei de-a treia mișcări, către afirmarea vitalității finalului.

Un concert ce și-a îndeplinit menirea: estetica muzicală, clădind suflete!

Omagiu lui Ceaikovski

Doru POPOVICI

Motto:

“Orchestra are întotdeauna dreptate!”

Herbert von Karajan

La Filarmonica “George Enescu” din București a avut loc un concert simfonic într-adevăr impresionant!

După atâtea scandaluri, nedorite, în această manifestare închinată muzicii lui Ceaikovski s-a conturat mult dorita liniște și

concert-maestru – minunatul violonist Dan Enășescu, și cu colegii săi mult dotați – Cătălin Oprițoiu, Florin Ionoaia, Dan Abramovici, Laurențiu Darie, Godri Orban, Sorin Lupașcu, Mihai Toth, Florin Pane, Laurențiu Sima, Laurențiu Băcanu, Dan Cavassi – m-a emoționat puternic. Și mi-am amintit de anul 1964 când, timp de o lună petrecută în fosta URSS, am ascultat multe manifestări muzicale de neuitat închinare răscolitorului compozitor romantic rus. Accentuez faptul că nu s-a exagerat cu interpretările edulcorate și de un pathos neartistic... Dimpotrivă, s-au creat secțiuni bine conturate, reliefându-se teza potrivit căreia muzica autorului capodoperei *Dama de pică* – prima operă

tălmăcea muzica titanului rus cu interiorizarea sa caracteristică, atât de străină de exagerările unor violoniști iubitori de efecte în sine... Florin Croitoru rămâne un autentic solist pentru care « Ceaikovski este numele cu care se iscălește Rusia, într-o manifestare a lumii frumosului, concepută pe înțelesul tuturor » ...

Despre **Cristian Brâncuși** mult regretatul Ștefan Niculescu, intrat în istoria artei noastre sonore, spunea încă din timpul vieții lui rodnice: „Dotatul Cristian Brâncuși este dirijorul, profesorul, muzicologul și compozitorul care impresionează prin sobrietatea artei sale, care-i infinită(...)”. În final am ascultat monumentala **Simfonie nr. 5** a autorului

poemului « Manfred ». Și în acest context orchestra filarmonicii bucureștene a sunat ca o mare orchestră europeană, ca pe vremea dirijorilor – de eternitate – George Georgescu, Constantin Silvestri și Theodor Rogalski... Când în cadrul acestui colectiv a renăscut bunăînvoirea între muzicieni, tălmăcirea a devenit « *una meraviglia dell'arte* »...

Am adormit, noaptea târziu, și, tot meditănd la orphicul concert, mi-au venit în minte, ca o himerită inscripție, cuvintele lui Rainer Maria Rilke: „Rusia se mărginește, departe, sus, la înălțimi inabordabile, cu Dumnezeu...”

P.S. După concert, majoritatea membrilor orchestrei l-au îmbrățișat pe fostul meu elev – Cristian Brâncuși – întărindu-se astfel sensul răscolitor al aforismului după care « Înțeleptul este o lampă, creatorul – o candelă »...

Cristian Brâncuși

concordie în cadrul prețiosului colectiv, ducându-mă cu gândul la semnificația nobilă a cuvintelor consemnate de sculptorul-poet Pavel Mercescu: „Muzica este ecoul Dumnezeirii din noi, ce ademenește veșnicia să poposească pe pragul casei noastre”...

Orchestra, cu un nou

expresionistă din secolul al XIX-lea ! – este „clasică-n formă și de un romantism interiorizat, în conținut (...)”

Solistul serii, încă tânărul **Florin Croitoru**, mi-a atras atenția prin lirismul său fremătător, purtându-mă astfel cu gândurile la sublimele interpretări oferite de nemuritorul David Oistrach, care

E cel mai bun și e al nostru

Doina MOGA

Adaug acestei rubrici, obișnuită să adăpostească sub umbrela ei, doar excepții, care prin evoluția lor profesională devin, dacă nu sunt deja, valori naționale sau mondiale, numele unui tânăr muzician. Se numește **Ștefan Cazacu** și de la 6 ani este îndrăgostit de violoncel. Moștenind înclinația artistică de la tatăl său, cunoscutul violoncelist Marin Cazacu, care de altfel i-a și dat primele îndrumări și noțiuni despre secretele și particularitățile acestui instrument, deschizându-i gustul pentru cunoașterea lui în amănunt, Ștefan s-a pus serios pe treabă încă de mic, studiind cu o determinare și ambiție greu de egalat, reușind să suplinească astfel latura nativ sensibilă, estompată încă de un trac firesc. Și fiindcă a prins foarte repede gustul competițiilor, s-a remarcat de timpuriu prin tenacitatea cu care a dorit să stăpânească instrumentul, mai ales din punct de vedere tehnic. La 10 ani se desprinde de didactica tatălui său, ceea ce a fost bine, pentru că e „common knowledge”, că pe străini îi ascuți mai mult decât pe cei din familie și astfel devine elevul Școlii de muzică nr. 5 din

București – o adevărată pepiniera de valori – unde pentru un timp o are ca profesoară pe Anca Iarosevici. Acum, este în clasa a X-a a Liceului de Muzică „George Enescu” din Capitală, de unde la un

moment dat își va lua zborul spre cine știe ce academie de muzică din lume. Dar ce a făcut el până acum? A fost ocupat concurând mai ales din 2005 și devenind laureat cu premiul I la competiții naționale și internaționale alături de alți instrumentiști de la secțiile de vioară, pian, suflători și corzi grave, cu același palmares, reușind

performanța de a fi și rămâne mereu în top. Amintesc doar câteva, cum ar fi: Marele Premiu la Concursul Național din București (2005); Premiul I și Lira de Aur la Olimpiada Națională din Suceava; Premiile I și Marele Premiu la concursurile internaționale „George Georgescu” de la Tulcea (2007) și respectiv Austria – Liezen din 2008; Premiul II la concursul internațional „Antonio Janigro” din Croația (2008) și Premiul I și cel special „Serafim Antropov” din 2008 și exemplele pot continua. La cei 16 ani ai lui mai are în palmares și câteva concerte pe care le-a susținut acompaniat de diferite orchestre din țară cum ar fi: *Concertul de Saint Saëns* cântat în compania Filarmonicii „Muntenia” din Târgoviște (2008) și cu Orchestra de Camera Radio București (mai 2008); *Variațiuni pe o temă rococo* de Ceaikovski și *Concertul în Do Major* de Haydn pe care le-a cântat cu Filarmonica din Botoșani în 2007 și respectiv 2008; o grămadă de recitaluri și câteva emisiuni la radio și TV. Ștefan Cazacu este foarte muncitor, cerebral, foarte tehnic, are un arcuș ferm și un dozaj al nuanțelor bine calculat, deci calități ce-l așează de pe acum pe o traiectorie a unui succes stabil pe termen lung, mai ales că publicul și criticii de specialitate de pretutindeni îi elogiază de pe acum maturitatea artistică și tehnica stăpânirii acestui instrument. Are doar 16 ani, este al nostru și după cum se vede e abonat la succes.

O criză a muzicii?

Nu cred că cineva ar mai putea nega astăzi faptul că, în pofida unor eforturi, din ce în ce mai vizibile în ultima vreme, de a-și redobândi calitatea prin care, de-a lungul istoriei, s-a impus ca revelație divină a spiritului uman (« mai înaltă decât filosofia » - cum gândea Beethoven), muzica secolului XX a înregistrat o evoluție oarecum contrarie acestei înălțătoare meniri, funcția ei revelatorie fiind convertită într-una mai curând reflectorie. Din « oglindă a însușirilor psihice ale omului, ale popoarelor » (l-am citat pe George Enescu), adică din această expresie sublimă a ființei într-o ființă prin care luăm act de conținutul inefabil, de « subiectivul în sine însuși » sau de « subiectivitatea abstractă ca atare » - cum ar fi spus Hegel, muzica își conceptualizează demersurile coborând în concretul ideilor și al realităților de care se simte animată. Odată cu sporirea funcției cognitive, ea și-a asumat o mai mare responsabilitate inclusiv în reflectarea problematicei complexe a omului contemporan.

Pare desigur paradoxal că, pe măsură ce a devenit, mai accentuat ca oricând, o modalitate de cunoaștere umană prin – am putea spune – o « plonjare » în cotidian, în condiția existențială a omului acestui timp blestemat, muzica de fapt s-a îndepărtat de om.

Sociologii, psihologii, esteticienii, filosofii vor lămuri, probabil, cauzele adânci ale acestui fenomen. În ceea ce mă privește, cred că omul secolului XXI este mai marcat de drama existenței sale, este atât de traumatizat de violența vieții cotidiene, de imoralitatea vieții publice, pe scurt, de absurdul unei societăți clădite pe înșelătorie, ipocrizie, fals și corupție de stat, încât în artă, în speță – în muzică, El caută mai curând un refugiu decât o reîntâlnire cu imaginea ce pare lipsită de perspectivă a acestei existențe.

Poate fi înțeleasă o atare situație ca o criză a muzicii ? În parte, da. Este o criză a muzicii în măsura în care ea își reflectă epoca. Deci, în măsura în care Muzica, abandonând sfera idealului cotidian, exprimă tensiunea străzii, în uruitul motoarelor, în zăgănitul armelor, în zgomotul poluant și stressant al fabricilor... Omul secolului XXI este într-o criză puternică și adâncă. El a

pierdut conștiința esenței sale pentru că, oricât ar părea de paradoxal, civilizația tehnică nu i-a luminat în aceeași măsură calea spre el însuși, adică spre esența lui umană. Astfel omul a devenit din ce în ce mai ne-om. În cadrul său existențial riscă să abandoneze ordinea în favoarea haosului. A reflecta, în muzică, o atare realitate este o inerență contradictorie. « *Mi-e și frică să mai ascult cvartetele de Bartok* » - spune un personaj din celebrul roman « Domnul Ambasador » al scriitorului latino-american Erico Verissimo – « *într-atât îmi amintesc ele de labirintul fără ieșire al lumii în care trăim* ». Da, omului contemporan îi este frică de imaginea de coșmar a lumii lui. El vrea să retrăiască, nostalgic, splendorile valorilor preclasice, clasice și romantice. Cel ce frecventează sălile de concert și spectacolele muzicale își dă seama că alături de consecințele deculturalizării săvârșite de aberanta politică a comunizării spiritului și conștiințelor umane - consecințe care apăsă foarte greu în mentalitatea abrutizată a omului acestui timp românesc (pentru că de timpul românesc este vorba aici, în primul rând) - alături, deci, de aceste consecințe, refuzul față de valorile muzicii contemporane se explică și prin nevoia omului de a avea un ideal, un ideal de frumusețe la care aspiră și nu de realități pe care le trăiește cu amărăciunea fiecărei zile.

Esențele emoționale, morale, juridice, esențele de toate tipurile și structurile în care se articulează pentru a se completa și pentru a se coordona formează un *Organon* de care dispune subiectul și care îi aparține la propriu ; omul nu este doar o ființă singulară pe lume și nici doar o ființă în raport și împreună cu altcineva, ci și o ființă în fața misterului; el poartă, în sine, ca virtualitate resursele care îl pot ajuta să înțeleagă propria-i esență. Pe scurt, *Homo phenomenologicus* este ca o a doua somatizare a subiectului; prin el problema persoanei este susceptibilă de a-și asuma întreaga sa profunzime. Neînțelegerea acestui fenomen (și vai, cum ar fi putut el să fie înțeles ?!) este - cum s-a demonstrat - de natură să deruteze, să tulbure, să alieneze biata ființă umană. Vom vedea, cu alt prilej, consecințele acestui fapt.

În orice caz, amploarea și diversitatea manifestărilor care au avut loc în cadrul celei de a XIX-a ediții a Festivalului « George Enescu » confirmă că întrebarea din titlul acestor însemnări poate avea un răspuns negativ.

Vasile DONOSE

“Turbulences sonores”

A asculta sau a înțelege?

Ioana Frățilă NICHIFOR

Într-o vreme în care compunerea muzicii tinde să se substituie compunerii sunetului și tehnologii recente determină noi modalități de abordare, noi sintaxe sprijinite pe conglomerate sonore, zgomote, tăcere și pe revelația a ceea ce putem numi libertatea extremelor, se simte din ce în ce mai mult nevoia unor schimbări similare în domeniul percepției.

Prima ediție a Festivalului “Turbulences sonores” este dedicată experienței ascultării, proces esențial în înțelegerea complexității sonore a muzicii contemporane. Auzul are nevoie de repere pentru a conștientiza pe deplin adevărul concepției scelsiene, conform căreia “muzica are nevoie de sunet, dar sunetul poate exista fără muzică”. În acest context, serile festivalului promit a fi experiențe importante pentru viața artistică de astăzi. Programul va cuprinde lucrări ale clasicilor muzicii contemporane (K. Stockhausen, L. Nono, J. Cage, G. Scelsi, Gérard Grisey, Tristan Murail, M. Feldman, S. Reich), precum și creații ale compozitorilor zilelor noastre (Agostino di Scipio, Philippe Leroux, Mariana Ungureanu, Pascale Criton). Evenimentele muzicale, însoțite de conferințe, mese rotunde și ateliere, vor fi polarizate de l’Ensemble Syntax, al cărui crez artistic declarat este acela de a promova repertoriul ultra-contemporan. În avanpremiera festivalului, membrii ansamblului au propus un concert-portret **Philippe Leroux**, moderat de către directorul departamentului Muzică al Universității “Paul Valéry” din Montpellier,

muzicologul Makis Solomos. Philippe Leroux este laureat al premiului “Cea mai bună creație muzicală contemporană a anului”, în 1996, pentru lucrarea “d’ALLER”, precum și câștigător al distincției SACEM, în 2003. Patru piese au creionat portretul artistic al compozitorului: “Phonie douce” (1991), pentru oboi, saxofon alto și violoncel; “Je brûle, dit-elle un jour à un camarade” (1990-1991), pentru soprană solo; “AAA” (1996), pentru orchestră de cameră; VOI(REX) (2003), pentru soprană, orchestră de cameră și dispozitiv electronic.

Încă din prima clipă, configurația optimă a sălii destinată audiției s-a lăsat a fi descoperită: pentru muzica emisă prin intermediul suporturilor audio, spațiul unei capele, născut din tăceri și licăriri de lumină, dezvăluie o dimensiune în care sunetul va fi *pretutindeni*. Este un univers ce invită la reflecție și pregătește publicul pentru o imersiune sonoră și ideatică. Descătușând identitatea ascunsă a sunetului, muzica învăluie auditoriul, invadând spațiul.

Am perceput cea dintâi lucrare ca pe o adevărată dramaturgie sonoră ale cărei personaje evoluează dialogând prin ecouri de terță mică, susținute de pedale și reveniri la sunetele inițiale, de intervale cromatice și triluri întrerupte de secunde mici și septime mari. Totul pe fondul unei repetabilități ritmice cvasipermanente, în timp ce valuri sonore ascendente și descendente aduc, pe rând, în prim-plan, unul sau altul dintre instrumente, în spiritul *eternei reîntoarceri*. În iureșul acestei mișcări circulare, saxofonul a câștigat dreptul de a avea ultimul cuvânt, printr-o cadență remarcabil susținută de Philippe Braquart.

Cu “Je brûle, dit-elle un jour à un camarade”, atmosfera se schimbă. Devenim martorii unei procesiuni solitare ce înalță în eter o lamentație profundă. Ecouri nazale, tendință spre microtonie, sunete percutate, disonanțe metaforice, flexibilitate, finețe, lejeritate, fluiditate, țipăt, recitativ, frânturi melodice, obsesia

revenirii... iată câteva coordonate stilistice, estetice și componistice ale lucrării. Talentul sopranei Armelle Orieux și tehnica impresionantă vibrează dincolo de sunete, cuvinte și tăcere.

“AAA”, pentru flaut, clarinet, percuție, pian, vioară, violă și violoncel debutează cu un citat din “La Poule” de Rameau. Motivul este supus metodelor tehnice de prelucrare, dezvoltând discursul printre pulsațiile unui ritm *ostinato*. Crescendo-uri repetitive conduc sonoritățile flautului și clarinetului spre un scurt solo de vioară, după care toate celelalte instrumente se alătură fluxului sonor. Trecând prin momente de liniște și precipitări ale mișcării, creând o senzație de stretto și *picături* sonore, această muzică a strălucit în toată plenitudinea sub bagheta dirigoarei Hélène Bouchez.

Descoperim în VOI(REX) toate pulsațiile vitale ale unei capodopere. Când ascultăm muzică prin intermediul unui dispozitiv electronic, este dificil să găsim repere în spațiu. Putem cădea în capcana irealului atunci când nu distingem certitudinile. Iar când pe scenă apar instrumentiștii și vocea umană, este cu atât mai greu. Pentru artiști de asemenea. Mai ales atunci când compozitorul alege să armonizeze toate vocile (instrumentală, umană, electronică) mergând până dincolo de hotarele realului, în dimensiunea virtuală. Vocea își urmează traiectoria sonoră pentru a o regăsi în universul electronic, asemeni celorlalte instrumente. Philippe Leroux construiește un univers compact. O asemenea concepție presupune măiestrie desăvârșită din partea interpreților, pentru ca muzica să-și păstreze comprehensibilitatea. L’Ensemble Syntax a demonstrat că este posibilă o inspirată *punere în scenă*, atunci când talentul creatorului întâlnește empatia interpreților..

Publicului i se oferă astfel experiența *ascultării*, singura care ne poate aduce cu adevărat *înțelegerea* repertoriului *extrem contemporan*.

O viață închinată muzicii corale

Mariana POPESCU

Dirijorul **Teodor Zgureanu** face parte din galeria muzicienilor de seamă din Republica Moldova, care activează pe tărâmul artei în tripla sa calitate: dirijor, compozitor, pedagog.

S-a născut la data de 24 mai 1939, în localitatea Condrătești, județul Bălți, într-o familie binecuvântată cu 6 copii. A învățat încă de mic să lupte cu greutățile vieții și să respecte munca.

Pasiunea pentru muzică a moștenit-o din familie, de la tatăl său care, fiind înzestrat cu o voce frumoasă, cânta la biserica din satul natal. Deși visul său de copil era să devină militar, destinul avea să-l îndrepte înspre cariera muzicală. Primii pași avea să-i facă în anul 1953, când se va înscrie la Școala Pedagogică din Călărași, unde va studia timp de patru ani, fiind bursier. Sub îndrumarea profesorului Dimitrie Berdășev, va dobândi cunoștințe în domeniul teoriei muzicale, dirijatului coral și de canto. Este perioada în care tânărul descoperă pasiunea pentru dirijatul coral. Va funcționa în satul Cimișlia, ca învățător și profesor de muzică, punând bazele corului școlii și unui Cor de tineret. La îndemnul mentorului său s-a înscris la Institutul Pedagogic de la Bălți, unde a urmat doar un an, după care s-a transferat la Conservatorul „G. Musicescu” din Chișinău.

S-a afirmat în scurt timp ca dirijor, organizând corul Universității de Stat. După absolvirea Conservatorului în anul 1964, a funcționat ca metodist superior la Casa de creație populară, dirijor al Capelei corale academice “Doina” a Filarmonicii, dirijor al Capelei corale “Moldova” a Radioteleviziunii din Chișinău.

Începând cu anul 1987, se dedică învățământului universitar, în prezent fiind profesor, șef al catedrei de Dirijat coral al “Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice” din Chișinău.

În cadrul „Institutului de Artă” (actualmente Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice”) înființează Corul de femei „Renaissance”, formație

de elită care s-a afirmat în numeroase festivaluri și concursuri internaționale, obținând premii importante.

Cea mai tânără formație fondată de maestru este un cor de băieți ce poartă numele de “Academia Campanelli”, împlinindu-și astfel un alt vis de-al său, alături de corul bărbătesc « Gavrii Musicescu ».

În calitate de compozitor, a abordat genuri diferite: lucrări vocal-simfonice (cantate, oratorii), muzică corală, muzică vocală și operă.

Opera *Decebal*, în trei acte, a fost compusă în anul 1998, pe libret de V. Teleucă, prima audiție având loc în 10 septembrie 2002, la Teatrul de Operă și Balet din Chișinău.

Compune pentru orchestră poemele simfonice - *Mărire Burebista* și *Lumină din Lumină* (2001), *Rapsodie pentru orchestră de suflători* (2002); muzică vocal – simfonică (oratorii și cantate): *Să-nfloresți, pământ natal, Pământul meu, Cânt solemn, Pe calea gloriei, Moldova, Răsai asupra mea, lumină lină*.

Compune lucrări ample pe teme religioase: *Oratoriul psalmilor*, în 9 părți; *Oratoriul Ștefan Cel Mare și Sfânt*; *Oratoriul Noaptea Sfântului Andrei*; *Monolog pentru Maica Maria*.

Pentru cor mixt compune un număr impresionant de lucrări pe versuri de Vasile Alecsandri, Mihail Eminescu, Veronica Micle, Lucian Blaga, Emil Loteanu, Nicolae Dabija, Dumitru Matcovschi, Toma Istrati etc. Compune *Imnele Sfintei Liturghii ale lui Ioan Gură de Aur* pentru cor de femei, pornind de la ideea că « cel ce cântă rugăciunea se roagă dublu, iar cel ce compune cântare Mântuitorului este ocrotit de Dumnezeu ». Compune coruri pentru copii, muzică vocală de cameră și muzică instrumentală.

În semn de recunoaștere a activității sale, Teodor Zgureanu a fost distins cu premiile Uniunii Compozitorilor din Republica Moldova și Uniunii Muzicienilor din Republica Moldova, decorat cu ordinul “Gloria Muncii”, Artist Emerit din Republica Moldova (1974), Artist al Poporului din Republica Moldova (1983). Din anul 1993, este membru de onoare al “Académie Amadéus Europe” din Paris. În anul 2000, a primit Medalia comemorativă – « 150 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu », acordată de Președintele Emil Constantinescu.

Teodor Zgureanu este un nume emblematic pentru muzica din Republica Moldova, fiind un adevărat ambasador al muzicii, prezent la importante competiții europene.

LAURI

Nu demult, prof.univ. Maria Slătinaru-Nistor a primit titlul de **Doctor Honoris Causa** al Universității "Ovidius" din Constanța. Redăm mai jos cuvintele rostite cu acest prilej de șefa catedrei de canto constănțene, ca **LAUDATIO**.

În 25 mai 1938 se naștea una dintre cele mai strălucitoare și fermecătoare voci ale secolului XX: **Maria Slătinaru-Nistor**.

Ilustra soprana româncă și-a identificat menirea cu cea de reprezentant de vârf al unei școli care ar putea fi definită pe parcursul a 3-4 generații de interpreți lirici. Mulți dintre ei au ales calea de a-și reprezenta originile culturale și spirituale prin depărtare de casa; alți mulți artiști și maeștri în arta cântului au slujit în folosul unor alte școli, alte scene, alte țări.

Maria Slătinaru-Nistor a ales să fie româncă, așa cum a făcut-o și profesoara ei, artista poporului Arta Florescu, pe care a respectat-o și a cultivat-o cu perseverență, demnitate și interes profesional, până în ultimile clipe de viață ale mentorului.

Venind din aceeași școală de cânt, am înțeles de ce soprana Maria Slătinaru-Nistor a fost și rămâne unică în sfera marilor interpreți: o voce de sopran spinto-dramatic de o uriașă forță și frumusețe, blândă și

catifelată în pagini mozartiene, năvalnică și tunătoare în capodoperele lui Puccini, „Tosca” și „Turandot”.

Cu un bogat palmares intelectual de formație muzicală, renumita soprana este licențiată la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, reușind performanța de

a intra imediat în marele repertoriu romantic și clasic. Rolurile interpretate, operele abordate în întreaga carieră o definesc ca pe o deschizătoare de drumuri, ca pe un reper, un profil de urmat; „non multa sed multum”.

Fără să se aventureze haotic într-un regim repertorial pestriț, soprana Maria-Slătinaru Nistor reușește, ca nimeni alta, să se identifice cu mari eroine verdiane și pucciniene, devenind treptat cea dintâi Tosca, Leonora din *Trubadurul*, Aida, Turandot, Santuzza.

Între 1969 și 1990, ilustra soprana interpretează roluri principale în operele: *Don Carlo*, *Trubadurul*, *Boema*, *Faust*, *Fidelio*, *Andrea Chénier*, *Aida*, *Tosca*, *Cavalleria rusticana*, *Flautul fermecat*, *Walkiria*, *Hamlet*, *Ecaterina Teodoroiu*, *Arabella*, *Nabucco*, *Simon Boccanegra*, *Manon Lescaut*, *Gioconda*, *Lohengrin Olandezul zburător*, *Tannhäuser*.

Teatrele și scenele care au avut privilegiul să răsunе sub strălucitoarea voce a mării artiste, încep pe tărâmurі românești și continuă peste tot în lume: Frankfurt, Paris, Hamburg, Zürich, Basel, Bruxelles, Palermo, Köln, Karlsruhe, Avignon, San Francisco, New York, Dallas, Montreal, Copenhaga, Dortmund, Barcelona, Tokyo, Yokohama, Osaka, Veneția, Verona, Florența, și multe altele.

Paralel cu uriașa sa recunoaștere în întreaga lume, ca o voce și o artistă de o copleșitoare valoare, DIVA dăruiește peste tot în lume din harul său, studenților organizați în Master Classes: Montreal, Basel, Sofia, dar mai ales ca profesor universitar la Conservatorul bucureștean.

Soprana Maria Slătinaru-Nistor deține uriașe premii la Concursuri și Festivaluri Internaționale de cânt, devenind mai târziu membră a juriilor de specialitate la Barcelona, Johannesburg, Belgrad, Pamplona, Sofia, Verviers.

I-a avut parteneri pe cei mai mari artiști români, de la Nicolae Herlea la Ludovic Spiess; pe cei mai mari artiști ai lumii, de la Carlo Bergonzi și Franco Bonisolli, la Piero Cappuccilli și Giuseppe Giacomini.

Maria Slătinaru-Nistor este o emblemă, o parte a steagului național român, care a ales să-și adune comorile din voce și din suflet și să le dăruiască tuturor celor pe care i-a iubit mai presus de glorie, de fast, de lux și recunoaștere: românii.

Că noi românii nu știm și nu vom ști niciodată să ne respectăm și să ne cultivăm valorile, este o certitudine. Dumnezeu ne dăruiește cu fiecare generație de artiști, alte voci valoroase, alte talente care

promit să continue drumul marilor certitudini.

Maria Slătinaru-Nistor lasă în urmă o grădină vie cu flori rare, o școală de cânt, o tradiție și un respect neclintit pentru adevărul artistic, pentru partitură.

Radioul, televiziunea, înregistrările sale personale păstrează clipe de unicatitate pentru generațiile care vin. Dar Maria Slătinaru-Nistor a făcut să plângă și să se bucure multe milioane de melomani, care nu au cum să-și exprime admirația altfel, decât printr-o

mulțumire către Dumnezeu, care a lăsat pe pământ astfel de voci.

O spun spectatorii, o spun criticii, o spun dirijorii secolului: Francesco Pradelli, Nello Santi, Bruno Bartoletti, Gianfranco Massini, James Conlon, Curt Adler, Giuseppe Patane și mulți, mulți alții.

Doctor Honoris Causa este tot ceea ce poate dăruii mai de preț o universitate, unei mari personalități a vieții artistice și științifice.

Dumneavoastră, ilustra artistă româncă însă, meritați onoruri mult mai mari, mult mai importante decât ceea ce vi s-a oferit deja, pentru că vă situați peste președinți de stat, peste miniștri, peste politicieni. Dumneavoastră aparțineți lumii, teaurului mondial de cultură, cu harul românesc cu care Dumnezeu ne-a făcut pe noi, cei de aici, să părem mai buni, mai frumoși.

În fața artei dumneavoastră însă, eu soprana Florența-Nicoleta Marinescu și Catedra de Canto în echipa ei, ne smerim, ne închinăm și vă cerem iertare că poate nu vom reuși întotdeauna să vă călcăm pe urme.

Primiți întreaga noastră admirație, ca universitari, ca artiști.

**Florența-Nicoleta
MARINESCU**

Musica Viva

Vasile TIMIȘ

În seara zilei de 15 ianuarie a avut loc în sala de concerte „Mihail Jora” a Radiodifuziunii un foarte interesant recital de triouri susținut de formația „Musica Viva”. Cei trei protagoniști, Andreea Butnaru – pian, Mircea Vasilescu – vioară, Florin Mitrea – violoncel, sunt membri ai Orchestrei Naționale Radio.

Andreea Butnaru, absolventă a UNMB și a Universității de Arte din Berlin, cu o activitate concertistică foarte bogată, este deținătoare a numeroase premii obținute la festivaluri și concursuri, fiind actualmente asistent la catedra de muzică de cameră a UNMB. Este o pianistă înzestrată cu multe calități, cu o tehnică solidă și clară, cu o sensibilitate ieșită din comun și o bună înțelegere a contribuției în cadrul ansamblului.

Mircea Vasilescu este un violonist cu multă experiență, fiind de mulți ani membru al Orchestrei Naționale Radio, unde ocupă în prezent postul de solist instrumentist. Câștigător a numeroase concursuri naționale și invitat ca solist pe scenele Filarmonicilor din țară și străinătate, Mircea Vasilescu este un violonist foarte bun, cu tehnica bine pusă la punct și cu o sensibilitate de invidiat.

Violoncelistul **Florin Mitrea**, șef de partidă în aceeași orchestră, și-a încheiat studiile de masterat la Universitățile

Künste – Berlin; este câștigătorul concursului „Artländer Musikpreis” și o prezență constantă în transmisiunile Radio cu numeroasele sale recitaluri ca solist sau împreună cu diferite formații de cameră, înregistrate și transmise atât în țară cât și peste hotare. Florin Mitrea are un ton cald și catifelat și o tehnică foarte bună.

Programul a debutat cu *Trio în do major nr. 12* de Josef Haydn, o muzică vioaie, cu multe teme cantabile pe care cei trei instrumentiști le-au preluat pe rând, ieșind în evidență când trebuia și retrăgându-se apoi în acompaniament.

A urmat *Trioul nr. 4 op. 11* de Beethoven. O lucrare bogată în semnificații, oferind interpreților o participare activă în dialoguri variate. Intervențiile prompte, precise ale pianului precum și cele ale vioarei sau violoncelului au reliefat frumusețea și inventivitatea muzicii lui Beethoven.

În partea a doua a recitalului, „Musica Viva” a interpretat *Trioul nr. 1 în re minor op. 49* de Felix Mendelssohn – o lucrare complexă și foarte solicitantă. Dar și de data aceasta cei trei valoroși interpreți au rezolvat cu brio toate problemele dificile pe care le pune acest minunat trio. Multitudinea de idei muzicale au trecut de la pian la vioară și apoi la violoncel cu siguranță și dezinvoltură. Pianul - cu o desfășurare strălucitoare, vioara - cu precizie suplă și violoncelul - cu sunet cald și nobil au încheiat lucrarea în aplauzele publicului numeros, la insistența căruia „Musica Viva” a repetat partea a III-a din *Trioul* de Mendelssohn.

Recitalul care s-a ridicat la un nivel de certă valoare artistică, bucurându-se de un bine meritat succes.

Recital de sonate

Corina BURA

Apariția unor noi cupluri care își propun realizarea unui/unor proiect/e care să cuprindă un repertoriu cameral pe cât de îndrăzneț pe atât de pretențios reprezintă o atracție pentru melomanii de pretutindeni. Este cazul tânărului parteneriat dintre doi artiști, violonista **Diana Moș** și pianistul **Sandu Sandrin**.

Binecunoscut în țară și peste hotare pentru activitatea solistică orientată pe direcția operelor majore ale repertoriului pianistic, Sandu Sandrin este implicat totodată într-o intensă activitate pedagogică pe care o desfășoară de mai bine de trei decenii la Universitatea Națională de Muzică din București. Performanțele sale pe podiumul unor renumite săli de concert europene s-au bucurat întotdeauna de elogiile presei de specialitate.

Cariera Diane Moș, apreciată pedagogă și membră a Filarmonicii „George Enescu”, s-a evidențiat de la o vârstă tânără, pe traiectoria unui progres continuu. A intrat în conștiința publicului

prin numeroasele sale apariții, devenind violonista prestigiosului ansamblu de muzică nouă „Profil”, înființat și condus de compozitorul Dan Dediu, formație cu care a realizat mai multe CD-uri, turnee și înregistrări. Ca orice artist care se respectă, ciclic face pelerinaje la știința clasicilor unde își îmbogățește stilul și găsește idei noi pentru interpretarea textelor.

Deși sunt conștienți că aparțin unor generații și educații foarte diferite, cei doi au hotărât să se lanseze într-o colaborare care a vizat trei dintre celebrele *Sonate pentru pian și vioară*, anume *op. 30 nr. 2 în do, nr. 3 în Sol* (1802) și *op. 47 în La „Kreutzer”* (1803). Este bine știut că aspectul magistral al creației beethoveniene este desăvârșit pe plaja camerală, iar cele 10 sonate pentru vioară și pian reflectă cu prisosință geniul său, fiecare dintre ele reprezentând un univers aparte chiar dacă unele sunt compuse într-un interval de scurt timp. Interpreții au căutat prin selecție să evidențieze și să redea tocmai această varietate: aerul mozartian al Sonatei a VIII-a (Sol), dramatismul celei de a VII-a (do) și strălucitorul moment de virtuoziție al Sonatei „Kreutzer” (La). Sandu Sandrin și Diana Moș au prezentat un program care s-a caracterizat printr-o

mare siguranță tehnică atât individuală cât și de ansamblu, capodoperele clasice excelând prin logica muzicală și mai puțin prin cea instrumentală. Dacă Sandu Sandrin este adeptul unei viziuni de forță, bazată pe o dialectică a contrastelor nete aplicate blocurilor tematice, Diana Moș a preferat o manieră mai colorată, cu numeroase crescendo-uri pe interiorul frazei, filaje, accente puternice și rapide modificări timbrale, așa cum recomandă unele școli violonistice contemporane. În mișcările lente ale primelor două sonate a fost realizată o frumoasă și subtilă consonanță interpretativă în condițiile în care cei doi au naturi artistice foarte diferite.

Recitalul a fost gândit și realizat ca un fel de triptic, asemenea misterioaselor criptări bachiene din *Sei Solo*: bucurie, tragedie și apoteoză, intenție care s-a reflectat pe parcursul întregii desfășurări. Într-adevăr sonata *Kreutzer* a dat măsura întregului recital, lucrarea în sine fiind scrisă mai echilibrat în ce privește raportul dintre cei doi parteneri. Tonuri nobile, expresivitate, multă dăruire și strădanie pentru a oferi o seară memorabilă unui public select, avizat, în același timp cald, decis să ia contact direct cu adevărata spiritualitate uneori dureros marginalizată de cozile la bilete pentru AC/DC sau Led Zeppelin.

Omagiu adus muzicii corale românești

Motto: "Nu numai codrul, ci și corul e frate cu Românul"
(*Cântec popular din Banatul meu natal*)

« *Sine ira et studio* » am constatat, ca un fidel analist al concertelor cu coruri *a cappella* care au conținut piese ale compozitorilor români, – subliniez – am constatat faptul, după care, asemenea manifestări, ce au cunoscut reale succese între anii 1950-1989 (când în conducerea secției de muzică din breasla noastră legată de arta sonoră vocală s-au impus I.D.Chirescu și D.D.Botez, creatori care au intrat, încă din timpul vieții, lor în istoria lumii Euterpei, pe fond spiritual daco-roman) – asemenea acte de cultură au înregistrat, după

sângeroasele evenimente din istoricul decembrie, o indiscutabilă involuție ! E regretabil...

Cu atât mai mult aplaud concertele cu coruri *a cappella* din cadrul Stagiunii Corale bucureștene « Paul Constantinescu » și, în egală măsură, generarea de noi discuri cu opusuri ale compozitorilor respectivi, toate aceste manifestări contribuind substanțial la revigorarea popularului gen muzical.

Corul « Pathos », sub conducerea profesorului și compozitorului Petre Ștefănescu, ne-a înfățișat, expresiv, lucrări de P. Constantinescu, P. Ștefănescu, D. Alexandrescu, N. Georgescu, D. Stăncănu, M. Căteanu și I. Odăgescu. Cele mai bune tălmăciri au fost cele ale pieselor generate de P. Constantinescu, P. Ștefănescu și I. Odăgescu.

În cadrul concertului oferit de Corala « Euterpe », îndrumată, cu o mișcătoare măiestrie, de profesoara Georgeta Aldea, ne-au fost prezentate piese de M. Bădulescu, P. Constantinescu, C. Drăgușin, T. Jarda, L. Borlan, V. Gruescu, C. Arvinte, G. Cucu, Al. Pleșca, Gh. Danga, V. Timiș, M. Neagu, V. Grefiens, I. Odăgescu și P. Vlaiculescu.

S-au reliefat, în acest climat orphic, sonoritatea corului, de o aleasă calitate, melosului respectiv, armonia modală, construcția de « geometru sonor » și corelația dintre text și discursul sonor.

Din substanțialul program de sală reiese că minunata Corala « Euterpe » a fost înființată în anul 1990 de către profesoara **Georgeta Aldea**. Alcătuită inițial din eleve ale Liceului Pedagogic din București, i s-au adăugat pe parcurs absolvenți ale acestuia și tineri de diverse profesii. Repertoriul corului este variat, cuprinzând muzică universală și românească ce aparține unor diverse arii stilistice. Muzica românească ocupă un loc preponderent în repertoriul coralei, căreia i-au fost dedicate lucrări originale de către compozitorii M. Bădulescu, M. Neagu, V. Timiș, C. Arvinte, D. Vodă, E. Sandu. « Euterpe » a participat la numeroase festivaluri și concursuri naționale și internaționale, obținând: premiul I. la toate edițiile Concursului Coral Școlar organizat de ISMB (1996-2006); premiul al II-lea la Concursul Național Coral de la Deva (1997); premiul I. la Concursul Național al corurilor liceale (Ploiești – 1993, București – 2001, Piatra-Neamț – 2003); premiul « Anton Dogaru » atribuit de ANCR (București, 2000); medalia de bronz la Concursul Internațional de Muzică Religioasă – Preveza, Grecia – Praga (2004); medalia de argint la Festivalul și Concursul de Muzică de Advent și de Crăciun – Praga (2007), diploma UCMR pentru « merite deosebite în promovarea creației corale românești » (2006); diploma ANCR pentru « înalta valoare a activității artistice puse în slujba muzicii corale românești » (1993-1996); Diploma de Excelență acordată de Ministerul Educației și Cercetării (2001); Diploma de Onoare acordată de ANCR (2005, 2006, 2008); Diploma de Onoare acordată în cadrul Festivalului Coral din Larissa, Grecia (2009). În concluzie: concertele de la Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Stagiunea 2009 - 2010 au semnat o zi « de lumină torențială », o zi « de slavă bizantină », încât pot spune că maestra Georgeta Aldea s-a identificat cu artistul autentic, « cel ce arde ca o flacără și călăuzește și pe ceilalți în întuneric ». O mențiune specială pentru dotata pianistă Camelia Pavlenko.

Doru POPOVICI

P.S. Ne-am bucura dacă, în viitor, s-ar programa și compozițiile unor maeștri ca Sigismund Toduță, Sabin Drăgoi, Gh. Dumitrescu, Liviu Glodeanu, Mihai Moldovan, I. D. Chirescu, Tiberiu Olah, Ștefan Niculescu, Anatol Vieru, Miriam Marbe, Corneliu Cezar, Cornel Țăranu, Valentin Timaru, Christian Al. Petrescu, Ulpiu Vlad, George Balint, autori pe nedrept trecuți într'un con de umbră în ultimii 20 de ani !!! Ce părere are Irina Odăgescu-Țuțuianu, întâi-stătătoarea din cadrul secției de muzică vocală *a cappella* din cadrul breslei noastre ?

În ceea ce mă privește, ardent doresc o stagiune de artă corală, în sensul european al națiunii !!! Să ne conducem după semnificația aforismului latin « *Non multa, sed multum* »...

Omagiu lui Dinu Niculescu

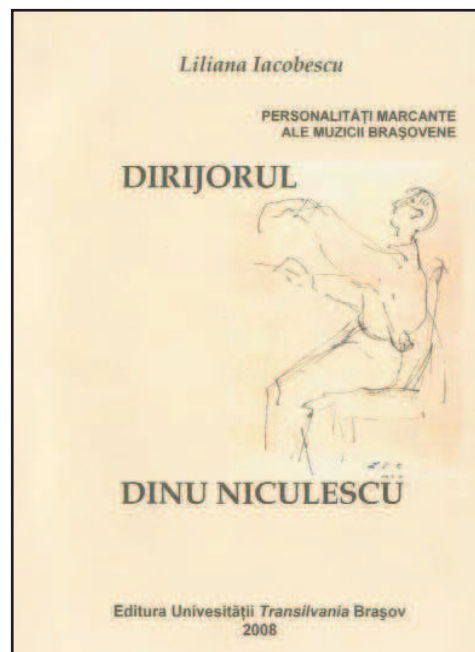
(1909-1963)

Luminița CIOBANU

Viața muzicală brașoveană își datorează într-o mare măsură valoarea de astăzi Maestrului Dinu Niculescu. Dirijor, compozitor și pedagog, artistul s-a consacrat dezvoltării muzicii din orașul care l-a adoptat, lăsând în urmă valori neprețuite. Pe drept numit „Musicus”, Dinu Niculescu a fost sufletul vieții muzicale brașovene, contribuind la înființarea celor mai importante două instituții muzicale brașovene: Filarmonica și Teatrul Muzical. Activitatea sa dirijorală a fost prodigioasă: în cei 27 de ani cât a trăit în Brașov, a dirijat 639 de concerte numai la Filarmonică! Pe lângă multiplele sale responsabilități, o mare parte a vieții și-a dedicat-o formării tinerilor dirijori. O pleiadă de muzicieni recunoscuți astăzi în țară și peste hotare este rezultatul activității sale pedagogice: Andrei Lukácsy, Erich Bergel, Tiberiu Brediceanu, Mircea Cristescu, Ilarion Ionescu Galați, Horia Andreescu, Cristian Mandeal, Paul Popescu, Petre Sbârcea.

Pentru aniversarea a 100 de ani de la nașterea Maestrului, la Casa Mureșenilor din Brașov a fost organizat un eveniment deosebit care a reunit amintirile celor care l-au cunoscut și au fost marcați într-un fel sau altul de viața și activitatea sa. Casa Mureșenilor a fost întotdeauna o gazdă remarcabilă pentru mulți muzicieni români, în special brașoveni (Iacob Mureșianu, Ciprian Porumbescu, Gheorghe Dima, Tiberiu Brediceanu, Tudor Ciortea, Paul Richter, Norbert Petri). Și de data aceasta, s-a dovedit a fi un loc extrem de primitiv pentru un asemenea eveniment.

Evenimentul extraordinar organizat de prof. univ. dr.

Liliana Iacobescu a inclus trei momente semnificative, bine alese cu scopul de a contura un portret cât mai complet al Maestrului. Primul a fost evocarea personalității multilaterale a acestui important muzician și rolul pe care l-a avut în istoria muzicii brașovene, în istoria muzicii românești și nu numai. Au luat cuvântul dirijorul Ilarion Ionescu-

Galați, muzicologul, Constantin Catrina, scriitorul Ion Popescu Topolog, muzicologul Virgil Mihăilescu, muzicianul Petre Marcel Vârlan. Prezența fiului maestrului Dinu Niculescu, muzicianul Aurel Niculescu, precum și a Luciei Bunaciu, nepoata lui Iacob Mureșianu a reprezentat o legătură vie între generații în acest spațiu încărcat de cultură.

Partea a II-a a fost un moment muzical inedit, în care a fost prezentată o creație a compozitorului Dinu Niculescu, necunoscută publicului până acum. *Monodia pentru violoncel solo* (compusă cu puțin timp înainte de nașterea fiului Aurel Niculescu) a fost prezentată în primă audiție absolută de către maestrul Marin Cazacu. Încheierea manifestării a constituit-o lansarea volumului *Personalități marcante ale muzicii brașovene - dirijorul Dinu Niculescu* (Editura Universității Transilvania, Brașov, 2008).

Succese românești în Japonia

La sfârșitul anului trecut, pianista **Alina Balaban** a susținut cu mare succes un turneu de recitaluri de pian în Japonia (orașele Toyama, Okinawa și Sendai). Concertele au fost organizate de către dirijorul japonez Mitsuyoshi Oikawa, iar repertoriul pianistic a evidențiat un înalt nivel tehnic și o profundă gândire muzicală – dovadă fiind succesul obținut cu ocazia fiecărui concert.

„Actualitatea Muzicală” a realizat un scurt interviu cu pianista Alina Balaban, prin care vă prezentăm câteva dintre gândurile ei referitoare la acest turneu:

A.M.: Cum te-a primit publicul japonez?

A.B.: Am rămas profund impresionată de căldura cu care am

fost primită. Poporul nipon, pe lângă disciplină binecunoscută, este un popor care iubește muzica, sălile de concert în care am cântat fiind pline de fiecare dată. În timpul recitalurilor am simțit că muzica pe care am interpretat-o a ajuns în sufletul fiecărui ascultător, datorită aplauzelor cu care am fost răsplătită pe parcurs și mai ales la final. În Japonia, am întâlnit oameni deosebiți, extrem de ospitalieri în toate orașele în care am susținut aceste concerte.

A.M. Care a fost repertoriul cu care i-au impresionat atât de mult?

A.B.: Am interpretat Beethoven – Sonata nr. 14, op. 27 nr. 2 „Sonata lunii”, Sonata nr. 23, op. 57 „Appassionata”, Chopin – Vals nr. 10, op. 69 nr. 2, Vals Nr. 1, op. 18 „Grande Valse Brillante”, Balada nr. 1 op. 23, Nocturnă nr. 20 op. postum, Fantezie – Impromptu op. 66, Scherzo nr. 2 op. 31.

Alina Balaban este doctorand la Universitatea Națională de Muzică din București, sub îndrumarea prof. univ. dr. Șerban Dimitrie Soreanu. În paralel studiază

pianul cu Maestra Ana Pittiș. A fost elevă a distinsei și regretatei pianiste Maria Fotino și a profesorilor Oana Velcovici, Marta Paladi, Viniciu Moroianu și Sandu Sandrin. În prezent este profesor titular la catedra de pian a Liceului de Muzică „Dinu Lipatti” din București.

A consemnat **L. CIOBANU**

Despre compozitorii timpului nostru

Compozitor, profesor, poet, traducător și muzicolog născut în București, **NICOLAE COMAN** a publicat studii și articole în: Revista Muzica, Revista de Folclor, România Literară, etc., a scris versuri pentru lucrări vocale, corale și vocal – simfonice, a tradus librete de operă, poeme și poezii din lirica universală, a susținut conferințe, prelegeri, concerte – lectții, comunicări științifice, emisiuni radiofonice și de televiziune, a publicat și lansat cu ocazia aniversării a 70 de ani, în cadrul festivității organizate de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, volumul Poezii, Editura Meronia, București, 2004, - toate acestea, ca o adăugire la pasiunea sa: compoziția.

Pășind pe același drum, al apropierei de suflăt față de miniatura vocal – instrumentală, la fel ca profesorul său Mihail Jora - persoana care l-a susținut, sprijinit sau încurajat cel mai mult în carieră - cu care a studiat începând de la teorie, solfegiu, armonie, la compoziție, Nicolae Coman își făurește propriul destin, al devenirii personale în peisajul compozițional al generației sale. Piese sale îl reprezintă în măsura în care un suflăt de poet poate fi cuprins într-o frază muzicală. Prezență fizică remarcabilă, șarm aparte și gentilețe rar întâlnită – un suflăt sensibil, înclinat spre poezie – muzician, profesor, compozitor, poet, Nicolae Coman este un artist complex ce degajă o lumină specială, datorată poate succesului în confruntarea cu sine. Cu un număr impresionant de miniaturi vocal instrumentale, născute tocmai prin trecerea un muzicist a unor poeme îndrăgite, Maestrul nu ar putea spune că are un poet preferat, tocmai pentru că sunt multe versurile de care a fost îndrăgostit - desigur și cel eminescian, care prin însuși muzicalitatea sa concurează de la sine viersul - dar parcă cel mai aproape de suflăt simte acum sonetul "Coboară iarna...", de Vasile Voiculescu. Poet prin naștere, pentru Coman versul este piatra de căpătâi pe care se țese erudit viersul, elaborat din împletirea sonorităților participante la facerea muzicală. Deși statornic în concepții, Nicolae Coman nu s-a preocupat de autopromovarea creației, fiind convins că voia sorții este cea care ne conduce, indiferent de zbatările noastre. Având un dosar "nobil" în vremea comunistă, nu a excelat în programări repertoriale. Mai de curând, când haosul deculturăției în masă ne sufocă spiritele, Maestrul, înțelept, a considerat că nu e bine să-ți fixezi priorități de neatinse. Pas cu pas, fără nici un moment de saturație în creație, muzica sa se strânge în tomuri, așteptând secolul luminilor. Nicolae Coman face parte din generația pentru care Uniunea Compozitorilor din România este un loc de activitate în ultima jumătate de secol. Cum aș putea în câteva cuvinte cuprinde o viață de om? Cu voia Dumneavoastră, Maestre, vă potesc în jocul de-a sinteza: MZ: *Cea mai iubită compoziție?* NC: *Metamorfozele cerului* pe versuri de Ungaretti. / MZ: *Cea mai rapid scrisă piesă?* NC: *Umbra*, pe versuri de J. Attila. / MZ: *Cea mai lung gândită piesă?* NC: *Metamorfozele cerului* pe versuri de Ungaretti.

Cunoașterea esențială a discursului vocal scapă, de cele mai multe ori anchetei științifice, principiile artisticului fiind considerate în general în contradicție cu știința pură. Consider că această abordare având drept suport un materialism științific depășit de evidențele epocii spirituale pe care o parcurgem este un balast. Reîntoarcerea omului spre sinele său, unde redescoperă uniunea cu universul, a cărui particulă importantă este, deschide drum larg cercetării fenomenelor artei nu numai din punctul de vedere materialist, ci făcând apel la conexiunile interdisciplinare prin care el se realizează. Căutând în structurile psiho - somatice și artistice participante – emoții, senzații, stări, percepții, reprezentări, auz muzical, înzestrări artistice complementare, memorie muzicală, bagaj cultural, etc. – ajungem să cunoaștem în profunzime capacitatea de a oglindi esența, necesarul și generalul textului care participă la formarea actului artistic. Dacă pentru o notă se pot scrie pagini întregi de semnificații și există nenumărate posibilități de îmbrăcare în expresie, înseamnă că am ajuns la cunoașterea care permite și selectarea unui anumit gen de sunet sau emisie pentru un anumit rol sau lied, care întrușipează în mintea noastră imaginea sonoră a personajului sau experienței respective. Mă apropiu de latura creației care-mi este pâinea cea de toate zilele, liedul. Construcție elaborată atât pentru voce cât și pentru pian, liedurile Maestrului Nicolae Coman sunt abordabile doar unei elite a cântului, fiind din multe puncte de vedere mai solicitante decât o arie de operă. Schimbarea permanentă a tactului, de o manieră în care aproape fiecare măsură are un alt număr de timpi, ne arată tendința compozitorului de a urma cu sfințenie accentele textului. Fiecare silabă vine integrată în cuvântul transpus în muzică, exact la locul ei intonațional din fraza vorbită. Ca urmare, întru înțelegerea valorii cognitive în arta cântului, ca să poți interpreta un lied de factura aceasta, bagajul cunoștințelor tale trebuie să fie la nivelul cerințelor tehnice implicite. Pe un ambitus destul de extins, Maestrul Coman ne poartă prin vocalize, mordente, triluri, staccaturi sau fraze de un legatto puccinian, atât la voce, cât și la pian, unde acordurile de opt, nouă sunete sunt frecvente, deseori chiar de douăsprezece sau cinsprezece sunete. Înțelegem astfel, de ce compozitorul preferat al Maestrului este Scriabin, lucru ce nu s-a schimbat în decursul anilor. Mă întorc, astfel, pe căi interdisciplinare apropiindu-mă din punct de vedere estetic-filosofic - în baza poeziei de la care a pornit - de

sorginte greacă – de una dintre piesele din bogata paletă lideristică a creatorului.

Caligrafia (Gheorghe Seferis, deținător al premiului Nobel, 1963) este un poem de excepție, a cărui frumusețe ne încântă și cutremură spiritual în aceeași măsură. Personal, îl percep ca pe-un fulger ce-mi pătrunde direct în suflăt răstignindu-mă în starea alfa. Etimologic vorbind, cuvântul provine din greaca veche fiind format din kali – frumos, graphie – scriere. Nu cunosc o descriere mai intens spiritualizată a termenului decât în aceste versuri. De prea multă pasiune ce amenință să-i pulverizeze materialul, suflătul poetului ajunge la o sublimare a erosului, suferind în spațiul saturat de patimi nespuse, metamorfoza încremenirii strigătului. *Pânze pe Nil, / păsări fără grai, / cu-o aripă care-și caută-n liniște perechea, / pipăind pe absența cerului / trupul unui efeb înmărmurit; / scriind cu cerneală invizibilă prin albastru / un strigăt disperat.* Respirația mi se oprește într-o apnee în care timpul se dilată, de parcă spiritul-mi dorește să fi absorbit toată frumusețea poemului, să o păstreze adânc, acolo unde emoția hrănește și miturile alchimizează demonii în îngeri. Nicolae Coman intră în competiție cu muzicalitatea acestui poem, construind o adevărată punere în scenă a acestei bijuterii. Într-un lărghetto calm, prin arpegii aerate suntem introduși în atmosfera filosofală a liedului. Vocea intră deaștat, venind de departe, imparțial, de parcă am viziona un tablou sau curgerea corăbiei pe Nil. Dificile ca intonație, salturile de septimă sau cvintă nu au neapărat un corespondent în armonie, fiind ele însele parte componentă a atmosferei dorită de compozitor. Prelucrarea muzicală creatoare a versului *Trupul unui efeb* este o carte de vizită pentru nivelul de plasticitate al muzicii Maestrului Coman. Trupul este subliniat melodic inițial printr-o melismă senzual descendentă urmată de un salt de revenire pe același sunet care ne evidențiază muzical forma perfectă a corpului peste care trece aripa. "Unui efeb înmărmurit" este realizat în oglindă cu "trupul", melisma fiind înlocuită de un șirag de 7 note cromatizate în coborâre urmate de un salt ascendent chiar și mai mare în finalul "înmărmurit", de decimă. Scriitura pianistică se învâlburează pe acorduri repezi în triole largi măturând trei sau patru octave într-o descătușare avântată, dar delicată, nestrucând nimic din atmosfera de mister, generală, a piesei. Finalul scade în pianissimo revenind la atmosfera inițială de poveste derulată de undeva din afara ta, în care rămâi suspendat pe un fir de voce de un si bemol lung până la epuizarea suflului, de undeva, de foarte departe. Aceste note imediale, în care cantitatea suflului eliberat este atât de infimă încât avem certitudinea că simțim în sunet vibrația corzii, că putem palpa vizualizând, trecerea aerului printre cele două fire de mătase, sunt marea mea pasiune în interpretarea miniaturilor vocal – instrumentale. Sau poate marea mea înzestrare..., oricum ar fi, aceste sunete care plutesc, putând fi reduse până la limita perceptibilului, îmi creează o senzație de maximă fericire. Îmi dau senzația stăpânirii pe deplin a corpului meu, o plenitudine desăvârșită în care totul este, de fapt, o joacă – joaca de-a frumosul. Datorită coloanei reduse la maximum posibil, a inspirației profunde pregătitoare, a fixării susținute pe diafragmă și a unei relaxări maxime, atât a gâtului cât și a întregului corp, (relaxare pe fundația solidă, permanent elastică a diafragmei), senzația de euforie se instalează prin accesul la unde cerebrale alfa. O stare de maxim control asupra corpului fizic, de "pot tot ce vreau" se manifestă în subconștient - ești săgeata care a pornit din arc și știi exact unde vrei să ajungi. Plutești în zborul spre țință. Te găsești într-o încremenire a perfecțiunii, în care nu există decât eliberarea firului de aer. Această bucurie a relaxării, în care corpul se supune intențiilor tale este foarte greu de exprimat în cuvinte, la fel ca toate stările de transcendență, la fel ca sentimentul puterii și euforia dată de conștientizarea lui. Este interesant să exprimăm științific calea de acces la astfel de trăiri, dar nu folosește la nimic câtă vreme nu le-ai experimentat cu miezul personalității tale. Dificultatea ritmică și intonațională a miniaturilor scrise de Nicolae Coman nu au lăsat mulți interpreți să le calce pragul. Ele sunt proba de foc a elitelor, ca-n vechile ispite inițiatice. Poza de glas, notele de pasaj, mezzavocea, controlul aparatului vocal sunt doar mijloacele tehnice pentru trecerea la categoria superioară - interpretarea lor. Sarcina gnoseologică în arta cântului nu este așadar numai de a accede o atenție tehnică procesului de creație, ci de a construi pe această bază solidă o interpretare la un nivel care să-i sporească rolul și valoarea. De altfel, ca orice artist solar, Nicolae Coman deschide poarta suflătului cu sinceritate, în fața celor dornici să primească din prinosul bogatelor sale sentimente, fiind convins că publicul apreciază comunicarea cu adevăratele personalități ale zilelor noastre. Mesajul operei sale spre lume este Puritatea. Perfecționist prin fire și educație, creația sa decurge neîngrădită de convenții, în firească evoluție: inspirație – scris.

Maestre, în pragul aniversării Domniei Voastre, vă mulțumesc pentru aceste bucurii ale spiritului și vă urez să vă împărtășiți cu toată dragostea pe care ați pus-o în creația ultimelor 5 decenii, întoarsă de legea atracției universale.

Telegraf: MZ: *În calitate de profesor, părinte al atâtor generații de muzicieni puteți da câteva nume dintre compozitorii foarte tineri, pe care îi considerați de perspectivă?* NC: Rotaru, Măniceanu, Baci, Basica. MZ: *Cum vedeți legătura interpret/ compozitor?* NC: Importantissima. / MZ: *Cum ați dori să fiți caracterizat de cei din jurul dvs?* NC: Așa cum sunt. / MZ: *Cum ați dori să se vorbească despre opera dvs?* NC: *Cu interes și competență.* / MZ: *Ce ați dori să perceapă cel ce vă ascultă piesele?* NC: Ce poate, cât poate. / MZ: *Ce vă doriți de la anii care vin?* NC: Sănătate. (**Mirela ZAFIRI**)

„O COMEDIE FURTUNOASĂ”

Oana GEORGESCU

...astfel se intitulează viitoarea premieră a Stagiunii 2010 a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. O comedie muzicală după „O noapte furtunoasă” de I.L.Caragiale, în regia lui Cezar Ghioca, pe text de Octavian Sava și muzica lui Marius Țicu. Același tandem de succes care a semnat musicalul de mare succes „Omul care a văzut moartea” după Victor Eftimiu, în regia lui Constantin Dicu. În rolurile principale joacă actorii Valentin Teodosiu (directorul teatrului, Amedeu Ciupicescu—corespunzând lui Jupân Dumitrache) și Adriana Trandafir (soția, Esmeralda Ciupicescu—corespunzând rolului Veta). Din distribuție mai fac parte Alexandru Lulescu, George Enache, Mirela Boureanu, Nae Alexandru, Paul Talașman, Cristian Simion, Marcel Horobeț, Oana Ghioca, Daniela Cristea, Ortansa Stănescu, George Hodor, Baletul și Orchestra Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. „Ideea unei comedii muzicale bazate pe „O noapte furtunoasă” s-a născut în momentul în care montam versiunea clasică a acestei piese. Este foarte dificilă transformarea replicilor mustoase și pline de haz ale marelui Caragiale în cuplete sau cântece care să egaleze proza lui spumoasă” – a spus Cezar Ghioca, referindu-se la noul său proiect muzical. „S-ar putea ca primirea de către critică a noului text să fie considerată derizorie, în raport cu opera originală, oricât de valoros ar fi musicalul. Vom folosi un procedeu de actualizare și reevaluare, mult uzitat de americani, în ce privește transformarea unor mari lucrări din dramaturgia clasică. De exemplu Othello a devenit un polițist negru din New-York, Regele Lear e prezentat ca un fermier american care și-a împărțit moșia celor trei fete ale sale, Romeo și Julieta sunt un american și o hispanică... Iar cel mai edificator exemplu ar fi „Scorpiia îmblânzită” devenit musicalul „Kiss me Kate” care repetă versiunea cântată și dansată a lucrării, dar în viața particulară se petrec fapte asemănătoare cu cele din piesă. Cam în acest fel am gândit transformarea „Noptii furtunoase” în „O premieră furtunoasă”. Am respectat în linii mari intriga din comedia lui Caragiale într-un „aici și acum” dintr-un teatru de varietăți care pregătește un spectacol muzical al faimoasei comedii. Personajele vor semăna cu eroii binecunoscuți, dar cu alte replici, în situații echivalente unor situații din zilele noastre”.

Deși tânăr, se poate deja vorbi despre „cariera” regizorului Cezar Ghioca, șef de promoție al UNATC (clasa prof.Tudor

Național „Marin Sorescu” din Craiova – „Omul de la Mancha”, un musical de Dale Wasserman, Joe Darion și Mitch Leigh cu Tudor Gheorghe în rolul principal. Ca student a obținut Premiul pentru Regie cu spectacolul „Metamorfozele lui Pulcinella” cu un scenariu propriu după Commedia dell’Arte pornind de la o idee de Adriani Placido, iar în 2004, o bursa de studiu Fulbright Junior în SUA în domeniul teatrului musical. A fost asistentul regizorului Calvin McClinton la realizarea musicalului „Little Shop of Horrors” de Howard Ashman, a spectacolelor „Before Breakfast” de Eugene O’Neill și „Godspell” de John Michael Telebak și Stephen Schwartz. Mai mult, Cezar a cochetat și cu muzica în spectacolul concert *Tales from Romania*, organizat de Kent State University School of Theatre and Dance, Fundația de Teatru Muzical McClinton și Kent

State University Museum. A fost interpret în „Wrightsville Renewal Festival”, Covington-Virginia SUA (2006 și 2008) și în spectacolele teatral-muzicale „A Taste of Romania” „I Do ! I Do !” de Tom Jones și Harvey Schmidt și „Images of Romania” și a susținut propriul său concert „My Own Broadway”, fiind și un talentat cântăreț. A montat spectacole la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași, la Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara („Divanul persian”, un musical de Octavian Sava și Marius Țicu, 2002), la Teatrul

Octavian Sava

„George Ciprian” din Buzău (*O noapte furtunoasă* de I.L.Caragiale, 2003) sau la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț (*Fason de inger*, spectacol coupé bazat pe textele *Incomparabilul Nakonecinikov* și *Douăzeci de minute cu ingerul de Alexandru Vampilov*). Cele mai dragi spectacole pe care le-a pus în scenă aparțin genului său preferat, musicalul. În 2005 a început colaborarea cu Teatrul de Revistă „Constantin Tănase” prin punerea în scenă a comediei muzicale „Parfum de Mitică” de Aurel Storin și Nicolae Caragiale. Doi

ani mai târziu, directorul teatrului, actorul Alexandru Arșinel, îi oferea din nou posibilitatea de a regiza „OK, Melody” un concert spectacol cu muzică live și Ansamblul de Balet al Teatrului. „O superproducție muzicală de succes pe Broadway poate fi văzută în condiții similare la Londra, Paris, Tokyo, Berlin, Singapore sau Madrid, diferind doar limba prezentării” – a ținut să adauge Cezar Ghioca. „Când decizi să montezi Fantoma de la operă, Miss Saigon, Lion King sau Cats drepturile de autor includ textul, partiturile, scenografia, costumele și „caietul de regie”, pentru că spectaculozitatea montării face parte integrantă din desfășurarea poveștii. Pentru asemenea montări regizorul colaborează de la bun început cu scenograful și coregraful. În cazul spectacolului „O premieră furtunoasă” – transferul muzical contemporan al clasicei „Noptii furtunoase”, structura muzicală a cântecelor, împărțirea pe scene, gradarea acțiunii, caracterizarea în plan verbal a personajelor poartă amprenta gândirii regizorale în colaborarea cu partenerii mei de creație”. Atu-urile scenariului prevestesc deja succesul de care se va bucura această montare de tip „Broadway” premieră pentru care se repetă în paralel cu o alta, mult așteptată - „Aplauze, Aplauze” cu Stela Popescu și Alexandru Arșinel în regia maestrului Bițu Fălticeneanu. Aceasta este „păstrată” pentru Sala Savoy de pe Calea Victoriei, o sală superbă în care Teatrul de Revistă va reveni în curând după mai bine de cinci ani. (Foto: Gabi Boholt)

C. Ghioca la repetiții

Mărăscu) și Doctor în Artele Spectacolului (Teatru), teza cu temele „Musicalul, spectacol total-modalități specifice de expresie. Compatibilitatea acestui tip de spectacol cu teatrul contemporan” și „Structura dramatică a musicalului-particularități determinate de folosirea muzicii și a dansului ca mediu de expresie a acțiunii dramatice”, fiind elaborată sub îndrumarea regizorului Alexa Visarion. Cele mai noi spectacole ale sale s-au jucat anul trecut la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase” – „OK Melody” și la Teatrul

Eurovision, mon amour

Ana-Maria SZABO

Cineva spunea că nu se poate Eurovision fără scandal. Pe undeva, poate fi și o metodă de marketing, fiindcă astfel „marfa” se vinde mai bine, lumea se uită la televizor, indiferent ce reacție ulterioară va avea. Ce nu putem înțelege cu nici un chip este neclaritatea regulamentului sau lipsa lui de fermitate. Altfel, dacă s-ar fi anunțat limpede că NU este voie să se folosească artiști străini, compozitorii nu ar mai fi apelat, logic, la alde David Bryan (englez, voluntar la un orfelinat din Oradea!), Biondo sau Maria Renee Sanchez Ramos (care ar fi cică fiica sau nepoata lui Carlos Santana). Apoi, mai e ceva: când un compozitor și un textier elaborează o lucrare, ei o fac (sau cel puțin așa ar trebui) pentru un artist anume, potrivit personalității acestuia, stilului, resurselor vocale, etc., deci automat schimbarea interpretului modifică datele problemei. Așa cum nu ni se pare în regulă nici lista („lecturi obligatorii”, cum erau pe vremuri la școală, peste vară) de 50 de nume pe care TVR a dat-o publicității, conținând artiști recomandați sau agreeți, cum doriți. De ce aceștia și nu alții, sunt ei cei mai buni din țară? Cine și cum a decis asta? De ce să nu cânte Mircea Romcescu (am înțeles că juriul a recomandat înlocuirea lui)? Dacă autorul, să zicem, nu este de

Anda Adam

aveau mai multe titluri selecționate.

După ce ani de zile presa a avut atâtea de reproșat organizatorilor, ni se pare salutară numirea

Andrei Tudor

Marinei Almășan Socaciu, un experimentat om de televiziune, în funcția de producător general. Spre deosebire de predecesorii săi, ea chiar a produs și prezentat (de aceea ne miră apelarea, acum, la Horia Brenciu și... manechinul Valentina Pelinel) manifestări importante, între care Festivalul național al cântecului de dragoste. A pornit la drum cu ambiții mari, deja avem și o mascotă, așa încât îi acordăm tot creditul și să așteptăm finala.

Juriul a fost alcătuit din Titus Andrei (președinte – multă sănătate cunoscutului om de radio, se pare că stresul jurizării l-a doborât), Alexandra Cepraga, Andrei Kerestely, Cornel Fugaru, Călin Geambașu, Dida Drăgan, Adrian Despot, Dana Dorian, Andrei Partoș, Alexandru Catalan (reprezentant al holdingului „Adevărul”, co-producator al manifestării alături de TVR, ceea ce se pare că a salvat financiar concursul), Horia Romanescu (numele nu ne spune nimic, probabil e specialist în engleză, toate piesele fiind în limba lui Shakespeare, de Eminescu ne e rușine!). Au fost înscrise 112 piese, cu o taxă pentru fiecare de 150 lei, din care probabil că a fost răsplătită munca membrilor juriului. Puține nume cu adevărat cunoscute între compozitorii admiși – Andrei Tudor (cu cel mai mare punctaj, 97, ex aequo), Mircea Romcescu, Mihai Alexandru, Cornel Ilie, Eduard Cărcotă, Sandy Deac – semn că numele reputele ocolesc manifestarea. Reîntâlniri cu Gabriel Băruță din Oradea (tot 97 de puncte), Vlad Crețu (a fost în Todomondo, deci are experiența finalei!), Cătălin Josan, Keo, trupa „Zero”. În schimb, la nivel de interpreți cam una s-a ascultat și altceva a ajuns la nivel de video-clip, mulți compozitori înlocuind soliștii originali, ceea ce numai fair-play nu este: adică prin mine ajungi în finală și apoi mă schimbi cu altul? De ce n-ai apelat de la început la el? Deci ne vom reîntâlni cu Paula Seling, Alexandra Ungureanu, C. Josan, „Zero” (formația de la „Happy Hour”, emisiunea lui Măruță de la ProTV), Ovi (premiat la Cerbul de Aur, dacă e același), Dalma Kovacs, Kamara, Răzvan Krivach, Anda Adam, Connect-R, Luminița Anghel, Tony Tomas, Lucia Dumitrescu,

Alexia, Tina Geru, dar și cu alții, puțin cunoscuți, dar care poate se vor impune în finală.

Vă reamintim că finala națională va avea loc pe 6 martie la... Circul de stat Globus (la cât circ e la acest concurs, alegerea ni se pare nimerită !), iar finala Eurovision va fi pe 29 mai la Oslo,

în Norvegia. O a treia prezentatoare (bine aleasă, credem) va fi Gianina Corondan, în „camera verde”.

Legat de interpreți și înlocuiri, s-a tot vehiculat numele lui Mihai Trăistariu la piesele lui Băruță și Romcescu (acesta din urmă s-a gândit ulterior și la Nicola), dar totul a căzut. Pesemne foștii participanți la finala europeană așteaptă o „lovitură”, o piesă de excepție, pentru a reveni. S-a mai amintit la un moment dat și de Dragoș Chircu, fost deținător al Trofeului Mamaia, dar acesta n-a confirmat ulterior și nu a mai produs nimic notabil în peisajul muzical. În fine, subiect

P. Seling

gras pentru emisiunile TV de scandal: a fost respins Florin Salam, „împăratul manelelor” ! Compozitorul Marian Colcea, semnatar al melodiilor *I Miss You* și *Dew of Tears* – cântate de Salam și Ana-Maria Știrboiu, a depus o contestație fără sorți de izbândă.

L. Anghel

Recoltă muzicală

Sebastian SMEU

Județ frumos și bogat, Mureșul are și oameni minunați. Pentru al optulea an la rând, Vasile Gliga a organizat, prin grupul său de firme, împreună cu Primăria Reghin, o formidabilă sărbătoare a muzicii și portului popular din zonă. Este vorba de « Ziua Recoltei », unde recolta artistică a fost pe măsura celei agricole. Un festival care a durat de dimineață până seara, fiind realizat în colaborare cu Casa de Cultură « George Enescu » (director: Sorina Bloj, cunoscuta interpretă folk) și Muzeul etnografic Reghin (director: Maria Borzan). Prima instituție a fost responsabilă cu festivalul rapsozilor populari « Bate vântul, cântă frunza » - ediția a II-a -, iar cea de a doua cu Festivalul Etniilor – ediția a VIII-a. După o impresionantă paradă a portului popular, rapsozii au fost absolut emoționanți, unii dintre ei aflându-se la vârsta senectuții – români, maghiari, sași. O parte dintre cei mai cunoscuți interpreți de muzică populară au cântat alături de orchestra Casei de Cultură « Eugen Nicoară » din Reghin (dirijată de Ioan Conțiu) : Doru Pop, Maria Neag, Ana Crișan, Mihaela Sabău, Vasile Crișan, Sorin Pantea, Laura Man, ș.a.,

încântători au fost elevii din orchestra Școlii de muzică din Reghin, condusă de prof. Diana Stoica, tot așa cum fanfara orașului a trezit multora nostalgii. E foarte greu de descris fantastica diversitate muzicală, coregrafică, vestimentară din această zonă de confluență, artiștii din Reghin, Ibănești, Hodac, Nadăș, Șerbeni, Aluniș, Batoș, Voivodeni, Idicel, Solovastru, Pietriș Vale, etc. fiind răsplătiți cu frumoase diplome și premii.

Ce să mai vorbim de amuzantul concurs de gătit, distins cu trofeul « Sărmăluța de aur » sau de standurile unde fiecare putea găsi tot felul de bunătăți (pensionarii au primit daruri consistente din partea grupului de firme « Gliga »). Dar, dincolo de toate, reconfortantă a fost întâlnirea cu bogăția excepțională a tradițiilor folclorice din zonă.

Mihaela Sabău

CEAIKOVSKI și MICHAEL JACKSON

Radu ZARCĂ

Patinoarul "Mihai Flamaropol" din cadrul Complexului Sportiv "Lia Manoliu" București a găzduit premiera cu spectacolul "Stelele Moscovei pe Gheață", eveniment ce a marcat deschiderea Anului Cultural 2010 din cadrul Proiectului Național Cultural 2010 "ARTĂ CONTRA DROG". Inițiat de Organizația Internațională EURAD, Asociația Culturală de Teatru, Muzică și Film "Dracula" (președinte Stoian Anghel), CIADO România (Centrul Internațional Antidrog și pentru Drepturile Omului) și de Asociația Națională a Caselor de Cultură ale Sindicatelor din România (ANCCSR), Turneul Național "Stelele Moscovei pe Gheață" a mai cuprins orașele Iași, Galați și Buzău. La

spectacol au fost prezenți Președintele României, Traian Băsescu, alături de soția sa Maria, care au ținut să-i felicite personal pe cei trei mari campioni, precum și Mariana Bitang, Octavian Bellu, academicianul Constantin Bălăceanu-Stolnici, Ivan și Georgiana Patzaichin etc.

Celebrii patinatori ruși Natalia Bestemyanova, Andrei Bukin și Igor Bobrin, multipli campioni olimpici, mondiali și europeni au susținut alături de trupa lor alcătuită din 30 de patinatori campioni un alt show de senzație. Aflați în România pentru a doua oară, campionii ruși au pregătit pentru acest an un spectacol în 2 părți: în prima parte a fost prezentat baletul "Spărgătorul de nuci", iar în cea de a doua, în premieră mondială, un program de tangouri argentinieni și un altul pe muzica lui Michael Jackson. Coincidența a făcut ca numai cu o seară înainte de reprezentația de la București, în cadrul unei gale organizate la Wilshire Ebell Theatre din Los Angeles, Michael Jackson să fie distins postmortem cu Premiul Grammy pentru întreaga activitate, alături de alți 6 muzicieni: Leonard Cohen, regretatul muzician Bobby Darin, chitaristul David "Honeyboy" Edwards (în vârstă de 95 de ani!), trompetistul de jazz Clark Terry (89 de ani), cântăreața de muzică country Loretta Lynn (50 de ani de la debut!) și pianistul și compozitorul André Previn. În timpul vieții, regretatul "Rege al muzicii pop" a primit 13 premii Grammy, majoritatea pentru albumul "Thriller". La ceremonie, Leonard Cohen a remarcat ironic că nu a primit până acum nici un Grammy: "În timp ce facem ultimii pași către linia de sosire, pe care unii dintre noi au și trecut-o, nu mi-aș fi imaginat că așa fi putut să iau un Grammy. De fapt mereu m-am simțit

flatat de modestia interesului lor față de muzica mea"... Chitaristul David "Honeyboy" Edwards a fost omagiat la 95 de ani pentru întreaga carieră. "Încă pot să-i dovedesc!", a spus cel care recent și-a încheiat turneul european.

Spectatorii bucureșteni și nu numai au admirat plutind și dansând pe gheață îndrăgitele personaje din "Spărgătorul de nuci", baletul în 2 acte inspirat după versiunea lui Alexandre Dumas a basmului "Spărgătorul de nuci și regele șoarecilor" al lui E.T.A.Hoffmann și construit pe muzica lui Piotr Ilici Ceaikovski (premiera absolută a avut loc pe 6 decembrie 1892, la Teatrul Mariinski din Sankt Petersburg). Și la București, în visul personajului principal Maria, Regele Șoarecilor, Spărgătorul de nuci (păpușa), Zâna Dulciurilor, Regele și Regina Zăpezii, Prințul, Arlechinul, Colombina, Dracul, Prințul sau Drăcoica au prins viață și au dansat pe ritmuri spaniole, arăbești, chinezești, rusești, italiene și franceze pe gheața Patinoarului "Mihai Flamaropol", încălzind atmosfera înghețată la propriu. După brilliantul pas-de-deux al Mariei și Prințului, toți patinatorii s-au reunit la final într-un superb vals al florilor. Cu siguranță că nu întâmplător Igor Bobrin a ales în acest an reprezentația cu „Spărgătorul de nuci” după ce anul trecut „Stelele Gheții” au dansat pe muzica din „Lacul lebedelor”. Frumoasa poveste de Crăciun a lui Hoffman va fi transpusă în acest an pe marile ecrane în format 3D de către celebrul regizor Robert Zemeckis!

Jurnaliștii francezi au fost cei care reunit sub un singur nume performanțele remarcabile ale patinatorilor ruși - "Balshoi on Ice" al cărui succes constă în combinația rafinată de teatru, balet, acrobație și patinaj". Campioni olimpici în 1988, Natalia Bestemyanova și Andrei Bukin fac echipă și dansează de ani de zile alături de celebrul patinator rus Igor Bobrin (soțul Nataliei), cel care a înființat în 1986 Compania "Stelele Moscovei pe Gheață" și este supranumit

"Regele patinajului acrobatic" - manager, dansator și coregraf deopotrivă, cvadruplu campion național al URSS în 1978, 1980, 1981 și 1982 și campion european în 1981. Spectacolele sunt combinații între elementele de balet pe gheață, show, acrobații, elemente din spectacole de circ și teatru. Elementele și figurile acrobatice complicate, piruetele, salturile, jongleriile executate impecabil stârnesc mereu admirația spectatorilor din toată lumea. Cei trei sunt și producătorii celebrului show rus de televiziune "Skating on Ice" ("Dances on Ice"), sunt și antrenori de top, elevii lor devenind multipli campioni olimpici, mondiali sau europeni, atât la juniori cât și la seniori. Printre producțiile de succes ale companiei se numără „Albă ca Zăpada”, „Mowgli-Cartea Junglei”, „Mary Poppins”, „Alice în țara minunilor”, „Cenușăreasa”, „Romeo și Julieta” sau „Faust secolul XX”. Stagiuni întregi, membrii trupei au jucat cu casa închisă la , Seattle Ice Theatre și la American Ice Theatre, prestația lor fiind recompensată cu Ordinul Meritul Cultural și Artistic de fostul primar al orașului New York, celebrul Michael Bloomberg. (Foto: Lucian Tudose și Cornel Lazăr)

Prietenii, alături de Lucky

Ioan SĂTMĂREANU

Lume multă și bună la hotelul Marshal, unde Ion Antonescu își primește de fiecare dată cu ospitalitate invitații, alături

cu **Cornel Constantiniu**

de „comoara” sa, cum îi spune – e vorba de expoziția-unicat de fotografii cu dedicație din partea numelor celor mai ilustre ale scenei românești. De această dată, toți prietenii și colegii au venit pentru a o sărbători pe cunoscuta interpretă de muzică ușoară Lucky Marinescu, cu ocazia lansării volumului biografic

« Lucky », semnat de scriitoarea Rodica Elena Lupu. Odată cu cartea, sărbătorita a pus la dispoziția invitaților și CD-ul editat de Star Media și Magazinul MUZICA al UCMR – « Nu mă uitați ! Lucky ». În cele 285 de pagini ale sale, cartea, extrem de completă, retrasează cariera interpretei, cu sute de fotografii, afișe, imagini din turnee și concerte, de la « Lucky Show » (emisiunea pe care solista a realizat-o ani de zile la DDTV) și multe, multe amintiri ale colegilor și ale personalităților care o cunosc și o apreciază. Dintre aceștia, au luat parte la festivitate, fiecare cu amintiri depănate la microfon, Nicolae Nițescu, Florica Zaha, Dumitru Dragon (venit de la

Oltenița), Carmen Rădulescu și Doina Spătaru (ambele chiar de ziua lor de naștere !), Cornel Constantiniu, Petre Geambașu, Dorin Anastasiu, Natalia Guberna, Livia și Ioan Gauzin (mari și s t a t o r n i c i admiratori ai cântăreței), Stela Popescu, Horia Moculescu... N-au lipsit colegii de la «Clubul pensionarilor fără vârstă», inițiat și animat tot de

Lucky Marinescu.

Petrecerea s-a prelungit până târziu în noapte, cel mai activ fiind grupul nostalgicilor – foștii colegi de la Teatrul « Ion Vasilescu ». Evenimentul în sine a fost încă o dovadă că nu trebuie să ne uităm vedetele, mărturie stând cuvintele emoționante incluse în carte. Înafara celor amintiți mai sus, au omagiat-o acolo pe artistă și Alexandru Arșinel, Fuego, Temistocle Popa, Viorela Filip, Gabriel Dorobanțu, Mihai Constantinescu, Titus Andrei, Cristian Popescu, Radu Ghencea, Marcel Dragomir, Eugen Rotaru, ș.a.

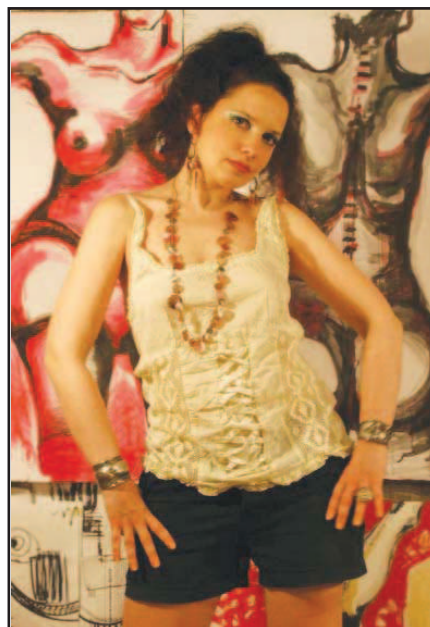
cu **Stela Popescu**

Raluka

Raluka este Raluca Anastasiu, având ambii părinți din zona muzicală (Dorin Anastasiu și Doina Anastasiu), și care la 15 ani cânta în deschidere la finala Eurovision, pentru ca apoi să facă parte din formația de rock alternativ K-risma, cu care lansează în 2000 albumul «Intens». Următoarea sa formație a fost «Cabaret» cu care participă la Festivalul de la Mamaia 2007 cu cântecul «1001 nights».

În 2009 decide să colaboreze prin internet cu compozitori din toată lumea, ecurile fiind excelente. Are acum în derulare nu mai puțin de trei proiecte, fiecare cu starturi interesante. 1. Rock/Indie. O nouă piesă se intitulează «Broken» dar există și un «fel de videoclip» pe care l-a realizat din fotografii pentru cântecul «Being Without You». 2. Electro-jazz. «Heartfelt song» e cea mai nouă piesă înregistrată pentru acest proiect, iar titlul spune totul. O piesă simplă, dar

rafinată, scrisa de Shirley Kent. 3. Romanian traditional music

În ce privește proiectele de viitor, curând urmează câteva duete cu Bogdan Plech, un solist pe jumătate român, pe jumătate brazilian, cu o voce de excepție. Veți auzi câteva piese bossa-nova foarte cunoscute, cântate în portugheză și română. În lucru se află și filmarea unui clip pentru piesa Bionic.

Sorin BANU

Flash

Anton MIHAI

MORRIS. Ați cântat și dansat la auzul piesei lui Morris, "Desire". A fost rândul polonezilor să facă același lucru pe ritmul celui de-al doilea single Morris. Evenimentul la care a fost invitat Morris, "Hity na Czasie", s-a desfășurat în fața a peste 80.000 de spectatori și a avut o audiență tv de peste 4 milioane de telespectatori. Difuzat în direct de către televiziunea publică poloneză, spectacolul a confirmat faptul că hit-ul face ravagii și printre fanii polonezi. Pe aceeași scenă pe care Morris a trezit fanilor dorința de a dansa au mai urcat și Basshunter, Katerine, Shaun Baker. Morris a devenit cunoscut încă de la primul sau single, "In the morning light", dar cel care i-a adus recunoașterea și oficializarea statutului de vedetă în România, Rusia, Polonia, Bulgaria, a fost "Desire", cu care a fost nominalizat la Romanian Music Award 2009, la categoria Best New Act.

KEO. Keo lansează o campanie inedită special pentru fani, numită "MUSIC FOR MY FANS". Proiectul constă în promovarea unei serii de videoclipuri live ce conțin imagini din concerte dar și momente inedite din culise filmate în timpul turneelor lui Keo alături de trupa sa. Primul extras este o piesă rock care se numește "DE CE TE PREFACI". "Acest proiect se naște din dorința de a promova o altă fațetă, o dimensiune umană, reală, diferită de cea din videoclipurile clasice cu care publicul s-a obișnuit până acum. Sper ca această campanie să ne apropie cât mai mult de public și că vom putea lansa cât mai multe clipuri în cadrul acestui proiect", spune Keo.

Formația **SHANNON** și dansatorii **IRISH WAY** au susținut o stagiune comună permanentă în cadrul Serilor Irlandeze la Clubul Țăranului în București. Scena a fost lărgită astfel încât și publicul să poată participa activ la însușirea unor pași de bază din dansul irlandez. Evenimentele sunt organizate prin colaborarea Asociației Culturale Româno-Irlandeze cu Asociația de Dans Irlandez Irish Way.

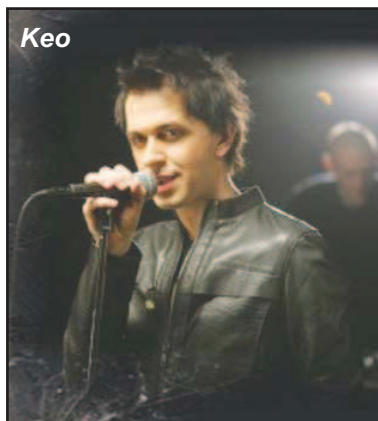
SNAILS a urcat pe scena Stufstock în Vama Veche. Gabi Andronic, chitaristul din Snails, a menționat că a fost foarte bucuros să afle despre relansarea Stufstock și mai ales, de faptul că formația a fost chemată să cânte pe scena acestuia. Melcii au împărțit scena Golden Stufstock cu trupe ca Rain District, Trooper, Celelalte Cuvinte, Luna

Irish Way

Amară și Deka Dens. Anul acesta, organizatorii festivalului au convocat nume importante ale muzicii românești Phenomenon, Les Elephants Bizares, ZOB, Kumm, EMIL, Timpuri Noi, Urma, Zdob și Zdob, The Amsterdams. Cea de a VII-a ediție a festivalului STUFSTOCK a avut loc la Vama Veche timp de 3 zile exclusiv cu formații românești

Formația **OLIVER**, cunoscută ca o trupă cu reprezentații rare, dar spectaculoase, a susținut în club

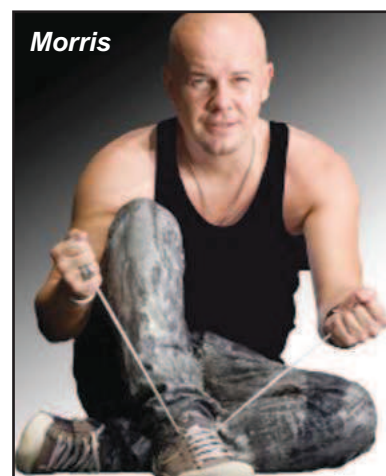

Keo

Studio Martin primul concert oficial din 2009. Având un nou album în lucru, fanii au putut asculta o parte din noile compoziții într-o primă audiere. După lansarea albumului Poetry Pop în 2008 și după turneul de promovare, formația a decis să nu mai susțină concerte în cluburi, dar și-a invitat fanii să participe la *Repetiții cu public*. În toată această perioadă membrii formației au lucrat pentru noul disc. OLIVER a luat ființă în 2005, având în componență patru muzicieni experimentați: Doru Pușcașu – voce, chitară și pian,

Mircea Moroianu - chitară, Horia Gridan – bas și Răzvan Rizea – tobe.

INNA. Cu câteva săptămâni înainte de lansarea albumului în România, INNA este recompensată cu DISCUL DE PLATINĂ în Spania. În această vară pe toate radiourile și televiziunile iberice piesa HOT s-a ascultat intens, iar pe internet s-au înregistrat peste 40.000 de download-uri oficiale ale piesei, acest lucru oferind punctajul necesar câștigării DISCULUI DE PLATINĂ. Single-ul Hot este cea mai descărcată piesă a momentului în Spania, depășind piese ale unor nume internaționale cu ani de vechime la activ. INNA a filmat în Portugalia videoclipul piesei "Amazing", cel mai recent single al său. Regia este semnată de Tom Boxer, iar scenariul include printre altele: mare, plajă, surf, INNA sexy în costum de baie. După un an și jumătate de la lansare, trei single-uri de nr.1 și un succes internațional incontestabil, în această toamnă casa de discuri Roton va lansa albumul de debut al INNEI. Albumul este o producție 100% Play & Win.

Morris

TOM BOXER (Cosmin Simionică) - producător muzical, scenarist, regizor. A început lejer regizând videoclipurile propriilor single-uri. Dovedind că are talent și la regie, alți artiști de marcă au apelat la îndemânarea sa pentru a le regiza videoclipurile. TOM BOXER a devenit încet și sigur unul dintre regizorii de seamă din industria muzicală românească: a început cu videoclipurile pieselor sale realizate împreună cu Anca Parghel, Zamorena și Brasil și a continuat realizând videoclipuri pentru trupe consacrate precum FLY PROJECT - piesele K-Tinne și Tasha dar și pentru altele aflate la debut ROLLER SIS - Se Thelo. Anul 2009 a fost unul plin din punct de vedere a producției de videoclipuri pentru Cosmin, acesta semnând regia pentru videoclipurile pieselor Deja Vu - BOB TAYLOR feat INNA, Only - PLAY & WIN, INNA – Amazing - filmat în Portugalia. Tom Boxer a primit pentru acest videoclip un premiu pentru cea mai bună utilizare a unor echipamente tehnice de ultimă oră din partea unei firme specializate din domeniu. Dar Tom Boxer nu și-a neglijat cariera muzicală. Single-ul A Beautiful Day realizat împreună cu Jay a ocupat poziții fruntașe în clasamentele muzicale nu numai din România dar și din Spania sau Rusia iar single-ul "Dancin" se află de săptămâni întregi în topuri. Și să nu uităm că anul acesta Cosmin a avut a doua nominalizare consecutivă la Best Romanian Act în cadrul premiilor MTV.

ROȘU ȘI NEGRU reloaded

Doru IONESCU

Revenind la emisiunea „Remix” difuzată de TVR Cultural duminica, câteva adnotări la Integrala „Roșu și Negru”, o reconsiderare după șapte ani în ceea ce mă privește, dat fiind noutățile descoperite printre vechituri... Formația de chitare electrice înființată de liceanul pianist Nancy Brandes la București, în 1963, începuse să facă furori când acesta a plecat la Conservatorul din Iași. Acolo a dat de un nucleu de instrumentiști, unii colegi de școală, între care basistul Florin Marcovici (dar și chitarist și solist vocal), fratele Grigore (Geo, vioară și violoncel), mai târziu și Nicky Dorobanțu (chitară solo, voce).

Cu ajutorul multor altor colegi, acolo s-a înfiripat prima dată în România conceptul de rock simfonic, cu un concert la Casa Tineretului, cu sprijin chiar și de la unii dascăli mai tineri (Vasile Spătărelu, dar în primul rând Sabin Păutza, care a orchestrat și chiar a compus pentru Brandes & Co). L-am lăsat la final pe Ovidiu Lipan „Țândărică”, copilul-minune de 13-14 ani, nemaivorbind de Dumitru Tunsoiu (Livu Tudan) venit de la Conservatorul din București taman la țanc pentru a pregăti participarea la primul festival pop al Arhitecturii (la Casa Studenților din București). Din „Fool Prayers”/„Nebunii care cred”, suita

blues concepută de Tudan care a rezervat majoritatea premiilor instrumentale pentru trupa ieșeană, în emisiunea din 31 ianuarie, am recuperat două fragmente live inedite descoperite în Fonoteca TVR!

În timp ce ieșenii au continuat prelu(cr)ările după „Blood, Sweat & Tears” și compozițiile în spiritul lor, Liviu a făcut naveta la București, pentru „Metronom” și noua sa dramă lirică free „Sinestezie”, pusă în scenă la al doilea festival pop (și cel mai tare) din 1971, la Sala Palatului, premiată la rândul său. Brandes și ai lui n-au fost mai prejos cu poemul rock „Soare și vânt”, multipremiat. Din nou înregistrări inedite decoperite în TVR (pe care le-am mai difuzat, filmări de platou), dar și două piese audio din „Sinestezie”, despre care inclusiv regretatul Tudan credea că au fost șterse, atunci când lucrarea i-a fost interzisă, la rândul său dând foc partiturilor.

Despre alte lucrări ale sale („Meșterul Manole”, „Călătorie în lăuntrul nostru”, după jumătatea

anilor '70) Liviu a apucat să-mi vorbească în treacăt, neexistând „dovada”; am ilustrat atmosfera cu piese din același filon stilistic gen „Drum în piatră”, „Flori de timp”, „Scurtă privire asupra timpului”. În schimb, poemul rock „Zburătorul” al supergrupului „Progresiv TM/Roșu și Negru” nu s-a mai oprit la cenzurata variantă apărută pe disc „Puterea muzicii” (superbă de altfel), având în premieră ocazia să ilustrez trei fragmente live (dintr-un concert tras la Sala Palatului în 1978).

Trecut la cele comerciale din 1979, o dată cu „Alfabetul”, fostul obsedat de muzica progresivă Liviu Tudan a mai avut ieșiri spre melosul căutat și inventat pe coala albă fără... linii directe, dovadă participarea cu o piesă-spectacol la „Schlagerfestival” de la Dresda, la mijlocul anilor '80, cu mare succes. În rest, numeroase piese de succes (nu toate apărute pe cele trei LP-uri Electrecord), și aici revin și la trupa cu Nancy Brandes, care are în Arhiva Multimedia TVR mai multe piese filmate (needitate pe disc) decât cele apărute oficial pe discurile single. Un portofoliu de invidiat și neprețuit pentru orice bibliotecă muzicală, în sensul în care un tânăr (nu neapărat) solist/instrumentist ar fi interesat de linii melodice, de orchestrații, de concepție, indiferent de vogă sau muzica la putere. Emisiunea „Timpul chitarelor” de la TVR 2 e gata să pună în lumină, de altfel, orice încercare de remix!

Eugen Ungureanu

FAVORIT
TELEVIZIUNEA CÂNTECELEI NOASTRE

**În fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
și reluare sambata
ora 10.00 dimineata**

www.tvbucuresti.com

Angela Rusu la al 12-lea album

Oana GEORGESCU

S-a născut în zodia Racului, la Gherla, în județul Cluj și are două fete (Larisa, 15 ani și Rebeca, 7 ani). Este absolventă a Liceului Teoretic "Ana Ipătescu" din Gherla (secția Filologie-Istorie) și a Școlii Populare de Artă din Cluj-Napoca (clasa Canto-Muzică populară, prof. Cristina Jiman) și în curând va absolvi Facultatea de Drept.

Debutul oficial al frumoasei interprete Angela

Rusu în lumea muzicii a avut loc pe 7 martie 2000. A fost angajată a Ansamblului "DOR TRANSILVAN" din Bistrița (2001-2003) și este colaborator permanent al Ansamblului "DOINA" al Armatei. A lansat până acum mai multe albume ("Inima mea de-ar grai", "La multă lume-am cântat", "Joacă omule și bea", "Dor de mamă, dor de țară", "Așa este viața",

"Sculați boieri mari" – Colinde, "Azi pun preț pe viața mea"), hit-ul său intitulat "Tăte Șogorițele" dând și numele albumului lansat sub culorile Casei de Discuri "Electrecord".

De data acesta, Angela Rusu revine în forță cu lansarea celui mai nou album al său, unul cu muzică etno, editat de Big Man – "Trec anii mei", ce conține 14 piese. Angela a cochetat cu mai multe genuri muzicale, dar a ales în cele din urmă muzica populară ca modalitate de exprimare artistică. Deși a debutat ceva mai târziu, a făcut-o cu impact la marele public și cu un succes extraordinar. Specialiștii în folclor și iubitorii muzicii populare susțin că în Gherla și în împrejurimi s-au născut și trăiesc cei mai mulți instrumentiști și interpreți de muzică populară din țară. "A te distinge în această bogăție de rapsozi și performeri muzicali este o mare realizare" – se scria într-o cronică dedicată interpretei. "Meritul Angelei Rusu este că a crezut în sine și a izbutit. Între soliștii de aici sau din altă țară, ea se personalizează cum este și firesc, prin timbrul vocal și stil de interpretare și mai ales prin repertoriu, acesta fiind - sau trebuind să fie! -, pentru fiecare interpret, "averea" luată în traistă atunci când a plecat de acasă. Angela Rusu știe că repertoriul autentic trăiește din merindea sa, nu dintr-a altora. Un adevăr stăruie să fie spus: foarte puțini interpreți din părțile Gherlei se pot lăuda cu un album lansat sub culorile Electrecord! După știința noastră din '89 încoace, Angela Rusu este singura interpretă care a realizat o asemenea performanță!". Interpreta se pregătește acum pentru un alt moment important al carierei sale: aniversarea a 10 ani de activitate, eveniment pe care-l va sărbători la Cluj cu ocazia unui spectacol extraordinar intitulat "Angela Rusu și invitații săi". (Foto: Gabi Boholț)

Giulia și Dj Project

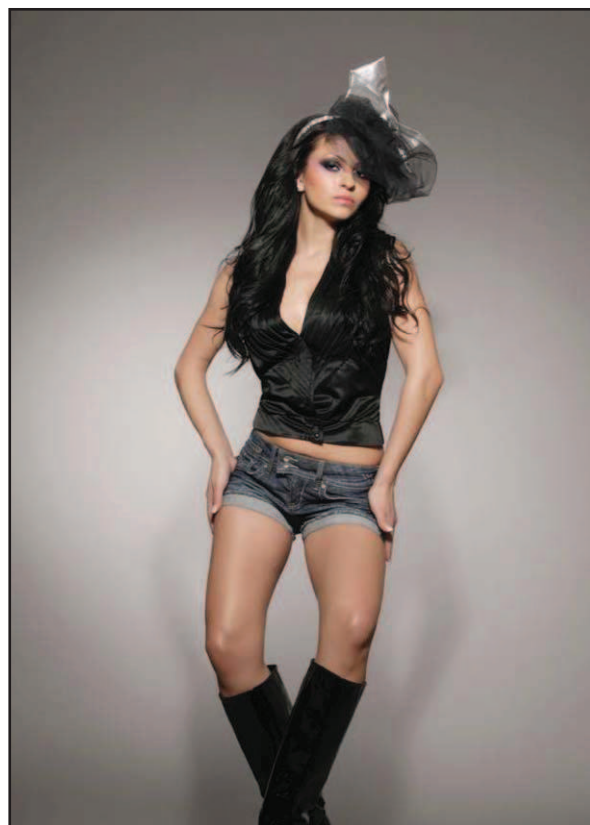
Cu doi ani în urmă, **Giulia ANGHELESCU** colabora cu **DJ Project** la unul dintre cele mai reușite single-uri ale lor – piesa "Prima noapte". Acum artista va face parte din proiectul DJ Project feat. Giulia și îi va însoți în concerte pe ceilalți doi membri.

„Sunt încântată să fac parte din DJ Project. M-am numărat printre fanii acestei trupe încă de la lansarea ei. Mă bucur să lucrez cu doi dintre cei mai profesioniști producători din industria muzicală românească”, spune Giulia.

„Giulia este un artist complet, în adevăratul sens al cuvântului. Îi apreciem atât calitățile

artistice, cât și prezența scenică. Ea reprezintă alegerea potrivită pentru DJ Project și am simțit compatibilitatea noastră muzicală încă din momentul în care am cântat împreună piesa "Prima noapte", a declarat Gino Manzotti.

De la lansarea lor – în 2000 – DJ Project reușesc să se mențină prin determinare, permanentă preocupare pentru calitate, creativitate, în topul preferințelor publicului. Peste câteva luni, Gino Manzotti și Maxx vor sărbători împreună cu Giulia 10 ani de când proiectul DJ Project a luat ființă.

Olga Bălan - vedetă în Italia

Marius GHERMAN

Am recenzat în aceste pagini excelentul album etno-lăutăresc editat anul trecut în Italia de valoroasa interpretă Olga Bălan, având alături de ea, în bună parte, muzicieni români. De această dată avem ocazia să consemnăm nu un succes muzical, ci unul cinematografic al plurivalentei artiste. După felurite apariții în teatru și diverse roluri pe marele ecran, se pare că acum Olga Bălan „a dat lovitură”, după cum se spune, primind un rol important într-un film de mare succes, lansat cu puțină vreme în urmă în

toate cinematografele din Italia. Filmul se cheamă „Io, loro e Lara” - scenariul și regia, precum și un rol principal – Carlo Verdone, nume respectat în filmul italian. Este o producție Warner Bros Entertainment Italia, distribuită de Warner Bros Pictures – deci la cel mai înalt nivel. Olga Bălan îi are drept parteneri în film pe cunoscuții actori Laura Chiatti, Sergio Fiorentini, Angela Finocchiaro, Marco Giallini, Anna

Bonaiuto. În film, Olga Bălan este o frumoasă femeie de origine moldavă, care se căsătorește cu un general în vârstă, cucerit de farmecele ex-guvernantei. De aici, o serie de conflicte cu familia (apare și o fiică necunoscută a Olgăi, la rândul ei mamă), moartea Olgăi și un final departe de tradiționalul happy-end. Într-o Italie cu o emigrație în creștere, cu numeroși români și moldoveni, filmul este unul de actualitate. Spectatorii pleacă din sală întrebându-se dacă nu cumva au o percepție greșită în ceea ce privește emigranții, devenind sigur mai

toleranți, mai buni.

Olga Bălan realizează un rol magistral, dovedind că nu este numai o excelentă cântăreață, dar, de-acum, și o actriță în adevăratul înțeles al cuvântului.

Ana Mardare în Germania

Ioan SĂTMĂREANU

Frumoasa și talentata interpretă de muzică ușoară (Doamne, câte voci admirabile sunt neglijate de mass media!) ne dă vești bune, pe măsura înzestrărilor sale. În luna decembrie a efectuat un lung turneu în Germania, alături de cântărețul american Irvin Doomes (ne amintim, ei au înscris la Eurovision-ul trecut o piesă în duet semnată de Tudy Zaharescu). Cei doi au

fost acompaniați de trupa „Diamonds and Pearls”. În urma primirii entuziaste, turneul va fi reluat în luna mai a acestui an – dovadă că... nimeni nu-i Profet în țara lui, trebuie să ne aprecieze întâi străinii! Al doilea album al solistei va fi

lansat pe data de 1 octombrie în acest an (precizie germană, bravo !), „responsabil muzical” fiind și de această dată, ca și la precedentul – „Tu” – compozitorul Tudy Zaharescu. Începând din 29 ianuarie, de altfel, Ana Mardare și Tudy Zaharescu Band pot fi ascultați, joia și vinerea, la „Lobb's”, în incinta hotelului Pullman (fostul Sofitel). Mergeți să-i vedeți, noi am făcut-o, vă garantăm o seară de muzică adevărată!

Mereu tânărul Julia

Mihai CHIHER

De ce se duc toți artiștii de vază la Galați atunci când îi invită Alexandru Julia? Pentru că știu sigur că organizarea și primirea sunt impecabile, culminând cu condițiile tehnico-artistice de la reputatul Teatru muzical „Nae Leonard” (director eminent – Florin Melinte), fără a trece cu vederea cazarea la hotelul de lux „Vega” și cele aferente. Altfel spus, ceea ce își dorește artistul Julia când este la rândul lui chemat în alte orașe (și rareori primește invitații !), oferă cu prisosință colegilor săi ! La același nivel înalt al profesionalismului s-a situat și spectacolul de la Teatrul „Leonard”, în care a fost lansat noul album al lui Julia –

„Dragoste fără frontiere” (Casa Spiros din Galați). Ei bine, sala a fost arhiplină și, atenție, asta cu bilete de intrare, așa cum se cuvine la orice concert serios! Afluența se explică și prin publicitatea inteligentă făcută prin propria emisiune de la TV Galați, între orele 15 și 17, unde au fost prezenți toți oaspeții. În felul acesta, publicul se convinge că ei au venit (nu-i vorbă,

niciodată n-a lipsit nici un nume de pe afiș!) și abia așteaptă să-i aplaude *live* peste două ore, pe scenă! Atracția spectacolului a fost, înafara unui Alexandru Julia în mare formă, jovial și tonic (un adevărat fenomen acest artist care dă lecții „juniorilor” obosiți înainte de vreme...), prezența Mirabelei Dauer. Marea artistă a fost copleșitoare, ca de obicei, incandescentă și naturală, ridicând sala în picioare cu piesele de pe cel mai recent album al său – „Pentru inima mea” (compuse de Raoul), dar și cu șlagărele consacrate de vocea ei copleșitoare, scrise de Ionel Tudor, Vasile V. Vasilache, Marian Nistor, ș.a. Show-ul a fost completat perfect de talentata solistă de muzică ușoară de la teatrul gazdă, Emilia Savu, de Elena Pădure (romante, cântece de petrecere, folclor autentic), venită special de la Brașov, și de solista de muzică populară încurajată de Al. Julia, Doinița Fluturu-Carp. Cele două tablouri coregrafice oferite de baletul teatrului-gazdă (coregrafia – Fănică Lupu) au întregit un concert de nota 10.

Morala: cine n-are bătrâni (de mare valoare) să-i cumpere, sau mai bine să se sfătuiască cu Julia, dă lecții gratuit!

Remember Mihaela Runceanu

Octavian URSULESCU

Îmi amintesc când am prezentat emblematicul cântec al Ionel „Ucu” Bratu Voicescu, „Pentru voi, muguri

noi”. De ce “emblematic”? Pentru că Mihaela era înconjurată, pe scenă, ca și în viață, de “mugurii” noi de cântec pe care-i cultiva cu atâta migală și dragoste, la Școala populară de artă. Era atât de generoasă, de prietenoasă, încât casa ei era deschisă, elevii, admiratorii, cunoscuții veneau la ea fără opreliști, căci cum ar fi putut ea, omul cu suflet curat, să se gândească măcar că ar dori cineva să-i facă un rău? De fiecare dată –

și o fac des – când trec prin fața geamului fostului ei apartament, mi se strânge inima... Avea un grilaj la ferestre (și uite că n-a apărut-o)!, deseori o așteptam cu mașina în fața casei, când plecam în turnee. De câteva ori am intrat; era o casă obișnuită, fără valori, fără bogății – ce să atragă un hoț? De două deplasări îmi aduc aminte în mod special. Ne întorceam de la Bistrița, unde, ca de obicei, Sala sporturilor fusese arhiplină; eram în vagonul

Despărțiri Eugen Bertea

Concittadinul și colegul lui de breaslă Eugen Ungureanu mi-a adus dureroasa veste a încetării din viață a compozitorului, dascălului și – mai ales – a neîntrecutului descoperitor de talente Eugen Bertea, la venerabila vârstă de 82 de ani, pe care însă n-o arăta. Practic, el a fondat la Onești o veritabilă școală de muzică ușoară, din „laboratorul Berta” de la Casa de Cultură a sindicatelor lansându-se voci remarcabile. Discret, adesea anonim, Eugen Bertea a stat în umbra elevilor sale, dintre care se detașează Loredana Groza (care a și fost la înmormântare, gest care o onorează), Carmen Rădulescu,

Luiza Cioca, Mioara Feraru, Anda Vaciu, Cristina Spătar, Alexandra Ungureanu. A dirijat orchestra, a alcătuit chiar o fanfară a Oneștilor, cu care a înregistrat un album (recenzat și în paginile noastre), dar

mai ales era neobosit. Anul trecut a produs și compus (în bună parte) melodiile solistei Cristina „Cristinell” Hristea, iar grupa sa de copii a impresionat telespectatorii de la TV Galați (emisiunea lui Alexandru Jula) sau DDTV (Cristi Groza, din păcate emisiunea nu mai există). Până în ultima clipă s-a dedicat celor mici, în toamna anului trecut organizând la Slănic-Moldova un ambițios nou festival pentru copii. Toate melodiile sale și ale elevilor săi erau înregistrate în performanță la studio Midi Sound, cu Jolt și Andrei Kerestely la pupitru. Prin Eugen Bertea dispăre o pagină aparte din istoria muzicii ușoare românești: într-un clasament al descoperitorilor de talente el va figura întotdeauna în Top 3, cel puțin.

O. URSULESCU

de dormit, Mihaela stătea în cușetă cu Ileana Șipoteanu, care primise în dar de la Gina Pop o colivie cu un papagal, iar eu cu marele actor Mitică Popescu.

Din cauza papagalului, Mihaela a stat tot drumul, aproape, la o țigară și o vorbă, cu Mitică, pe culoar! Apoi, la Panciu, când ne înghesuisem în Dacia mea și, pe lângă tradiționalele canistre pentru vin, Gheorghe Gheorghiu mai avea și uriașa cutie cu chitara. La Panciu, neexistând hotel, am fost cazați la un...orfelinat! Ne-am amuzat, ne-am tachinat și am râs până noaptea târziu, „Gigi” glumea, făcându-i curte Mihaelei. Era atât de fericită, de veselă...În drum către un alt spectacol, cândva, ne-am oprit pentru puțin timp la Buzău, ne-a invitat în casa părintească – un apartament de bloc. Ultima dată când am văzut-o a fost la Sala Radio, aveam un concert și a venit special în culise să mă vadă, urma să avem un turneu și nu mă

„prinsese” la telefon – pe atunci nu aveam nici robot, nici celular. Peste puțin timp aveam să aflu cumplita veste. Amintirea acestei mari artiste și profesoare, însă,

dăinuie și mă doare că festivalul ce-i poartă numele, care ar trebui să fie unul dintre cele mai importante din țară, nu mai există, după ce căzuse în anonimat, încet-încet. N-am fost niciodată invitat să-l prezint, căci aș fi spus buzoienilor, de la microfon, ceea ce scriu aici: Mihaela Runceanu este o emblemă, un „brand” pentru Buzău, dar și pentru toată muzica ușoară românească. A organiza un festival pe măsura renumelui artei este o datorie firească, înseamnă a-i cinsti cum se cuvine memoria, cu atât mai mult cu cât marea ei vocație a fost tocmai lansarea și încurajarea tinerelor vlăstare ale muzicii ușoare.

Undeva, în culise...

Vasile Șeicaru

Marius GHERMAN

Aruncarea în valuri, La adio, Antiprimăvara, Actorul, Iancu la Țebea (toate pe versuri de Adrian Păunescu), *Dragostea, destin străvechi, Citește numai la final, Tango retoric, Îmbrățișarea mării, Domnule maior, Viața-i viață, banu-i ban, Din prea mult sau prea puțin, Lume, soro lume, ce păcat, Copilul de pripas...* Recunoașteți că puteți chiar în acest moment fredona cel puțin 5-6 refrene din creația acestui trubadur mereu frumos și fără vârstă. Dar cum a devenit Șeicaru muzicianul apreciat de azi ?

S-a născut într-un iulie fierbinte, pe 10, în comuna Oancea, județul Galați, dragostea pentru muzică fiindu-i sădită de mamă. A descoperit chitara la Casa pionierilor din Galați (chiar dacă părinții doreau să-l îndrume către acordeon). La 16 ani avea deja primele trupe de rock, „Atletic” (nu întâmplător, a fost sportiv de performanță și este la bază profesor de educație fizică !) și „Group 17”, cântând reluări după Beatles și alte grupuri la modă. Momentul de cotitură este 1968, când devine solist vocal la cunoscuta formație „Cristal”, condusă de regretatul Puiu Crețu, cu care triumfă din 1970 la toate festivalurile artei studentești. E anul din care încep să cânte pe litoral, la Costinești, fiind până în 1980 vedetele așteptate de studenți la Disco-Ring și Forum. Declară Șeicaru: „Puiu Crețu mi-a fost cel dintâi, cel mai bun și cel mai competent profesor de muzică”. Perioada care-l consacră la scară națională este cea în care a activat în Cenaclul Flacăra (1978-1984), când devine o vedetă adulată a genului folk și compune câteva dintre cele mai valoroase piese ale sale, mai toate pe versuri de A. Păunescu. De altfel, chiar dacă nu o dată și-a scris versurile, preferă să recurgă la poeți consacrați. Pe discurile sale sau în concertele a colaborat cu toți instrumentiștii sau interpreții folk de valoare. După lansarea albumului „Nu trântiți ușa” (Mircea Vintilă - Florian Pittiș), a fost membru fondator al trupei care avea să se numească mai târziu „Pasărea Colibri” (alături de Baniciu, Vintilă, Pittiș, Cnejevici), ceea ce unii uită să amintească.

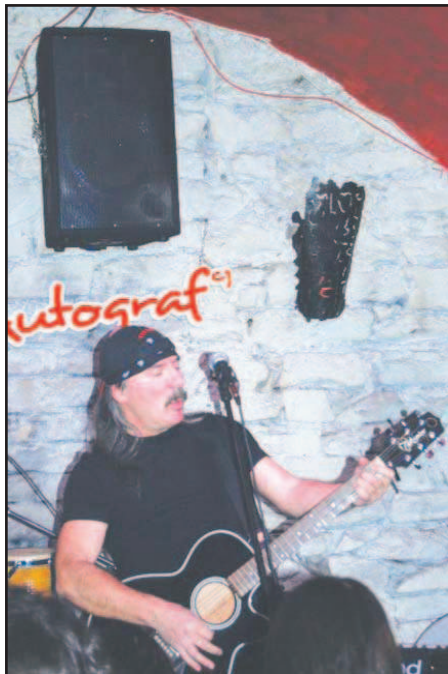
Vasile Șeicaru a compus primul cântec, *Pădurea*, în 1968, urmat de *O clipă de aur* – compoziție

multi-laureată la concursuri, cântată de „Cristal”. A compus și pentru Mirabela Dauer sau Loredana Groza și are la activ 10 albume de autor. Între recunoașteri, să amintim: Premiul I ca solist vocal la F.A.S. (Timișoara) și Premiul II cu „Cristal”. În 1973 a fost, tot cu „Cristal”, la Festivalul mondial al tineretului și studenților de la Havana (Cuba), iar în 1985 a luat parte la ediția de la Moscova a aceluiași festival. În 1987 a cântat în China și Coreea de Nord, apoi a întreprins turnee de succes în SUA, Grecia, Irlanda, Italia, Bulgaria, Franța, Canada, Belgia, Germania, Rep. Moldova. La Cenaclul Flacăra a fost distins cu Marele Premiu și, de două ori, cu Premiul de creație (pentru *La adio* și *Aruncarea în valuri*). Participările și recunoașterile internaționale ale valorosului cantautor mai includ Festivalul rock și folk „Rote Lieder” (Berlin) – 1986, 1987; premiul special al presei la Soci (URSS), în 1988, alături de Ștefan Hrușcă, cu piesa *Lumina*. Nu poate uita că premiul, sub forma unui... samovar, i-a fost înmănat de marea actriță Ludmila Gurcenko (din „Gară pentru doi”). Nu mai punem la socoteală numeroasele premii din partea Radio România și a TVR. A trecut cu greu peste imensa durere pricinuită de pierderea soției, Gabi, în 2006, an în care a fost decorat cu Ordinul Cultural în grad de Cavaler, oferit de Președintele țării. În 2009 (mai bine mai târziu...) a fost făcut Cetățean de onoare al municipiului Galați, alăturându-se astfel altor nume celebre: Alexandru Jula, Nicolae Nițescu, Temistocle Popa, Aurel Manolache. Dintre colegii români îi prețuiește, înafara celor din folk, pe Andra, Luminița Anghel, Taxi,

Mandinga, iar dintre străini – pe Bob Dylan, Dream Theater, Joan Baez, Sting, Gianna Nannini, Don McLean, Rolling Stones...

Vasile Șeicaru este un artist minunat, creativ, cel mai recent album de autor – „În orașul cu floare de tei” (recenzat elogios în paginile noastre) fiind o adevărată bijuterie. Se gândește și la un

album cu cântece de Crăciun, dar mai ales susține sute de concerte anual, cele mai multe de autor, fiind extrem de cerut de românii din diaspora. Cu părul pe umeri și chitara lângă inimă, Vasile Șeicaru este imaginea trubadurului modern, dăruind celor din jur o fărâma de speranță și bucurie, prin muzica sa încărcată de poezie autentică și sensibilitate rară...

Aruncarea în valuri

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Vasile Șeicaru

Strofa 1 și 2

E B⁷ E
 Iu - bi - ta mea să ne-a-run-căm în ma - re Îm -
 Ne vor pri-vi prin su - te de bi - no-cluri Se
 4 A E A
 ple-ti-ciți în sa-re și gu- vizi- Să fi - e ma - rea tem-plul nun-ții
 vor ui-ta ca la un alt pră- păd- Mi - rân-du-se că doi fu - se-sem
 7 E E B⁷ E
 noa - stre_ Pe ur-mă u - șa țăr-mu-lui s-o-n - chid. Iu-
 par - că_ Și ei pe ma-re nu-mai u - nul vād. Dar
 10 E B⁷ E A
 bi - ta mea te-ai îm-bră- cat în al - ge Și te să-rut cu u-ni- vers_ cu tot
 nu-i ni-mic le vom plă - ti a - cea-sta Vom re-ve-ni în a-nul două_ mii
 13 E A
 — Pe za-rea sfâ-și - a - tă de pă - ca - te Plu
 — Cu ple - te 'n-că-run-ți - te mult de sa - re Și-n
 16 E B⁷ E E⁷ Refren A
 tim râ - zând și ne_ iu-bim în - not. Iu - bi-tamea să ne-a-run căm în
 bra-țe_ cu o ma-re de co - pii.
 19 E
 ma - re Și să tră-îm în ma - re ne -în - frânt Să
 22 B⁷
 ne lu-ăm da - că vo-ie-ști la va - ră Trei săp-tă-mâni con-ce-diu pe pă-
 25 E
 1. 2.
 mânt. Iu - mânt.

Descătușarea

Octavian URSULESCU

Aerul libertății, pe care-l respiram cu toții cu nesaț în decembrie '89, ne-a dat tuturor aripi. Credeam că totul se va schimba, că va fi minunat, că valorile vor triumfa. Îmi aduc aminte că în zilele Revoluției am răspuns chemării de la TVR și m-am dus și eu să vorbesc pe micul ecran. În colțul străzii Pangratti am urcat într-un TAB din care coborâse Florin Piersic. Pe drumul până în curtea Televiziunii se auzeau niște zgomote necunoscute mie, militarii care ne însoțeau ne-au spus că se trăgea în noi, era sunetul gloanțelor! Acolo, pe micul ecran, pătruns de fiorul Revoluției și de un curaj nebun, am atacat o serie de persoane din domeniul culturii, ca să constat în scurtă vreme ce greșeală făcusem, fiindcă în anii următori s-au dovedit la fel de puternici! Asta e, mă luase valul, dacă eram mai diplomat poate eram și eu acum « revoluționar » sau « dizident »! Dar, cum muzica era preocuparea mea nr. 1, pe loc am avut două obiective. Primul – să reluăm la TVR celebra emisiune « Meridianele cântecului », scoasă de pe post în urma unui telefon intempestiv venit de la « Tovarășa », de la Cabinetul 2. Am purces la treabă cu Titus Munteanu, îi invitam în studio pe toți artiștii rămași peste hotare, precum Nicu Covaci, Anton Petrașincu, ș.a., ce mai, entuziasm total! Dar văzând după câteva luni că eu fac voluntariat și alții, în condițiile tulburi de atunci, își umpleau buzunarele cu bani, am renunțat. Tot în ianuarie 1990 am transmis primul concurs de dans sportiv filmat vreodată de TVR – realizator: același Titus Munteanu, eu – prezentator. Spectacolul avusese loc în 1989, dar, datorită « ținutelor necorespunzătoare » ale dansatoarelor, îndeosebi la secțiunea Latino (acesta fusese motivul pentru care sârise în sus « Tovarășa » și la « Meridianele cântecului »), Titus n-a putut să-l difuzeze decât imediat după Revoluție; parcă a știut, păstrându-l cu grijă în cutie! Din acea clipă am fost amândoi foarte legați de dansul sportiv, fiind implicați chiar în constituirea Federației de specialitate, cu sprijinul lui Cornel Dinu, pe atunci ministru (Titus a avut la un moment dat și o funcție în conducerea F.R.D.S., alături de un alt susținător, Constantin Duțu). Tot în ianuarie 1990 au avut loc primele transmisii în direct ale unor spectacole de divertisment, înainte, se știe, acestea fiind înregistrate, montate, vizionate și grijuliu cenzurate. A fost mai întâi un mare spectacol de varietăți realizat de Titus Munteanu la Sala Radio, unde, alături de crema cântăreților (pentru prima oară fanii Angelei Similea s-au putut manifesta în voie, cu baloane, pancarte, flori, toată recuzita occidentală) și actorilor, am prezentat un olandez de culoare care-l imita pe Michael Jackson, dar și – altă premieră – o paradă a modei cu superbe manechine ale Zinei Dumitrescu de la Casa de Modă « Venus ». La sfârșitul lui ianuarie 1990 mi s-a ivit ocazia de a-mi împlini un vis – acela de a călători pentru prima oară în Occident (până la Revoluție am fost o « oaie neagră », refuzându-mi-se regulat viza) și mai ales de a asista la legendarul festival de la Sanremo. Italienii, pentru a celebra răsturnarea regimurilor comuniste în țările din Est organizaseră atunci o secțiune aparte, « Sanremo Libertà », găzduită în acel an 1990 de faimosul Teatru Ariston, unde are loc și azi în mod tradițional festivalul. E bine de precizat – mai ales că unii dintre artiștii români au lăsat să se înțeleagă că ar fi fost invitați la festivalul de la Sanremo – că respectiva secțiune nu a avut **nici cea mai mică legătură** cu festivalul propriu-zis (care, în acel an, fiind ediția a 40-a, s-a ținut într-un alt spațiu, imens – Palafiori – cu zeci de vedete de peste hotarele Italiei)! S-a ținut, cu sala goală, **înainte** cu câteva zile (de aceea soliștii noștri s-au întors în țară, doar eu, Angela Similea și Titus Munteanu rămânând, pe banii noștri), transmis pe un post TV mic, ce mai, organizat de italieni « ca să fie », fără public:

M. Sârbu

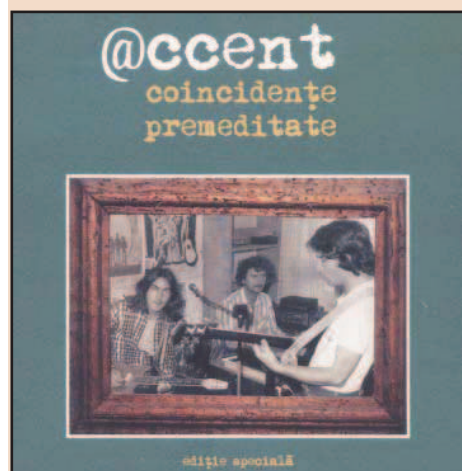
ne aplaudam între noi, mai ales că toate țările ex-socialiste își trimiseseră marile vedete, reîntâlnindu-mi acolo vechii prieteni Maryla Rodowicz, regretatul Czesław Niemen, Katona Klari, ș.a. Noi am fost reprezentați de Angela Similea, Gabriel Cotabiță, Dida Drăgan și formația « Roata ». De remarcat că Ministerul Culturii (iată că nu se schimbă nimic!) a plătit integral deplasarea tuturor, inclusiv a celor care cărau instrumentele, numai eu și Titus Munteanu ne-am plătit voiajul din buzunarul propriu!! Aș fi rămas să văd « festivalul mare » chiar și dormind pe bănci, era visul meu; din fericire un cunoscut ziarist, Marco Mangiarotti, m-a invitat să scriu zilnic o tabletă în ziarul « Il Mattino », oferindu-mi cazare și diurnă. Un alt critic muzical celebru, Mario Luzzato Fegiz de la « Corriere della Sera » (care a caracterizat festivalul de la Mamaia '90 drept un « Sanremo la Marea Neagră ») mi-a oferit invitațiile sale, pe care le-am cedat Angelei Similea, eu preferând să rămân în sala presei (așa a ajuns, într-o seară, Angela alături de Diego Maradona!). Aici s-a petrecut o scenă emoționantă: renumita Caterina Caselli, cu care nu mă mai văzusem de 20 de ani, dar cu care corespondasem, a intrat, m-a zărit și, strigând « Ottaviano! », mi-a sărit în brațe, sub ochii uimiți ai colegilor italieni, care au avut un mic subiect monden. Sincer să fiu, memoria ei m-a frapat și m-a făcut în acea seară vedeta salonului presei!

În sfârșit, cel mai pitoresc spectacol al celui început fierbinte de an s-a chemat « Crazy Girls », fiind imaginat de Marian Sârbu și de regretatul actor Ion Marinescu – un nume unanim respectat, dar care găsise împreună cu tânărul lui prieten (actualmente Marian Sârbu conduce formația de mare valoare « ExclussiV », în care este pianist și compozitor-orchestrator, dar și restaurantul « Allhambra ») o sursă inepuizabilă de făcut bani. Ei au înființat rapid Teatrul vesel « Ion Marinescu », au ales din figurația de la Teatrul Național câteva fete mai dezinhibate, au înghesuit în Trabantul lui « Jeannot » Marinescu ceva aparatură și decoruri și au pornit să străbată țara, ocolind însă, cum îmi relatează azi Marian, Capitala. Aveau muzică modernă, amândoi spuneau ceva glume, dar mai ales publicul aștepta cu sufletul la gură momentul când fetele, care altminteri se fâțâiau permanent pe scenă în costum de baie, urmau să se dezbrace de tot, așa cum indica afișul. Să nu vă închipuiți că era cine știe ce strip-tease, povestește Marian Sârbu; acesta manevra abil luminile și stroboscoapele, așa încât momentul despuierii totale era abia perceput și mai mult imaginat de înfierbântatul public. A fost o idee de mare succes, se dădeau câte 3 spectacole pe zi, lumea dădea buluc, doar intelectualii dezaprobau coborârea marelui actor la un asemenea nivel comercial. Dar scopul scuză mijloacele, toată lumea vroia să câștige cât mai mulți bani, înafara unor naivi ca mine: eu aveam o singură preocupare, să văd o lume care până atunci îmi fusese interzisă brutal. Imediat după Sanremo am plecat la cel mai mare festival de jazz din lume, cel de la Haga (Olanda), « Northsea » - firește, tot pe banii mei, apoi în Germania, SUA, Franța... Cei care, ca și mine, au avut interdicție pentru Vest, mă înțeleg perfect.

„Coincidențe premeditate”

Formația a luat ființă în anul 1979 la Tulcea. Treptat, ACCENT și-a definitivat stilul, orientându-se către muzica progresivă, cu influențe din rock, hardrock și jazz.

Înregistrarea albumului „Coincidențe premeditate” s-a realizat în trei faze, în perioada noiembrie 2006 – aprilie 2007 și cuprinde trei discuri. Pe primul disc se găsesc piese de studio din perioada 1980 – 1985. Cel de-al doilea disc adună înregistrările realizate în studio în 2006 – 2007, iar ultimul disc constă într-un bonus DVD cu imagini video din perioada de început a formației și „making of”-ul filmat al albumului.

Componența ACCENT: **Paul Prisada** – voce & chitară; **Nicolae Sava** – claviaturi, voce, sax; **Georg Torz** – flaut, muzicuță, drâmbă; **Vasile Drăgușanu** – chitară; **Florin Lefter** – chitară bass; **Marian Ene** – tobe; **Călin Grigoriu** – chitară; **Florin Laghia** – percuție, chitară.

„Zuluoscarbravo”

Formația bucureșteană Z.O.B. a revenit, la cinci ani după lansarea albumului „Printre nori”, cu un album la fel de nonconformist ca și „Telenovelas”, „Parodisiac” sau „Ura de după ușa”, abordând același stil punk-rock ce se mulează pe temperamentul lor

precum o mânășă.

Noul album „ZuluOscarBravo” conține 13 piese, iar primul extras pe single, „Și ce ?” se află deja în difuzare pe radiouri. Vor urma alte extrase ca: „Jandarmii”, „Killer” etc.

Este muzica celor rebeli, a celor care merg împotriva

curentului și care rămân fideli lor înșiși, neîncadrându-se în tipare impuse. Este un manifest pentru o muzică de calitate care-și transmite mesajul, indiferent de perioada de timp căreia îi aparține. Moșu', Forest și Lonți se vor putea dezlanțui așa cum fanii lor se așteaptă.

Circa Șapte

Este al treilea album din cariera formației, conținând atât cântece de sine- stătătoare cât și cele din filmul Tache (Domino Film, regizor Igor Cobileanski), film anunțat printr-un reușit videoclip - regizor Cristian Gugu.

Sonorități surprinzătoare,

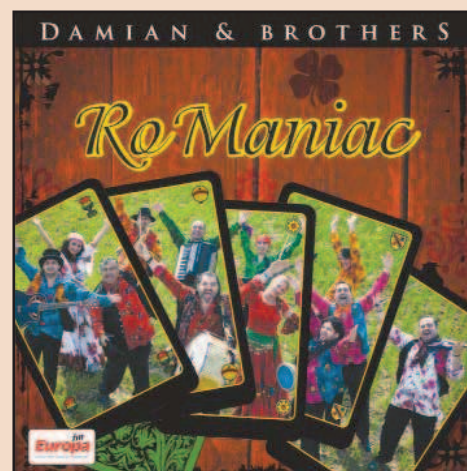

asa cum ne-a obișnuit de fiecare dată Cristi Dumitrașcu (liderul dintotdeauna al formației, voce, chitară, acordeon trompetă) alături de care îi găsim acum pe Adrian Cristescu (pian, voce) - cei doi semnând muzica și orchestrațiile, Daniel Secărea (tobe, percuții), Alex Stanciu (bas, voce), Florin Mitrea (violoncel).

Damian Drăghici & Brothers

Un prim album dublu CD (casa Roton) al lui Damian Drăghici, dedicat publicului din România.

Albumul poartă amprenta back-ground-ului muzical solid pe care Damian Drăghici îl are, muzica sa fiind un mix de tradiție și modernism. Master-ul albumului s-a realizat în Statele Unite, cele 15 piese au fost atent selecționate,

astfel încât să fie reprezentative atât pentru artist, cât și pentru muzica lăutărească, ca gen, piese ușor recognoscibile de către orice ascultător. Proiectul grafic al albumului a solicitat atenție, cărțile de joc folosite în tarot-ul țigănesc dorind să aducă norocul asupra celor ce vor asculta albumul.

Damian Drăghici nu poate fi prins în tipare. Este un naist cunoscut având colaborări cu nume mari, un căutător în muzică, pendulând între muzica electronică, jazz, rock, gypsy, clasic și post hip-hop.

Compozitorul Constantin Arvinte, într-o triplă ipostază creatoare la Cluj

Ștefan CĂRĂPĂCEANU

Sala de spectacole a Casei Studenților din Cluj a găzduit o manifestare complexă, în prezența compozitorului Constantin Arvinte, ocazionată de prima audiție a lucrărilor "Concertino pe teme populare ardelenesti" și "Suita transilvană pentru orchestră" în interpretarea orchestrei "Cununa Transilvană", la pupitrul dirijorului aflându-se chiar compozitorul.

Înainte de spectacol a fost lansată cartea intitulată "Folclor muzical din Transilvania", lucrare purtând marca și semnătura aceluiași Constantin Arvinte, neobosit culegător, cercetător și orchestrator de folclor, deopotrivă compozitor de muzică corală, de cameră și simfonică.

Printre cele mai recente realizări amintim și "Rapsodia oltenească", prezentată în primă audiție la finele anului 2008 de Filarmonica "Oltenia" din Craiova, precum și cartea "Folclor muzical din Moldova", editată de Centrul Județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Iași.

Partea solistică a piesei "Concertino pe teme populare ardelenesti" pentru vioară și orchestră a fost

susținută de violonistul și dirijorul formației, Ovidiu Barteș. În această piesă compozitorul a folosit teme și motive zonale autentice, uzitând de procedee simfonice, armonice, melodice și componistice tratate într-o varietate de nuanțe și ritmuri folclorice locale.

Și în lucrarea "Suita transilvană pentru orchestră"

compozitorul a folosit teme de melodii și ritmuri autentice, tratându-le prin modalități creatoare rapsodice, cu alternanța dintre *tutti* și părțile solistice, cu nuanțe, culori sonore și acompaniament, extrase din esența cântecelor și jocurilor incluse.

Maestrul Constantin Arvinte, membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, este considerat unul dintre cei mai valoroși și apreciați compozitori, dirijori și folcloriști contemporani, cu o contribuție de excepție în domeniul muzicii românești, pentru care a fost distins cu nenumărate premii.

În creația muzicală s-a impus printr-un număr mare de lucrări pentru cor, cor și orchestră de diferite genuri, piese pentru soliști vocali și instrumentiști cu diverse acompaniamente, de la tarafuri la orchestre populare complexe, într-o diversitate de stiluri și genuri: lied, rapsodii și suite, tablouri etno-coregrafice, muzică de cameră, simfonică și de fanfară.

În calitate de culegător și cercetător de folclor, a străbătut țara "de-a lungul și de-a latul", adunând astfel sute de doine, balade, "cântece de ascultare" vocale și instrumentale, melodii de jocuri populare românești, maghiare, sârbești, turcești și bulgărești, pe care le-a transcris, selectat, publicat și valorificat în concerte și spectacole, pe scene din țară și de peste hotare.

Cea mai prodigioasă activitate artistică este legată de Ansamblurile "Ciocârlia" și "Rapsodia Română", unde a ocupat funcția de director și dirijor, dar și de celelalte formații folclorice profesionale, în repertoriile cărora au figurat frecvent creații semnate de compozitorul Constantin Arvinte.

Spectacolul de la Cluj s-a încheiat cu un micro-recital susținut de taragotistul Dumitru Farcaș, invitat de onoare, o prezență inconfundabilă, care prin ton, tehnică și repertoriu și-a dat întreaga măsură a talentului.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU
SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL
ȘI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Adrian IORGULESCU

Semnează în acest număr:

George BALINT, Corina BURĂ, Ștefan CĂRĂPĂCEANU,
Carmen CHELARU, Luminița CIOBANU,
Constanța CRISTESCU, Livi DĂNCEANU,
Vasile DĂNOSE, Ioana FRĂȚILĂ NICHIFOR,
Marcel FRANDEȘ, Oana GEORGESCU,
Ovidiu GIULVEZAN, Doru IONESCU,
Florența MARINESCU, Doina MOGA, Mariana POPESCU,
Doru POPOVICI, Vasile TIMIȘ, Vasile TOMESCU,
Mirela ZAFIRI

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. Tel./Fax: +40-21-312.98.67

Conținutul revistei poate fi accesat pe:

<http://www.ucmr.org.ro/>

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x